

Články z denníku Pravda vybrané z vydání v prvých troch mesiacoch roku 1984

3.1.1984; s. 7; Jednota nevyhnutná pre silu hnutia: V dňoch výročia začatia ozbrojeného boja Palestínčanov za národné práva; (zr)

V dňoch výročia začatia ozbrojeného boja Palestínčanov za národné práva

JEDNOTA NEVYHNUTNÁ PRE SILU HNUTIA

Bejrút (zr) — Palestínska tlačová agentúra Wafa doručila včera redakciám v libanonskom hlavnom meste text posolstva predsedu Výkonného výboru Organizácie pre oslobodenie Palestíny k 18. výročiu (1. januára 1965) začatia organizovaného palestínskeho boja proti sionistickému režimu v Izraeli a za zákonné národné práva palestínskeho arabského ľudu.

Zdôrazňuje v ňom, že palestínske hnutie odporu tohto roku ďalej zosilní boj za právo na návrat domov a na vlastný nezávislý štát. „Budeme bojovať na územiach okupovaných Izraelom všetkými prostriedkami, vrátane ozbrojených,“ vyhlasuje J. Arafat. V posolstve potvrdzuje, že OOP odmieta tzv. Reaganov plán zo septembra 1982 na „riešenie“ palestínskej otázky formou akejkoľvek oklieštenej autonómie vo zväzku s Jordánskom. Prvoradou úlohou je utvorenie samostatného palestínskeho štátu. Až potom sa každý jeho občan slobodne rozhodne, či jeho vlasť bude jestvovať v konfederácii s niektorým arabským štátom.

Toto vyhlásenie je veľmi dôležité najmä preto, že mnohí Arafatovi kritici aj v palestínskom hnutí odporu

ho v poslednom čase obviňovali, že je ochotný sa podriaďiť tzv. Reaganovmu plánu. Teraz sa zas časť vedenia odboja postavila značne kriticky k jeho nedávnejmu stretnutiu s egyptským prezidentom Husníom Mubarakom. Aj táto udalosť je na programe zasadania Ústredného výboru Al-Fatahu — najväčšej palestínskej odbojovej organizácie — ktorý od soboty rokuje v Tunise o vnútornej kríze v organizácii a jej ďalších konkrétnych krokoch.

Pri príležitosti výročia vzniku organizovaného palestínskeho odboja sovietske noviny Izvestija napísali s aktuálnym prízvukom, že „nevyhnutnou podmienkou úspechu v spravodlivom a neohrozenom boji je jednota a zomknutosť všetkých oddielov palestínskeho hnutia odporu a úzke spo-

lupráca OOP s arabskými krajinami, najmä tými, čo rozhodne želajú agresívnym plánom USA a Izraela na Blízkom východe“. Izvestija ďalej podotýka, že bombardovanie a ostreľovanie libanonského územia akoby Američania utvárali dymovú clonu okolo najnalichavejšieho problému situácie na Blízkom východe — palestínskej otázky, a odvrádzajú svetovú verejnosť od boja za zákonné práva Palestínčanov.

Rozpory v palestínskom hnutí vyhovujú partnerom protiarabského sprisahania, ktorí sa snažia palestínsku otázku „uzavrieť“, rostrietiť Arabov a donútiť ich, aby kapitulovali pred agresorom. Nech už majú tieto nehody akékoľvek príčiny, podkopávajú pozície Organizácie pre oslobodenie Palestíny získané v dlhotrvajúcom a neľahkom boji, upozorňujú Izvestija.

Medzitým v Libanone prišli správy o včerajších prudkých bojoch medzi pravicovými oddielmi a bojovníkmi Pokrokovj socialistickej strany v horskej oblasti asi 25 km južne od Bejrútu. Na juhu krajiny zas izraelskí okupanti začali nové bez-

Latinská Amerika proti politike USA

Horúca pôda kontinentu

Washington (ČSTK) — Vojsko, polícia a eskadry smrti zavraždili v minulom roku v Salvádore a Guatemale viac ako 10 000 civilných obyvateľov. Oznámla to Rada pre veci západnej pologule, významná americká spoločenská organizácia.

Už štyri roky dochádza v Salvádore a Guatemale k najhoršiemu porušovaniu ľudských práv v celej Latinskej Amerike. Rada pre veci západnej pologule zdôraznila, že zodpovednosť za zločiny v Salvádore a Guatemale — V Guatemalskom hlavnom meste uskutočnili policajné oddiely rozsiahlu raziu, pri ktorej prehľadávali domy a zatkli vyše 50 osôb. V priebehu posledného týždňa zahy-

ohľadné razie medzi obyvateľmi prístavného mesta Sajdy. Pokračujú teda v decembrovom zatýkaní, pri ktorom dopravili asi 1000 libanonských vlastencov a Palestínčanov do smutne známeho koncentračného tábora An-sar.

Tlačový splnomocnenec Bieleho domu Larry Speakes oznámil, že prezident Ronald Reagan je pevne odhodlaný nestiahnuť americké jednotky z Libanonu. Jeho vyhlásenie je reakciou na silnejúcu kritiku prezidentovej politiky v Libanone. K prominentným kritikom vyslania amerických jednotiek do Libanonu sa pripojili teraz dokonca traja bývalí šéfovia americkej špiónážnej služby CIA James Schlesinger, William Colby a Stansfield Turner. Hovorila, že ide o „omyl“ americkej vlády, ktorý má

v tejto krajine. Pravda, sotva ide o omyl ako výsledok chybného rozhodnutia, ale celkom jednoznačne o zámer podrobiť si Libanon a zároveň odviesť pozornosť od palestínskej otázky, ako na to upozornili sovietske noviny Izvestija.

Zahranicnopolitická poznámka

Zločin na pokračovanie

Kde je začiatok a kde koniec zločinov sionistického režimu proti ľudskosti, proti životu tisícov a miliónov Arabov, či na palestínskej, libanonskej, sýrskej pôde alebo na území iného arabského štátu? Izraelské nálety a bombardovanie libanonských miest Baalbek, Bhamdún a ich okolia v ostatných dňoch si vyžiadali vyše 100 ľudských obetí. Boli medzi nimi aj deti a ženy z palestínskeho utečeneckého tábora Al-Džalil v údolí Bikáa. Z tábora, v ktorom sú Palestínčania, ktorí si v roku 1982 zachránili holé životy pred izraelskou mašinériou smrti iba útekou z iných táborov na juhu Libanonu, kde žili ich rodiny ako vyhnanci a bezdomovci, lebo vlasť a pôdu im ulúpila rozpínavosť a rasizmus sionistov.

V týchto chvíľach sa kde-tu vraví, že Izrael vystupňoval svoje agresívne vražedné činy, ktoré s cynickou zvrátenosťou označuje ako sebaobranu, aby odviezol pozornosť domácej verejnosti od ťažkých vnútorných hospodárskych problémov, vyplývajúcich aj z militaristickej orientácie krajiny. To je iba malý zlomok pravdy, lebo tragédia Palestínčanov nie je prejavom nejakého „odpútačacieho manévru“, ale výsledkom dlhodobého zločinu imperializmu a sionizmu na Blízkom východe. Izrael by nemohol robiť svoju agresívnu politiku v oblasti, keby nemal všestrannú podporu Spojených štátov. Od nich dostal v krátkom časovom úseku necelého pol druhu roka od izraelskej agresie proti Libanonu v doterajšej histórii americko-izraelských vzťahov rekordné množstvo výzbroje a úverov na vojenské účely.

Treba to pripomenúť práve teraz, keď je na Blízkom východe osobitný splnomocnenec prezidenta USA Donald Rumsfeld a vyvoláva dojem, že Washington prekypuje iniciatívnosťou v hľadaní „mierového riešenia pre oblasť“. Je to podvod, veď americká námorná pechota, vojnové loďstvo a letectvo Spojených štátov sústredené pri libanonských prehoch v koordinácii s Izraelom vedú vlastne celkom zjavnú vojnu proti Libanonu, proti územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti tejto krajiny. A jej územie sa usilujú zmeniť na nové hroby pokrokových a vlasteneckých síl libanonského a palestínskeho ľudu, využijú ho ako základňu pre upevnenie pozícií imperializmu, sionizmu a reakcie v celej oblasti.

Pokračujúci zločin, ktorý premieňa úrodné libanonské údolia a v nich príbytky Libanončanov a Palestínčanov na spáleniská, iba znovu zdôrazňuje nevyhnutnosť zomknutosti všetkých statočných arabských vlastencov, o ktorú treba rozbiť intrigy nepriateľov. Zároveň upozorňuje na potrebu aktivizovať úsilie o spravodlivé riešenie problémov na Blízkom východe na mnohostrannom základe, ako to navrhuje Sovietsky zväz a ako to nedávno akceptovalo aj Valné zhromaždenie OSN v osobitnej rezolúcii.

9.1.1984; s. 4; Nové formy izraelského teroru: Delostrelecká prestrelka v okolí Bejrútu; spravodajca ČSTK

Delostrelecká prestrelka v okolí Bejrútu

NOVÉ FORMY IZRAELSKÉHO TERORU

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — V okolí libanonského hlavného mesta Bejrútu sa v sobotu strhlo niekoľko delostreleckých prestreliek: medzi ústrednou armádou a silami moslimských Drúzov neďaleko Chaldy, ďalej medzi oddielmi pravicových kresťanov a opozíciou v pobrežnej horskej oblasti. Z južných častí Bejrútu hlásili ľahšie prestrelky medzi armádou a organizáciou šiitských moslimov Amál.

V predvečer plánovanej schôdzky ministrov zahraničných vecí Libanonu, Sýrie a Saudskej Arábie, ktorí majú v Rijáde rokovať o libanonskej kríze a východiskách z nej, sa napätie opäť zostrilo. Od schôdzky sa očakáva, že oficiálne vyhlási dlho odkladaný plán stabilizácie príméria.

Osobitný splnomocnenec prezidenta USA na Blízkom východe Donald Rumsfeld po rokovaní v Izraeli priletel do saudskoarabského hlavného mesta práve v predvečer schôdzky troch ministrov zahraničných vecí. Rumsfeld má zjavne ovplyvniť rokovanie v záujme expanzie USA na Blízkom východe.

Izraelské okupačné jednotky v južnom Libanone skúšali v sobotu novú formu terorizovania obyvateľov. Dva ťažké tanky prešli dvakrát mestom Sajdá a strieľali pritom na všetky strany. Ako oznámil bejrútsky štátny rozhlas, tanky streľbou a bezohľadnou jazdou zdemolovali dvadsaťpäť zaparkovaných osobných áut a desať ľudí zranili. Podľa rozhlasu možno hovoriť o šťastí, že neboli obeť na životoch.

Nájazd izraelských tankov nasledoval po takmer týždňovej vlně bezohľadných razí okupačných síl v Sajde, pri ktorých boli desiatky civilistov zatknuté. Pred koncom roku intervenci prešunuli do mesta úderne sily výsadkárov, ktorí sú cvičení na potláčanie protlizraelského odboja.

Tunis — Generálny tajomník Ligy arabských štátov (LAS) Šadlí Klíbfí v sobotu rozhodne odsúdil zákon schválený izraelským parlamentom, podľa ktorého sa bude na západnom

brehu Jordánu a v pásme Gazy uplatňovať izraelské zákonodarstvo. Uvedené opatrenie, povedal Šadlí Klíbfí, je záverečným krokom Tel Avivu v expanzívnej politike výstavby izraelských osád na okupovaných územiach.

V tlačovom vyhlásení ďalej obvinil USA z podnecovania izraelskej politiky anexie a kolonizácie. Len vďaka vojenskej a finančnej pomoci Spojených štátov, zdôraznil generálny tajomník LAS, môže Izrael bombardovať libanonské územie, ničiť mestá a dediny a zabíjať tisíce nevinných obyvateľov.

Predseda čínskej vlády na návšte

OFICIÁLNE ROKO

Peking (ČSTK) — Predseda v sobotu so 70-členným sprievodom a Kanady, počas ktorej bude Reaganom a kanadským premiérom

Podľa Čaovho vyhlásenia krátko pred odletom z Pekingu budú hlavným námetom jeho rokovania v oboch krajinách medzinárodné a bilaterálne problémy. Očakáva sa, že medzi nimi bude predovšetkým otázka dodávok amerických zbraní Tchaj-wanu. Začiatkom minulého týždňa Čao C'-jang vyhlásil, že nemá v úmysle naliehať na prezidenta Reagana, aby ihneď zastavil Tchaj-wanu všetky zbrojné dodávky, ale bude žiadať, aby USA dodržiavali komuniké z roku 1982, podľa ktorého sa majú dodávky zbraní Tchaj-wanu postupne obmedzovať.

10.1.1984; s. 7; Aktivizácia boja proti okupantom: Zasadal ÚV Libanonskej komunistickkej strany; ČSTK

Zasadal ÚV Libanonskej komunistickkej strany

Aktivizácia boja proti okupantom

Bejrút (ČSTK) — V Bejrúte sa konalo zasadanie Ústredného výboru Libanonskej komunistickkej strany. Prejav o úlohách strany v te-
rajšej etape predniesol generálny tajomník ÚV LKS Georges Haví.

Vo vyhlásení prijatom na záver sa uvádza, že zosilnenie politického a ozbrojeného boja proti izraelskej okupácii, za úplný a bezpodmienečný odchod vojsk Tel Avivu z Libanonu, je hlavnou úlohou komunistov. ÚV LKS sa rozhodol zaktivizovať boj za zma-
renie dohody s Izraelom, ktorú vnútil Libanonu Washington, a dosiahnuť obnovenie národnej zvrchovanosti na celom území krajiny.

Účastníci zasadania vyzvali libanonské ľudové masy, aby rozpútali širokú kampaň za stiahnutie intervenčných amerických vojsk z krajiny a taktiež vojsk ďalších západných krajín, ktoré patria do tzv. mnohonárodných síl. ÚV LKS sa vyslovil za normalizáciu situácie v krajine, za obnovu jej jednoty a územnej celistvosti. V dokumente sa zdôrazňuje nevyhnutnosť upevnenia vzťahov so socialistickými štátmi na čele so Sovietskym zväzom.

Helsinki — Svetová rada mieru je hlboko pobúrená izraelským barbarským bombardovaním civilných objektov v Libanone, pri ktorom minulý týždeň zahynuli stovky Libanončanov a Palestínčanov, medzi nimi mnoho detí a starých ľudí. Uvádza sa to vo vyhlásení SRM vydanom včera v Helsinkách.

New York — Vodca demokratickej väčšiny v Snemovni reprezentantov Jim Wright vo vystúpení v programe televíznej spoločnosti CNN zdôraznil, že nielen demokrati, ale aj republikáni vystupujú v Kongrese za urýchlené stiahnutie amerických

vojsk z Libanonu. Podľa jeho slov, tento názor má väčšina Američanov, ktorí sa domnievajú, že námorná pechota, ktorá je v Libanone už 16 mesiacov, musí byť okamžite stiahnutá z jeho územia.

★ VOJNOVÉ LODE USA V HAIFE

Tel Aviv — Do izraelského prístavu Haify príplávali včera štyri vojnové lode USA, na palubách ktorých je takmer 3500 vojakov. Haifa sa podľa dohody o „strategickej spolupráci“ uzavretej medzi Washingtonom a Tel Avivom vlní v novembri stala americkou námornou základňou. Len v decembri ju „navštívilo“ 19 amerických vojnových plavidiel vrátane lietadlových lodí na jadrový pohon.

O upresnení praktických aspektov dohody o „strategickej spolupráci“ prišiel do Izraela rokovať predseda zboru náčelníkov štábov USA admirál John Vessey. Rozhovory sa majú týkať predovšetkým izraelského záväzku poskytnúť Spojeným štátom okrem Haify aj ďalšie prístavy, v ktorých by „v prípade potreby“ boli umiestené americké pohotovostné intervenčné sily.

Jedným z konkrétnych prejavov utužujúcej sa izraelsko-americkej aliancie je príprava na zriadenie stálej leteckej základne USA pri libanonskom meste Damúr, kam má byť premiestená hlavná časť amerického kontingentu v tzv. mnohonárodných sílách v Libanone.

11.1.1984; s. 2; Súvislosti súdnej frašky: Fanatizmus iránskeho vedenia nahráva svetovej reakcii; Dušan Brabec

Fanatizmus iránskeho vedenia nahráva svetovej reakcii

Iránska silnosť nadobúda každým dňom zložitejšiu a nebezpečnejšiu podobu. Vedenie štátu, ovplyvňované radikálnym šířským duchovstvom, navyše samo sa regrutujúce z vyšších kruhov moslimskej hierarchie, začalo v minulom roku neskrytý boj proti pokrokovým silám v krajine.

Imperialistickým, predovšetkým americkým špiónskym službám sa podarilo vmanévrovať Irán vo vojenskom konflikte s Irakom do neustupnej úlohy. Fanatická téza, že tento konflikt treba viesť až do víťazného konca, keď už dnes je jasné jeho bezvýhodnosť, stala sa jednou z najneudržateľnejších konzervatívnych dogiem vedenia štátu, ktoré, či už chce, alebo nie, zamotáva sa do čoraz hlbších osídľaní domacej aj svetovej reakcie.

Desaťtisíce mladých nevycvičených ľudí umiera vo fanatickom heroizme na bojiskách pri veľtoku Satt-al-Arab. Zásobovanie miliónovej armády na bojiskách odberá z domácností potraviny, ktoré potrebujú štruktúra pred plátkovou „džinnou“ stoja na centrálnom bazare zástupcy obyvateľov Teheránu, aby kúpili pre rodinu kus čerstvého mlieka. Ovocie a zelenina, ktorých prídely sú zo dňa na deň menšie, prichádzajú z iránskeho vidieka len sporadicky. Preto sa bez ťažkosti rozvíja výmenný obchod medzi afganskou provinciou Herát a Iránskym pohraničným mestom Islam Qalla. Za afganské potraviny tu ponúkajú pod cenou priemyselne elektrotechnické výrobky Iránskych firm, o ktoré nie je v súčasnosti v Iráne záujem. V iránskych mestách aj na vidieku rastie nespokojnosť, beznádej. Každý deň prichádzajú do iránskych rodín smutné správy o smrti synov, bratov a vnukov, ktorí padli na irácko-iránskom bojisku. Rany a bolesti už nesedia zochť ani tradičný vplyv šířských milov...

„križackej výpravy“ proti všetkým pokrokovým a demokratickým silám, predovšetkým socialistickým. Terčom nenávisťných ťirokov sa stala ľudová strana Iránu (Tudej) a severný sused — Sovietsky zväz. V rozpore so životnými záujmami iránskeho ľudu inscenovali v Teheráne proces a vlasteneckými dôstojníkmi. Iránske vládnúce kruhy o nich tvrdia, že veľa boli prislušníkmi

Súvislosti súdnej frašky

„tajnej organizácie Tude“, ktorá sa údajne podieľala na zhromažďovaní špiónskych informácií vojenského a politického charakteru pre Sovietsky zväz. Tieto pochybné tvrdenia a podvrhnuté informácie sú zámenným pokusom získať akýsi „usvedčujúci“ materiál proti vedúcim činiteľom ľudskej strany Iránu, ktorých zatiaľ začiatkom minulého roku. Proti strane, ktorá v minulosti trpela krvavými pogromami niekďajšej šachovej ľudskej tajnej polície SAVAK, proti tej strane, ktorá spoločne so silami iránskej islamskej revolúcie pomohla uskutočniť jej víťazstvo a pád šacha.

Krajne pravavicové kruhy Iránu podľa plánu a na základe číselných praktík západných špiónskych centrál vyprovokovali ťiroky proti severnému susedovi aj preto, aby utvorili dymovú clonou nad opätovným zblbkovaním a americkým imperializmom. Jednou z príčin tohto deštruujúceho náspechu na krasno-irackom fronte. Počehná pre-

vaha iránskych jednotiek naráža na dobre organizovanú, moderne vyzbrojenú a profesionálne vedenú irackú obranu. Iránska armáda, ktorá bojuje za vlády šacha vyzbrojená výlučne americkými zbraňami a vojenskou technikou, hľadá posprehnané vzťahy s USA nové zdroje náhradných súčiastok a americkej vojenskej techniky zložitou cestou prostredníctvom treťích krajín. Tým silám v Iráne, ktoré majú záujem o pokračovanie vojny s Irakom, ide o znovunadviazanie kontaktov s americkými zbrojárskymi monopolmi. Reakčným kruhom vo vedení Iránu prekáža aj rozvázný postoj Sovietskeho zväzu, ktorý spoločne s pokrokovými arabskými krajinami poukazuje na nezmýselnosť a bezvýhodnosť vojnového konfliktu s Irakom. Súčasny stav nahráva totiž globálnym plánom nepriateľov arabského ľudu a národov Blízkeho a Stredného východu vôbec, predovšetkým Izraelskej vojenskej mašiny.

Sovietske oznamovacie prostriedky a ich prostredníctvom sovietski predstavitelia upozorňujú na skutočný postoj sovietskych ľudí a celého Sovietskeho zväzu k svojmu južnému susedovi. ZSSR v sľade so svojou mlerovou politikou podniká všetko pre úspešný rozvoj vzájomných vzťahov na základe prospechu ľudu oboch krajín. Dokazujú to sovietske investície v iránskej ekonomike a ďalšia dlhoročná hospodárska a sociálna pomoc Sovietskeho zväzu. Preto sa stala súdna fraška v Teheráne takou nebezpečnou mlerou pre budúci vývoj vzťahov medzi Iranom a jeho susedmi, najmä ZSSR a Afganistanom, ale aj pre samotný vnútropolitický vývoj v krajine vôbec. Zneužívanie náboženského ctenia hľboko veriacich obyvateľstva vede súčasne Iránsku spoločnosť do ďalšieho chaosu. Značne komplikuje realizáciu všetkých revolučných ideálov a výmožností, ktoré si predseval Iránsky ľud po páde šachovej proimperialistickej, absolutistickej diktatury. **DUŠAN BRABEC**

12.1.1984; s. 6; Uchrániť ľudstvo pred vojnovou katastrofou: Súčasná medzinárodná situácia v záveroch 9. zasadania ÚV KSČ; Imrich Kučera

SÚČASNÁ MEDZINÁRODNÁ SITUÁCIA V ZÁVEROCH 9. ZASADANIA ÚV KSČ

Uchrániť ľudstvo pred vojnovou katastrofou

Dnes viac ako kedykoľvek v minulosti je zjavné, že ďalší vývoj našej spoločnosti, postupné naplňovanie zásad a ťažko charakterizujúcich výstavbu rozvinutej socialistickej spoločnosti sú výrazne podmienené celkovým rámcem vonkajších politických faktorov, dosiahnutou úrovňou a stavom medzinárodnej situácie. Potvrdzuje sa záver XVI. zjazdu našej strany o tom, že realizácia rjadzovej línie sa bude uskutočňovať v podmienkach, keď najneakčnejšie kruhy imperialismu budú naďalej zostávať medzinárodná situácia.

V súčasnej zložitej medzinárodnej situácii je obzvlášť dôležité, ako sa zdôraznilo na 9. zasadaní ÚV KSČ, správne zhodnotiť jej vývoj, odlišovať hlavné prvky a tendencie od vedľajších, dlhodobé od krátkodobých, vedieť sa správne orientovať.

Charakter súčasnej medzinárodnej situácie presvedčivo dokumentuje, že prežívame najkritičnejšie obdobie od druhej svetovej vojny. Toto obdobie, ako zdôraznil generálny tajomník ÚV KSSZ a predseda Prezídia Najvyššieho sovietu ZSSR súdruh J. Andropov, sa vyznačuje konfrontáciou dvoch celkom protichodných svetových názorov a dvoch politických smerov — socializmu a imperialismu — konfrontáciou, ktorej intenzita a ostrie nemajú obdobu v celom povojnovom vývoji.

V súčasnosti sme svedkami jedného z najintenzívnejších pokusov imperialistických síl zastaviť proces revolučných, pokrokových premen uskutočňujúcich sa vo svete. V politike imperialistických krajín sa čoraz viac uprednostňujú prvky konfrontácie. Stretnutie dvoch protikladných línii vo svetovej politike nadobúda v podmienkach rastúcej aktivizácie agresívnych síl čoraz nebezpečnejší ráz. Napätie charakterizujúce súčasnú medzinárodnú situáciu je výrazom zostreného triedneho boja. Ide teda o omnoho hlbšie otázky, ako je medzinárodno-politická kríza, ide predovšetkým o krízu sociálnopolitického charakteru. Krízu, ktorá odzrkadľuje tú fázu prehĺbenia rozporov kapitalizmu, ktorou v súčasnosti v takej výraznej forme táto spoločnosť prechádza. Línia Reaganovej administratívy predstavuje jeden zo spôsobov hľadania riešenia krízového stavu kapitalizmu, a to spôsob krajne militaristický a reakčný, spôsob „krízickej výpravy“ proti silám socializmu, proti silám národného a sociálneho oslobodenia.

V analýze príčin súčasnej medzinárodnej situácie, uskutočnenej 9. zasadáním ÚV KSČ, sa popri komplexnej najroznejších objektívnych a subjektívnych faktorov, vyvírajúcich predovšetkým z ustavične sa prehĺbajúcej všeobecnej krízy kapitalizmu, obzvlášť zdôrazňuje moment **triednej reakcie** imperialistických síl na realitu predchádzajúceho vývoja vo svete na zma-

Aj napriek tomu, že nástup imperialistických síl proti politike uvoľňovania sa najmarkantnejšie prejavil až s príchodom R. Reagana do ťradu amerického prezidenta, je celkom zjavné, že „politika konfrontácie“ prezentovaná súčasným americkým vedením bola pripravovaná omnoho skôr, stala sa neoddeliteľnou súčasťou činnosti už predchádzajúcej americkej administratívy na čele s J. Carterom. To, čoho sme dnes svedkami, nespadlo z neba a nie je ani výsledkom toho, že prezidentom USA sa stal R. Reagan, zdôrazňovalo sa na 9. zasadaní ÚV KSČ. Z hľadiska svojho priebehu a sledovaných cieľov má táto politika imperialistických síl **dihodobý charakter**. V nijakom prípade preto nemožno súčasnú medzinárodnú situáciu hodnotiť ako nejaké dočasné vybočenie či mimoriadnu anomáliu a oddávať sa bezstarostne náladam akéhosi „automatizmu“, či iným netriadne chápaným „samoregulatívnym“ koncepciam. Nemožno si robiť ilúzie o radikálnej zmene súčasnej americkej politiky. Faktory, ktoré ju ovplyvňujú, sú dlhodobé a majú hlboké korene.

Zosilnený hegemonizmus USA, prezentovaný Reaganovou administratívou, a posilňovanie úlohy vojenského faktora v americkej politike vedie k utváranu čoraz nebezpečnejšej situácie najmä z hľadiska hrozby jadrovej vojny. Odzrkadením toho je aj súčasná vojenská stratégia USA, ktorá na prelome 70. a 80. rokov vstúpila do novej etapy a ktorú minister obrany USA Caspar Weinberger charakterizoval ako stratégiu „priamej konfrontácie“ Spojených štátov so ZSSR a jeho spojencami v globálnom rozsahu. Za hlavnú úlohu sa v tejto stratégii otvorene označuje zničenie socializmu ako spoločenskopolitického systému. Svedčí o tom aj „smernica pre oblasť obrany na roky 1984 až 1988“, ktorá okrem iného uvádza, že vojenská sila USA musí byť schopná zničiť celú vojenskú a politicko-komenskú štruktúru ZSSR a jeho spojencov. „Priama konfrontácia“ kladie si teda za cieľ likvidáciu reálneho socializmu totálnym a priamym útokom na ZSSR a ostatné socialistické krajiny. Nevyhnutné predpoklady na to

dosiahť v plnom rozsahu nedisponujú zbraňami potrebnými na realizáciu tejto koncepcie. Tieto systémy majú byť vyvinuté dokončením dnes už realizovaných zbrojných programov USA, t. j. za 10—15 rokov, v priebehu ktorých predpokladajú získať strategickú prevahu. Práve z tohto hľadiska závažnou otázkou sa stáva rozmiestovanie amerických rakiet Pershing 2 a striel s plochou dráhou letu v západoeurópskych krajinách, systémov, ktoré sú svojimi charakteristikami zbraňami pre takýto „odzbrojujúci“ úder. Je teda zjavné, že rozmiestovanie týchto prostriedkov v Európe nie je v nijakom prípade nevyhnutné pre obranu Západu, ale je aktom namiereným na uskutočnenie celkom konkrétnych plánov USA, sledujúcich dosiahnutie vojenskej prevahy a utvorenie potenciálu prvého údery proti krajinám socialistického spoločenstva.

Rozmiestovaním nových amerických rakiet v Európe vstupujú medzinárodné vzťahy na tomto kontinente do novej, veľmi nebezpečnej etapy svojho vývoja. Nová situácia sa nemôže neodrkadliť v politickej oblasti, vo vzťahoch s tými krajinami, ktoré nesú zodpovednosť za vzniknutú situáciu a ktoré umožnili rozmiestenie amerických rakiet na svojom území. Zodpovednosť za súčasný stav, ako aj za zmarenie ženevských rokovaní nesú USA a spolu s nimi aj ti, čo schválili dislokáciu amerických rakiet v Európe, predovšetkým vlády NSR, Británie a Talianska. Zne-možením ďalšieho priebehu ženevských rokovaní o prostriedkoch stredného doletu v Európe, ale aj odmietavými a nekonštruktívnymi postojmi v rámci rokovaní vedených o strategických systémoch Spojené štáty vážne podlomili v Helsinkách uznanú a všeobecne rozvíjanú metódu rokovania a politického dialógu. Veľmi vážne je týmto zasiahnutý celkový duch helsinskej politiky smerujúcej k celoeurópskej bezpečnosti a spolupráci medzi národmi. Ohrozené sú aj výsledky a všetko to pozitívne, čo sa dosiahlo na nedávnej madridskej schôdzke. Nemožno nespomenúť ani fakt, že Spojené štáty si rozmiestním rakiet stredného doletu v Európe utvárajú nástupisko nielen proti krajinám Varšavskej zmluvy, ale aj proti krajinám Blízkeho a Stredného východu a mnohým krajinám Afriky. Aj tým sa potvrdzuje skutočnosť, že agresívna politika USA sleduje závažné ciele v záujme nastolenia pau-

zenstva tak v politickej, ako aj ekonomickej a vojenskej oblasti. Odzrkadením toho sú aj známe odvetné opatrenia prijaté členskými krajinami Varšavskej zmluvy ako protíváha americkým raketám rozmiestovaným v Európe. Súčasne sa prijalo viacero opatrení na ďalšie zdokonaľovanie Spojených ozbrojených síl členských štátov Varšavskej zmluvy, zodpovedajúce novému charakteru nebezpečenstva a vojenských priprav bloku NATO proti krajinám socialistického spoločenstva. Zvyšuje sa schopnosť vojsk plniť úlohy v mimoriadnej situácii, zdokonaľuje sa ich vybavenie a organizačná štruktúra, skrácujú sa termíny uvedenia do bojovej pohotovosti.

Prijaté opatrenia nie sú zamerané na dosiahnutie vojenskej prevahy nad USA a blokom NATO a neohrozuje ani bezpečnosť iných krajín. Majú výlučne obranný charakter, sú adekvátne hrozbe, ktorá sa vynorila pre ZSSR a jeho spojencov. V nijom sa nemení vojenská doktrína Varšavskej zmluvy a mierový charakter politiky socialistických krajín. Ich postoj k súčasnej medzinárodnej situácii je zjavný a principiálny. Nevyhľadávajú konfrontáciu, nerozptávajú horúčkavité zbrojenie, ale sa usilujú o spoluprácu, uvoľňovanie a hľadanie vzájomne prijateľných riešení.

Vývoj situácie v tomto roku a v ďalšom období bude veľmi zložitý. Socialistické krajiny budú i naďalej, ako to zodpovedá vóli ich ľudu, robiť všetko, aby odstránili hrozbu jadrovej vojny a upevnili mier. Fakt, že USA rozmiestujú rakety prvého údery v Európe a že vzrastá agresívny charakter imperialistických krajín, vyžaduje, aby sme v boji za udržanie mieru pokračovali s ešte väčším dôrazom a intenzitou. V tomto boji však nie je miesto pre zbytočnú paniku.

Súčasnú protivojnovú hnutie, masové vystúpenia obrancov mieru, ktoré ešte nikdy predtým nedosiahli taký rozsah, ukazujú celému svetu, že stúpenci horúčkavitého zbrojenia sú v menšine. Na druhej strane však nesmieme zabúdať, ako povedal na 9. zasadaní ÚV KSČ súdruh V. Biľak, že sú to predovšetkým úzke triedne záujmy vládnúcej garnitúry a egoizmus USA, ktoré pokladajú za dobré len to, čo je prospešné imperialismu USA. Pokúšajú sa realizovať to, čo svojho času vyhlásil Bary Goldwater, že radšej pošlú všetko ľudstvo na druhý svet, než aby mu dovolili žiť v komunizme.

Súčasnú americké vedenie stavia všetko na silu. Prítom však zabúda na skutočnosť, že v otázkach jadrovej bezpečnosti sa situácia vyvinula tak, že sme dnes všetci na jednej

V analýze príčin súčasnej medzinárodnej situácie, uskutočnenej 9. zasadáním ÚV KSČ, sa popri komplexne najrôznejších objektívnych a subjektívnych faktorov, vyvíerajúcich predovšetkým z ustavične sa prehĺbujúcej všeobecnej krízy kapitalizmu, obzvlášť zdôrazňuje moment **triednej reakcie** imperialistických síl na realitu predchádzajúceho vývoja vo svete, na zmeny uskutočnené v prospech mieru a spoločenského pokroku, na politiku uvoľňovania, ktorá bola hlavnou tendenciou medzinárodných vzťahov v 70. rokoch.

1980", ktorá okrem iného uvádza, že vojenská sila USA musí byť schopná zničiť celú vojenskú a politicko-mocenskú štruktúru ZSSR a jeho spojencov. „Priama konfrontácia“ kladie si teda za cieľ likvidáciu reálneho socializmu totálnym a priamym útokom na ZSSR a ostatné socialistické krajiny. Nevyhnutné predpoklady na to má vytvoriť dosiahnutie vojenskej prevahy. Nová vojenská stratégia vychádza predovšetkým z myšlienky **prvého jadrového úderu**, ktorý má Sovietskemu zväzu „odťaf hlavu“. USA však

fakt, že Spojené štáty si rozmiestnili raket stredného doletu v Európe utvárajú nástupisko nielen proti krajinám Varšavskej zmluvy, ale aj proti krajinám Blízkeho a Stredného východu a mnohým krajinám Afriky. Aj tým sa potvrdzuje skutočnosť, že agresívna politika USA sleduje globálne ciele v záujme nastolenia panstva nad celým svetom. V súčasnej politike USA totiž viac ako predtým platí „zákon spojitych nádob“. Právebiehajúca vojna proti libanonskému ľudu pod zástavou „mnohonárodných síl“, útoky proti Nikaragve a Angole, vpád amerických vojsk do Grenady, rozmiestňovanie amerických rakiet v Európe — všetky tieto javy majú spoločného menovateľa, jednu líniu a politickú filozofiu.

v mienke. Na druhej strane však nesieme zabúdať, ako povedal na 9. zasadaní ÚV KSČ súdruh V. Biľak, že sú to predovšetkým úzke triedne záujmy vládajúcej garnitúry a egozmu USA, ktoré pokladajú za dobré len to, čo je prospešné imperialismu USA. Pokúšajú sa realizovať to, čo svojho času vyhlásil Bary Goldwater, že radšej pošlú všetko ľudstvo na druhý svet, než aby mu dovolili žiť v komunizme.

Súčasnú americkú vedúcu stavia všetko na silu. Pritom však zabúda na skutočnosť, že v otázkach jadrovej bezpečnosti sa situácia vyvinula tak, že sme dnes všetci na jednej lodi. Ak sa USA pokúsia potopiť túto loď, musia brať do úvahy, že potopia aj seba.

Mjr. IMRICH KUČERA,
Vojenská politická akadémia
Klementa Gottwalda

VČERA NAPÍSAI
 JADROVÉ ZBRANE V JAPONSKU kých jadrových zbraní v japonských podmienkach sú v súčasnosti najnebezpečnejšími zbraňami na svete.

12.1.1984; s. 7; Armáda na strane pravice: V Libanone pokračujú prudké zrážky; ČSTK

V Libanone pokračujú prudké zrážky
Armáda na strane pravice

Bejrút (ČSTK) — Napätie v okolí Bejrútu sa včera rozšírilo z neďalekých hôr na južné predmestie libanonského hlavného mesta. Predpoludním tam vypukli prudké ozbrojené zrážky medzi armádou a hnutím šiitských moslimov Amál, ktoré kontroluje väčšiu časť južných predmestských štvrtí.

Libanonský štátny rozhlas označil prestrelky za dosiaľ najväznejšie od bojov v tejto časti mesta cez vianočné sviatky. Armáda a opozičné sily Pokrokovej socialistickej strany tiež navzájom ostreľovali svoje pozície z ťažkých zbraní v okolí Chalidy južne od Bejrútu.

Ako oznámila bejrútska vláda, ohlasovaný plán na upevnenie prímoria okolo hlavného mesta sa odložil. Opozičný front národnej záchrany vo vyhlásení včera uviedol, že v rokovaní okolo plánu stále trvajú početné rozpory. Opozícia neverí v neutralitu armády, ktorá by sa podľa plánu mala rozmiestniť na niekoľkých miestach na južných predmestiach, v horách a na pobreží južne a severne od Bejrútu. Vojsko totiž už niekoľkokrát dokázalo, že v libanonskom konflikte v rozpore so svojím oficiálnym poslaním slúži v mnohých prípadoch ako nástroj domácej reakcie proti vlasteneckým silám.

Vyhlásenie frontu zdôrazňuje, že predpokladom národného uzmierenia v krajine je zrušenie postupnej „mierovej“ dohody s Izraelom z lanskeho 17. mája a celého radu zákonných dekrétov, ktoré nedávno prijala vláda pod vplyvom pravícových síl a ktoré ďalej upevňujú vplyv týchto síl na štátne veci.

Na nové rozhovory s libanonskými vládnymi činiteľmi priletel včera z Izraela do Bejrútu osobitný splnomocnenec prezidenta USA pre Blízky východ Donald Rumsfeld.

Ako napísal denník libanonských komunistov An-Nidá, Washingtonu záleží na udržaní nejstej vojenskopolitickej situácie v Libanone a na tom, aby zabránil posilneniu vplyvu miestnych národných a vlasteneckých síl. Denník poukázal aj na súvislosť medzi Rumsfeldovým blízkovýchodným turné a utorkovým výrokom iného amerického emisára, predsedu branného výboru Senátu Johna Towera. Senátor po návrate z Blízkeho východu vyhlásil vo Washingtone, že odvolanie intervenčných síl USA z Libanonu a z východného Stredomorja vôbec by „ťažko poškodilo“ záujmy Spojených štátov v tejto oblasti.

14.1.1984; s. 5; "Primerie" s pachom pušného prachu: Napätie v okolí Bejrútu sa opäť zostrilo; spravodajca ČSTK

Napätie v okolí Bejrútu sa opäť zostrilo

"Primerie" s pachom pušného prachu

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — Napätie v bezprostrednom okolí Bejrútu sa včera opäť zostrilo. Delostrelectvo libanonskej armády zvolilo prudké boje s opozičnými silami na juhovýchodných okrajoch hlavného mesta. Podľa bejrútskeho štátneho rozhlasu uzavreli znepríatelené strany len za včerajšie predpoludnie dva primeria, tie sa však prakticky nedodržiavali. Do prestreliek s opozičiou sa zapojila i americká námorná pechota, ktorá ostreľovala husto osídlené časti Bejrútu z tankov, raketami, háfnicami a ďalšími ťažkými zbraňami.

Boje na juhovýchodných okrajoch Bejrútu sa začali už vo štvrtok popoludní a trvali do večera. Pokoj zbraní za ten čas bol vyhlásený štyrikrát. Delostrelectvo podľa denníka As-Safir zasiahlo vo štvrtok celkovo 29 dedín moslimských drúzov neďaleko hlavného mesta.

Podľa včerajšej správy denníka An-Nahár sa bejrútska vláda rozhodla dočasne „zmraziť“ realizáciu ohlasovaného plánu na stabilizáciu primeria, kým sa neodstráni hlavné rozpor medzi znepríatelenými stranami. Nie je však známe, či je ochotná prispieť k ich urovnaniu zrušením „mierovej“ dohody s Izraelom, ktoré žiadajú vlastenecké sily.

Bejrút / Damask — Osobitný splnomocnenec prezidenta USA na Blízkom východe Donald Rumsfeld rokoval vo štvrtok a včera v Damasku so sýrskym ministrom zahraničných vecí Abdal Halimom Chaddánom o krízovom vývoji v oblasti, predovšetkým v Líbanone a o americko-sýrskych vzťahoch. Rumsfelde včera prijal aj prezident Háfiz Asad.

Damaský denník Al-Baas včera osvetlil Rumsfeldovo poslanie, keď obvinil Spojené štáty, že na Blízkom východe obhajujú len svoje a izraelské záujmy na úkor spravodlivého urovnania vleklého konfliktu. Denník znovu požadoval okamžitý a bezpodmienečný odchod okupačných vojsk Tel Avivu z Líbanonu a stiahnutie amerických intervenčných jednotiek, pretože tie len udržiavajú napätie v tejto časti Blízkeho východu.

Damask — Politika USA na Blízkom východe je v rozpore so životnými záujmami arabských národov a je zameraná na neobmedzenú vojenskú a hospodársku podporu Izraela. Vyhlásil to v Damasku sýrsky prezident Háfiz Asad. Zdôraznil, že barbarická agresia Tel Avivu proti libanonskému a palestínskemu ľudu sa uskutočnila so súhlasom Washingtonu v súlade so spoločným americko-izraelským plánom.

H. Asad odsúdil prítomnosť tzv. mnohonárodných síl v Líbanone, ktorých hlavnú časť tvorí americká námorná pechota. Americké vojská v Líbanone, povedal, neprinesli krajine mier, ale zvýšili ozbrojené zasahovanie do jej vecí.

Prezident pripomenul nemenný pokoj Sýrie voči Líbanonu. Podčiarkol,

že SAR bude naďalej brániť záujmy tohto štátu a bude sa usilovať o riešenie libanonskej krízy politickou cestou na základe bezpodmienečného odchodu izraelských okupačných vojsk z libanonského územia, obnovenie nezávislosti a zvrchovenosti Líbanonu.

● KONFERENCIA POKRAČUJE

Rabat — V marockom hlavnom meste pokračovalo rokovanie ministrov zahraničných vecí Organizácie islamskej konferencie (ICO). Jej účastníci si vypočuli správu o činnosti organizácie za posledné tri roky, ktorú predniesol generálny tajomník ICO Habíb Šattí. Boli utvorené politická, ekonomická, kultúrna a redakčná komisia, ktoré pripravujú program blízkej sa 4. konferencie šéfov štátov a vlád členských krajín ICO, ktorá sa začína 18. januára v Casablanca.

Triedny internacionalistický postoj

(Dokončenie z 1. strany)

raz viac podriaďuje záujmom USA a s nimi spojených nadnárodných monopolov. Správa taktike ostro kritizuje záujem španielskej vlády o vstup do EHS a zdôrazňuje, že nielenže by sa tak Španielsko stalo oveľa závislejším od diktátora zo zahraničia, ale že by tento vstup do EHS rovnako ako zotrvanie v Severoatlantickom pakte ohrozil národnú nezávislosť Španielska.

Značná časť úvodnej správy sa zaoberá hlbokou marxisticko-leninskou triednou analýzou politickej, sociálnej a hospodárskej situácie v Španielsku a zdôrazňuje nevyhnutnosť dôsledného boja za práva pracujúcich. Stupeň jej vykorisťovania, uviedol súdruh I. Gallego, je oveľa vyšší ako v ostatných kapitalistických štátoch.

Španielski pracujúci preto potrebujú silnú bojovnú a internacionalistickú marxisticko-leninskú stranu, zdôraznil. „Eurokomunizmus nás rozdelil, marxizmus-leninizmus nás spojil,“ povedal I. Gallego a vyjadril presvedčenie, že ak dnes tvoria členskú základňu revolučnej strany tísfce španielskych komunistov, zajtra to budú státisíce.

Generálny tajomník vo štvrtok v otváracom prejave odsúdil barbarické agresívne akcie Izraela proti arabským krajinám. Zdôraznil, že Tel Aviv pošlapáva národné práva palestínskeho ľudu, ničí kultúrne hodnoty islamu na okupovaných arabských územiach a v Jeruzaleme. Rozsah tejto agresie sa rozširuje vďaka podpore, ktorú Izraelu poskytujú v rámci „strategickej spolupráce“ Spojené štáty. Vitáme hrdinský odpor Sýrie voči sionistickej agresii a neprestávajúcej provokácii Spojených štátov, zdôraznil Habíb Šattí.

Pokiaľ ide o situáciu v Líbanone, povedal, že táto krajina je neustále barbaricky napádaná zo strany izraelských okupantov.

H. Šattí vyzval predstaviteľov islamských krajín, aby sa všemožne zaslúžili o zastavenie iránsko-irackého ozbrojeného konfliktu.

K situácii na Cypre vyjadril nádej, že pod záštitou generálneho tajomníka OSN budú grécka a turecká komunita pokračovať v dialógu s cieľom urovnať problém na základe zabezpečenia nezávislosti, územnej celistvosti a nezáčnosti Cypru. Generálny tajomník ICO poukázal na význam aktívnej účasti islamských krajín v úsilí o zachovanie a upevnenie medzinárodného mieru.

Rokovanie zjednocovacieho zjazdu potom pokračovalo diskusiou o prednesenej správe a rokovaniach v komisiách.

V diskusii na zjednocovacom zjazde španielskych komunistov vystúpil včera večer vedúci delegácie KSC, člen ÚV KSC a riaditeľ Ústavu marxizmu-leninizmu ÚV KSC Zdeněk Snítel.

Vo svojom prejave pripomenul tradičné vzťahy dobrej spolupráce a súdružskej solidarity, ktoré medzi československými a španielskymi komunistami existovali najmä počas španielskej občianskej vojny a v období krutej Francovej fašistickej diktatúry. Snítel vyzdvihol ďalej nevyhnutnosť upevňovania jednoty celého medzinárodného komunistického a robotníckeho hnutia i jeho jednotlivých národných oddielov.

Pre všetky komunistické a robotnícke strany, pre všetkých rozumne uvažujúcich ľudí na svete dnes vystupuje do popredia jedna spoločná úloha: zbaviť svet bremena pretekov v zbrojení a zabrániť vzniku jadrovej vojny, zabezpečiť mierové podmienky pre prácu a život ľudí, zdôraznil vedúci delegácie KSC.

19.1.1984; s. 7; Proces s iránskymi vlastencami: Pokusy terorom zlikvidovať stranu TÚDE; (zr)

POKUSY TEROROM ZLIKVIDOVAŤ STRANU TÚDE

Proces s iránskymi vlastencami

Pred tribunálom iránskej armády v Teheráne sa skončil v utorok súdny proces s členmi zakázanej Ludovej strany Iránu Túde.

Príslušníci tejto pokrokovej strany sa vždy dôsledne zasadzovali o skutočnú nezávislosť a slobodu Iránu. V tomto boji položili tisícky vlastencov z ich radov svoje životy. Teraz sa sily, ktoré chcú zviest vládnúci režim na cestu zaslepeného fanatizmu a úplnej likvidácie demokratických slobôd, pokúšajú stranu Túde fyzickým terorom zlikvidovať.

V trojtýždňovom súdnom procese bolo 101 iránskych vlastencov obvinených z toho, že sa vraj podieľali na zhromažďovaní špionážnych údajov „vojenského a politického cha-

rakteru o Iráne“, ktoré vraj potom prostredníctvom strany Túde odovzdávali Sovietskemu zväzu. Toto nezmyselné a nikdy nedokázané obvinenie slúžilo ultrapravicovým silám na rozdúchavanie protikomunistickej a protisovietskej kampane s cieľom oslabiť protiimperialistickú revolúciu. Vojenská „justícia“ v Teheráne tak nahráva nepriateľom iránskeho ľudu a pomáha maríť plody revolúcie z roku 1979, ktorá zvíťazila pod heslom Nezávislosť, sloboda a sociálna spravodlivosť. „Rozsudok“ nad iránskymi vlastencami má byť vynesený v sobotu. (zr)

23.1.1984; s. 4; Nová americká vojenská hrozba: Americké vojnové lode uviedli do stavu zvýšenej pohotovosti; ČSTK

AMERICKÉ VOJNOVÉ LODE UVIEDLI DO STAVU ZVÝŠENEJ POHOTOVOSTI

Nová americká vojenská hrozba

Washington (ČSTK) — Vojnové lode USA, ktoré sú pri libanonskom pobreží, v oblasti Perzského zálivu, Hormuzského prielivu a Ománskeho zálivu, uviedli do stavu zvýšenej pohotovosti. S odvolaním sa na zdroje v Pentagone to oznámila vo svojom vysielaní americká televízna spoločnosť ABC. Vojnové lode v týchto oblastiach dostali rozkaz, podľa ktorého môžu zničiť akúkoľvek loď alebo civilné lietadlo, ktoré sa k nim priblíži.

Washington vraj takisto uvažuje o „preventívnych“ zásahoch proti „terroristickým“ základňam na libanonskom území. V Bejrúte pokračovali koncom minulého týždňa delostrelecké zrážky medzi vládnymi a falangistickými jednotkami na jednej a libanonskými vlasteneckými silami na strane druhej. Len v piatok si ostreľovanie vyžiadalo asi 11 mŕtvych a 38 zranených civilistov. Niekoľko delostreleckých granátov zasiahlo v sobotu aj prezidentský palác vo východnej časti mesta.

Nevylučujeme, že ak stroskotajúce diplomatické prostriedky, USA sa samy alebo spolu s Izraelom pokúsia v Libanone vojensky presadiť svoje hegemónistické plány, ako pred časom na Grenade. Libanonskí vlastenci sú preto pripravení na každú eventualitu, povedal v Bejrúte v rozhovore s čs. novinármi člen Politického byra ÚV

Libanonskej komunistickej strany Sádalláh Mazráni.

Konštatoval, že USA a Izraelu sa doteraz nepodarilo realizovať svoje zábery — získať kontrolu nad Libanonom. Washington sa snaží udržať v krajine výbušnú situáciu a ziskovať čas na nátlak na libanonského prezidenta, aby ratifikoval dohodu s Izraelom o skončení vojnového stavu, ktorú krajine vnútili Spojené štáty. Ronaldovi Reaganovi ide o nové zvolenie za prezidenta USA a jedným z kritérií je i úspech jeho blízkovýchodnej politiky.

Osobitný emisár Donald Rumsfeld je teraz v oblasti, aby túto politiku pomohol realizovať. Rumsfeld sa usiluje hrozbami i sľubmi rozdeliť libanonské pokrokové sily, Sýriu a celý protimperialistický front. Chce dosiahnuť, aby opozícia prestala žiadať zrušenie libanonsko-izraelskej doho-

dy, ktorá je hlavnou prekážkou na urovnávanie zdĺhavého konfliktu v krajine. Situáciu sfažuje trvajúca proamerická orientácia bejrútskej vlády. USA sa netaja, že im ide o udržanie napätej situácie v Libanone, pretože im to umožňuje oživovať „mierový“ plán R. Reagana pre Blízky východ. Znovu sa potvrdzuje, že libanonská kríza a celkový vývoj v oblasti spolu úzko súvisia, povedal predstaviteľ libanonských komunistov.

Libanonskí komunisti navzdory ťažkej situácii zostávajú optimistami. Stále totiž mohutnie domáci politicky i vojensky odpor proti interventom a upevňuje sa spojenectvo libanonských pokrokových síl so Sýriou, ktorá čelí americkým a izraelským agresívnym plánom. K tomu prispieva i pomoc a solidarita socialistických krajín s bojom protimperialistických prúdov na Blízkom východe, zdôraznil Sádalláh Mazráni.

Káhira — Barbarské zločiny Izraela v Libanone a na okupovaných arabských územiach ostro odsúdila Organizácia solidarity afrických a ázijských národov (AAPSO). Vo vyhlásení, ktoré zverejnili v Káhire, sa hovorí, že stupňované bombardovanie libanonských obcí izraelským letectvom si vyžiadalo životy stovák nevinných ľudí, vrátane detí. Izraelskí intervenenti tiež vytvorili na okupovanom juhu Libanonu ovzdušie masového teroru a zatkli tam desiatky pokojných obyvateľov. Všetky tieto skutky pripomínajú zločiny nacistov počas druhej svetovej vojny, zdôrazňuje sa v dokumente.

AAPSO vyzvala všetky štáty sveta a všetky sily, ktoré si vážia slobodu a spravodlivosť, aby odsúdili politiku Izraela a prijali proti nemu najprísnejšie sankcie. Odsúdila aj pomoc Washingtonu izraelským rasistom a vyslovila podporu spravodlivému boju arabského ľudu Palestíny pod vedením jeho jedinej zákonnej predstaviteľky OOP a libanonským národným vlasteneckým silám proti izraelskej okupácii, agresii a expanzii.

Reakčné sily živia napätie okolo tzv. bulharskej stopy

Hrubá politická provokácia

Moskva (ČSTK) — Okolo tzv. Antonovovho prípadu sa v Taliansku umele vyvoláva napätie, napísal v sovietskom denníku Izvestija jeho rímsky spravodajca Nikolaj Paklin. Ako je známe, 21. decembra minulého roku Sergeja Antonova prepustili z väznice do domáceho väzenia.

Rímsky sudca Martella, ktorý vedie vyšetrovanie atentátu na pápeža, motivoval svoje rozhodnutie „významným zhoršením zdravotného stavu zamestnanca bulharskej leteckej spoločnosti“. K rovnakému záveru došli i lekárske komisie. V dôsledku dlhodobého väzenia (vyše roka) sa zdravotný stav Sergeja Antonova prudko zhoršil. Stratil na váhe 13 kilogramov.

bolo motivované iba humánnymi pohľadávkami a nijako neurobilo zádosť spravodlivosti, stretlo s rozhodným odporom reakčných kruhov v Taliansku i vo viacerých ďalších západných krajinách, hlavne v USA. Žiadajú, aby Antonova znovu odviezli do väznice.

Hrubá politická provokácia pokračuje, píše v závere spravodajca. Nezostáva nič iné, než sa čudovať tvrdo-

SLOVO k udalostiam

Američania majú radi rekordy a neraz si vymýšľajú najabsurdnejšie sťažné disciplíny, len aby mohli byť rekordérmi všetkých rekordérov. Keby, pravda, išlo iba o vytrvalostné výkony povedzme v behovaní, v schopnosti vydržať čo najdlhšie v tanečnom rytmu na parkete či v konzumovaní určitého druhu potraviny alebo v iných „skvelých“ ukážkach ľudských možností, človek by iba mal vol rukou...

Problémom je, že za ustavične novými rekordmi sťahajú americkí politici, finančníci, priemyselníci a vojaci v disciplínach oveľa nebezpečnejších, predovšetkým v oblasti zbrojenia. S tým súvisí fakt, že Reaganova vláda je nepochybne aj preborňikom, pokiaľ ide o vyvolávanie vojnovej psychózy a celkovej politickej atmosféry, v ktorej sa zdá byť vojenské „riešenie“ nejakého skutočného alebo domnelého problému akoby celkom nevyhnuté.

Vyvolávanie pocitu ohrozenia priamo vo Washingtone, kde obohnaní Biely dom a Kongres sčítavou opavení, ba dokonca rozmiestili tam batérie protiletadlových rakiet a najnovšie montujú senátorom nepríjemné operácie na ich kreslách, je iba slabý odlesk toho militarizovaného prístupu k životu. Ukážkou ozajstnej vojnovej hysterie, v ktorej už takto rozoznáť hranice medzi zámerom politickej vydatere a úmyslom naozaj použiť zbraň, bystrie, ktorá môže mať kruto reálne, a pritom nebezpečné dôsledky pre život mnohých národov, je vyhlásenie zvýšenej bojovej pohotovosti amerických vojnových námorných síl pri libanonských brehoch, ale aj v oblasti Perzského či Arabského zálivu, v Hornozápadnej a v Ománskom zálive.

Museli to vraj urobiť, lebo sa obávajú leteckých útokov nejakých moslimských bojovníkov, ktorí si

vraj keďkoľvek a kdekoľvek môžu zmontovať lietadlá na bombové nálety na americké vojnové lode. Keby táto bojová pohotovosť nebola spojená s vyhrožkami, že Američania zosťrelia akékoľvek civilné lietadlo, ktoré sa priblíži do oblasti manévrovania ich vojnových lodí, a že pripravujú tzv. preventívne úderý proti údajným „teroristickým

NOVODOBÍ KRÍŽIACI ZRÝCHĽUJÚ CVAL

kým základňam“ na libanonskom, prípadne i sýrskom území (rozumel: proti pozíciám vlastenských síl), mohla by sa celá záležitosť vybrať od kazom pracovníkom Pentagonu, aby čerpali svoju „argumentáciu“ u hodnotenejších bábkatov a fanátikov. Veci sú však predsa vážnejšie. Pravda je totiž taká, že tento krok Spojených štátov znamená nielen bezochvát provokáciu proti bezpečnosti leteckej dopravy, ale celkom jednoznačne zrýchľuje vojenský cval novodobých križiakov, tentoraz v oblasti Blízkeho a Stredného východu. A so zapojením spojencov v Severoatlantickom pakte! Lebo nezabúdajme, že v Libanone a takisto na Sinajskom polostrove v tzv. mnohonárodných silách nie sú dnes iba prisťahovalci americkej námornej pechoty, ale aj vojaci z členských krajín NATO. Vyhlásenie bojovej pohotovosti amerických námorných vojnových síl

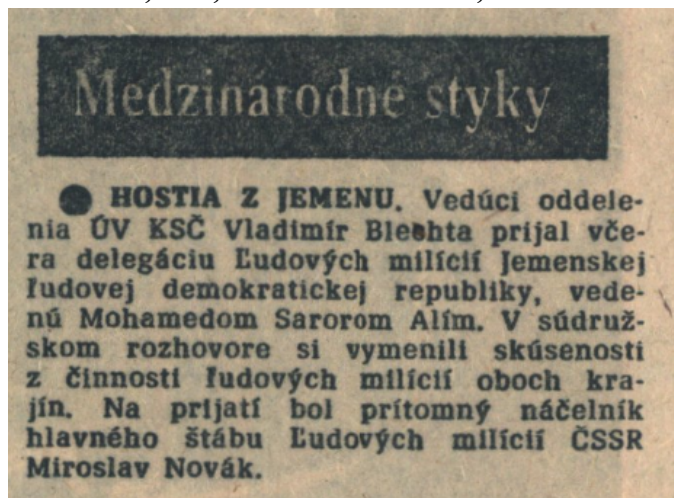
priam názorne potvrdzuje oprávnenosť konštatovania najnovšieho čísla Sovietskeho časopisu Nová doba: „Libanonská križa je zámenkou na urýchlené posilnenie vojenského potenciálu na južnom krídle atlantického paktu.“

Blízky a Stredný východ sa tak stáva výraznejšie súčasťou východiskových pozícií v globálnej agresívnej stratégii imperialistických síl proti Sovietskemu zväz, socialistickým štátom a pravdaže, aj národnoslobodzovacieho procesu v rozvojových krajinách. Nie náhodou sa hovorí o možnosti rozmiestit rakety Pershing 2 aj do Turecka a Izraela, či o tom, že pokorený Libanon by sa mal stať jedným z ohnívkov campdavidskej reťaze spĺtvajúcej vlastenecké sily v arabskom svete, reťaze, ktorá má vedno s Izraelom zabezpečiť imperializmu spoľahlivý tyľ v tejto časti sveta. Podstatá teda spočíva v tom, čo už dávnejšie napísali západonemecké konzervatívne noviny Die Welt o južnom krídle NATO, ktoré má sťahť až na Blízky východ: Nejde o to, aby sa stal ochranou clonou Západu, ale základňou na útok.

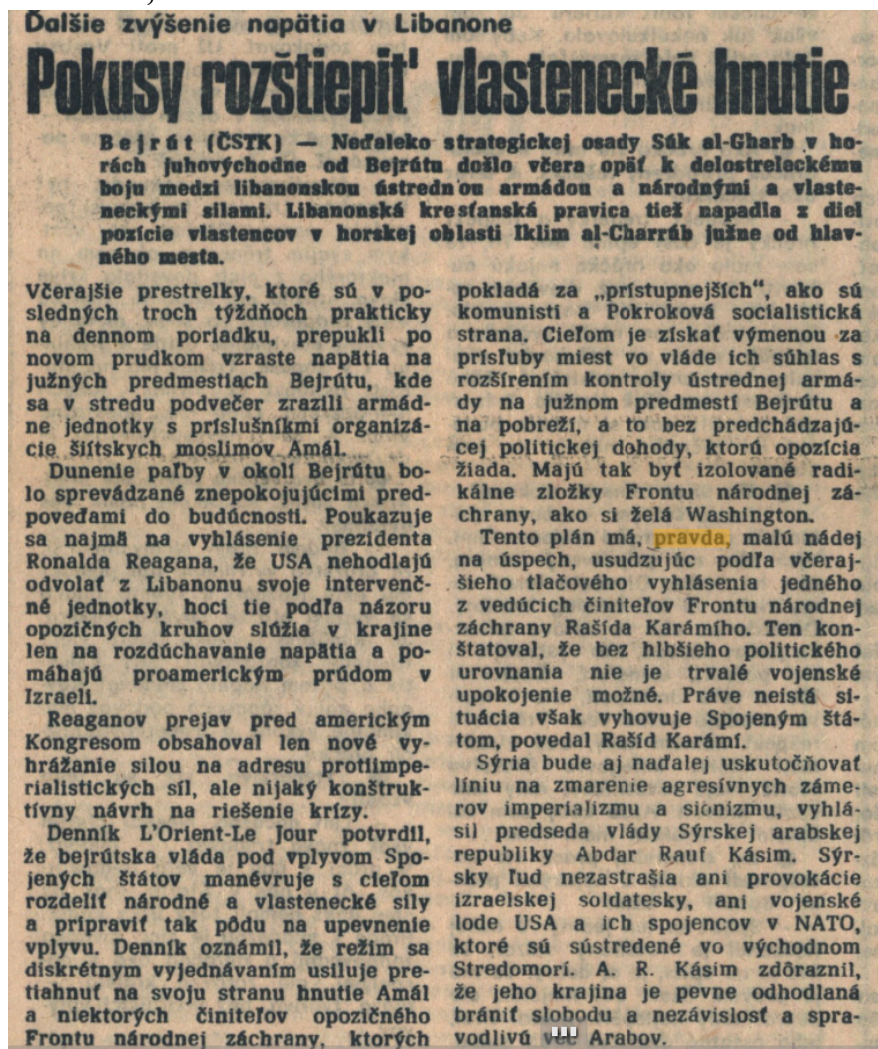
Prírodzene, nevyriešené problémy Blízkeho východu, bezpráve a tlak Palestínčanov, Libanončanov a nátlak na Sýriu zo strany imperializmu, sionizmu, ale aj arabskej reakcie a z toho vyplývajúce neistoty, odplývajúce pozornosti od riešenia závažných problémov ďalšieho vývoja spoločnosti utvárajú živnú pôdu pre uplatňovanie hegemonistickej a militaristickej politiky Spojených štátov. Svojou politikou v tejto oblasti nielen prehlbujú utrpenie tamjších národov, ale zároveň podkurujú pod nebezpečné ohnisko vojny, z ktorého sa čoraz viac stáva potenciálny sud prachu možného rozsiahlejšieho vojnového konfliktu, čo v jadravom storočí môže mať nezodrezné následky.

JULIUS P. LÖRINCZ

27.1.1984; s. 2; Hostia z Jemenu, sekcia Medzinárodné styky; Redakčné

27.1.1984; s. 7; Pokusy rozštiepiť vlastenecké hnutie: Ďalšie zvýšenie napätia v Libanone; ČSTK

SLOVO K UDALOSTIAM

Čo zostáva ešte z Libanonu? Táto otázka sa foraz nastojčivejšie vnucuje pod tlakom informácií, ktoré demondane prichádzajú z tejto krajiny a vlastne z celého Blízkeho východu. Otázka takmer osudová, na ktorú sa priam žiada jasná a jednoznačná odpoveď, hoci s číslm svedomím ju nemôžeme spaťruky sformulovať do niekoľkých viet. V dokumente Stratégia Izraela v osemdesiatych rokoch, ktorý zostavila Svetová sionistická organizácia, je želanie otcom myšlienky a podľa nej sa Libanon už vlastne rozpadol na maroniticko-kresťanský, sunnitský, drúzsky a šiitský kanton. Podobné rozkaskovanie si vysnivali sionisti aj pre ďalšie arabské krajiny, aby sa tak mohli stať ľahkou korisťou mocenských a korisnických záujmov Izraela spolu so Spojenými štátmi. Napriek tomu, že aj v národnostne, etnicky a nábožensky pestrej libanonskej spoločnosti podnecujú nie vždy bez úspechu rozpory v týchto polohách, želiace čiary ležia inde. Určujúce sú linie triednej štruktúry, linia vlastnecva na jednej strane a kapitalistického poslužovania a spolupráce s imperializmom i sionizmom na strane druhej. Isté je, že Libanon je dnes krajina brutálne pošliapaná Izraeliskou agresiou a okupáciou doplnenou okupáciou americkou a napokon i „slian-tickou“, lebo v tzv. mnohonárodných silách sú popri Američanoch i prislušníci ďalších vojsk členských krajín Severoatlantického paktu. Krajinu rozdojvili predovšetkým sionistická vojenská masšieria, ktorá v okupovanej južnej časti zaviedla systém politického, hospodárskeho, sociálneho i kultúrneho teroru. Ráca tradičné odvetvia poľnohospodárskej i priemyselnej výroby nielen preto, aby ochromila celú krajinu, ale aby brutálne potlačila konkurenciu, utvorila nový priestor pre Izraeliskú hospodársku expanziu a nastolila vzťahy závislosti. Vari najbarbarskejšim či-

nom je v tomto smere ničenie pomarančových a mandarínkových sádov na juhu Libanonu buľdožermi Izraeliskej armády.

V politickej, sociálnej i kultúrnej sfere je škála teroru otrasne široká od zatýkania a mučenia (len od začiatku roku uvrhli do koncentračného tábora Ansar pri meste Nabátije vyše 1000 ďalších Libanončanov a Palestincanov), cez likvidá-

Rozstrieľaný mier

ciu existenčných možností pre tisíce a desiatistice rodín až po demolovanie kultúrnych alebo historických pamiatok.

Na ostatnom území — hoci libanonská vláda a prezident Amin Džamál to oficiálne nepriznávali — majú foraz väčšie slovo Američania, ktorí podnecujú akýsi proces „falangizácie“ (falangistická, výrazne pravicová strana Al-Kataib, ku ktorej patri aj prezident A. Džamál) politickovojskeho mocenského systému a nahlietajú na začiatie rozsiahlych vojenských akcií proti pozíciám vlastnecských síl. Spojené štáty vyjadřili svoju ochotu podporiť ešte viac ako doteraz takúto vojenskú ťaženie svojou námornou pechotou, vojnovým letectvom a námornictvom, čiže zapojiť sa do vedenia občianskej vojny v krajine. Cieľ nie je ťažké zistiť: celkom podradiť Libanon emiricko-Izraeliskej nadvláde, čo predpokladá roz-

drobiť a rozbiť vlastnecské sily a ich spoluprácu so Sýriou, ktorá zaujíma protimperialistické pozície, a tým vyvíjať aj takýmto spôsobom nátlak, na sýrske vedenie, zatlačiť ho do defenzívy. V Libanone je preto teraz mimoriadne dôležité, aby sa udržalo a posilnilo aktívne hnutie odporu proti Izraeliskej okupácii na juhu krajiny i za časti palestinského odboja a v ostatnej časti sa zachovalo a stalo akciešopnejším vlastnecské hnutie demokratických a pokrokových síl, ich spolupráca s protimperialistickými kruhmi v ostatnom arabskom svete, najmä v Sýrii. Len tak možno prekrziť plány domacej reakcie a jej amerických a sionistických títorov.

Závažnosť situácie podčiarkujú aj výsledky rokovania americko-Izraeliskej vojenskopolitickej komisie, utvorenej na základe dohody o strategicko-polupráci, ktoré znamenajú prehlbenie priamej americkej prítomnosti a angažovanosti na Blízkom východe a osobitne v oblasti východného Stredomorja i začleňovanie Izraela do vojenského systému Severoatlantického paktu na jeho južnom, stredomorskom krídle. Ide o zjavnú orientáciu na politiku z pozície sily, ktorá vyhadzuje do povetria úsilie o mier. Dokumentovalo to aj najnovšie oznámenie Spojených štátov, že nemajú záujem o prípravu a účasť na medzinárodnej konferencii o urovaní na Blízkom východe, ktorá by sa mala zísť na odporúčanie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov za účasti všetkých členov Bezpečnostnej rady a zainteresovaných strán, vrátane Organizácie pre oslobodenie Palestíny. Zastavil militaristický nástup Spojených štátov a Izraela nielen v Libanone, ale na celom Blízkom východe nebude jednoduché, ale z hľadiska potrieb zachovania svetového mieru je to nevyhnutné.

JULIUS P. LÖRINCZ

Oslobodiť členov Túde

Teherán (ČSTK) — V týchto dňoch stálo pred súdom v iránskom meste Tabríze ďalších asi sto členov a stúpencov Túde. Oznamili to v Teheráne. Agentúra AFP súčasne oznamuje, že „čoskoro, možno o dva až tri mesiace“, sa začne proces s ďalšími 250 členmi strany, ktorí sú už dlhé mesiace vo väzení.

Paríž — Nespravodlivé rozsudky vynesené iránskymi súdmi nad 88 vedúcimi predstaviteľmi Ludovej strany Iránu (Túde) ostro odsúdil tajomník francúzskej Všeobecnej konfederácie práce (CGT) Pierre Gensous. Vyhlásil, že členovia Túde, ktorí nefutovali svoje životy v boji proti šachovej diktatúre, stali sa dnes znova obeťou neľudského prenasledovania a ich život je znova v nebezpečenstve. CGT vyzýva francúzskych pracujúcich, aby sa zasadili o zrušenie rozsudkov nad členmi Túde a žiadali ich oslobodenie. Denník l'Humanité nazval rozsudky tragickou epizódou v dejinách Iránu. Francúzski komunisti vyjadrujú solidaritu s iránskym ľudom a stranou Túde a žiadajú obnovenie demokracie a spravodlivosti; a oslobodenie odsúdených členov Túde, napísal denník.

30.1.1984; s. 4; Jeden mŕtvy a zatýkanie v Nábuluse: Rumsfeld sa pokúša „pacifikovať“ Libanon; spravodajca ČSTK

Rumsfeld sa pokúša „pacifikovať“ Libanon

Jeden mŕtvy a zatýkanie v Nábuluse

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — Do Bejrútu sa v sobotu po konzultáciách vo Washingtone vrátil osobitný spinomocnenec prezidenta Spojených štátov na Blízkom východe Donald Rumsfeld. Má pohnúť z miesta americké plány na „pacifikáciu“ Libanonu a v tejto súvislosti diplomaticky podporiť manévry bejrútskej vlády, ktorá sa zrejme usiluje zvnútra rozbiť domáci opozičný front a rozšíriť vplyv svojej proamerickej armády na úkor libanonských vlasteneckých síl.

Vedúci predstaviteľ opozičného Frontu národnej záchranu Valíd Džumblát v bejrútskej tlači opäť definoval podmienky, ktoré vlastenci považujú za nevyhnutné na upokojenie napätej situácie v krajine a na pokračovanie dialógu jednotlivých znepriatelených strán o národnom uzmlernení. Na jednom z prvých miest figuruje požiadavka, aby Libanon okamžite opustil americké a ďalšie intervenčné jednotky, ktoré sú v krajine oficiálne na „udržiavanie mieru“, v skutočnosti však prispievajú k udržiavaniu konfliktu. Velíd Džumblát okrem toho požadoval, aby bola vytvorená neutrálna medzinárodná komisia, ktorá by vyšetrila okolnosti amerického námorného a leteckého bombardovania horských dedín obývaných moslimskými Drúzmi.

Trocha inak pozerá na možnosti riešenia libanonskej krízy a na jej korene vedúci predstaviteľ kresťanskej pravice Pierre Džamál. Vo vyhlásení pre bejrútsku tlačovú agentúru As-Sahafija otvorene vyzýval na vojenskú operáciu proti vlasteneckým silám. Libanon sa vraj môže z terajšej výbušnej situácie dostať jedine vojnou. Džamállove výroky sa ako zvyčajne nedotkli koreňa konfliktu — izraelskej okupácie, prítomnosti západných vojsk, ktoré s kresťanskou reakciou úzko spolupracujú, a libanonsko-izraelskej „mierovej“ dohody.

Tel Aviv — Izraelský minister bez portfeuille Mordechai ben Po-

rat podal včera demisiu. Oznámil to izraelský rozhlas.

V liste ministerskému predsedovi Jicchakovi Šamirovi zdôvodnil Mordechai ben Porat svoje rozhodnutie tým, že je znechutený činnosťou vlády, v ktorej sa neustále stretávajú osobné a stranícke záujmy, dochádza ku konfliktom a celý kabinet tak nie je schopný dospieť k rozumným a žiadúcim rozhodnutiam.

Je to už druhá demisia ministra Šamirovej vlády od 21. septembra, keď sa Šamir stal po Menachemovi Beginovi premiérom. 18. októbra odstúpil minister financií Joram Aridor, pretože sa mu nepodarilo presadiť užšie pripútanie izraelského šekelu k doláru.

Ammán — Strelbou a slzotvorným plynom rozohnali v sobotu ozbrojené sily izraelských okupačných úradov masovú protestnú demonstráciu obyvateľov v Nábuluse na západnom brehu Jordánu. Účastníci demonstrácie protestovali proti izraelskej okupácii tejto oblasti a proti politike teroru a represí izraelských úradov voči arabskému obyvateľstvu. Počas zrážok bol zastrelený palestínsky študent Násir Saris a ďalší dvaja mladí Palestínčania boli zranení.

Demonštrácia vyvolala v Nábuluse značné napätie. V meste bol vyhlásený zákaz nočného vychádzania a policajné jednotky robia rozsiahle razie a zatýkajú obyvateľov mesta.

Zahraničnopolitická poznámka

Odhalenie súdnej frašky

Prostredníctvom sovietskych novín **Pravda** vydal ústredný výbor Organizácie lidajinov iránskeho ľudu (väčšina), ktorá predstavuje ľudové masy iránskeho vidieka, svoj protest proti inscenácii súdnej frašky v Teheráne. Iránske úrady odsúdili na vysoké tresty väzenia pokrokových vojakov, ktorých falošne obvinili z príslušnosti v Ľudovej strane Iránu (Táde).

Táto strana robotníckej triedy patrila za šachovho despotizmu k popredným organizovaným pokrokovým silám bojujúcim za slobodu a právo ľudu. Po šachovom páde legálne vystupovala na politickej scéne za podpora národnoslobodzovacej, protimonarchistickej a protimperialistickej iránskej revolúcie. Keď sa dnes v ovzduší špionómánie a fyzického a morálneho teroru pokúšajú vedúce kruhy Iránu túto stranu zlikvidovať (uvrhli do väzenia asi 8500 jej príslušníkov), využívajú to zároveň krajne pravicové kruhy v Teheráne ako zámienku na zhoršenie sovietsko-iránskych vzťahov.

Denník Francúzskej KS l'Humanité koncom vlaňajšieho roku napísal, že „priznanie dvoch hlavných svedkov obžaloby, generálneho tajomníka Táde N. Kianúriho a člena vedenia Táde M. M. Portáviho o tom, že kapitán Alzali a jeho spolupracovníci údajne získali vojenské informácie a posielali ich do ZSSR, je hrubým výmyslom“. L'Humanité upozornila na manipuláciu s nešťastnými ľuďmi, ktorých mnoho mesiacov podrobovali fyzickému mučeniu a vplyvu chemických preparátov. Potom ich vynútené vyjadrenie využili ako dôkazy viny ich súdruhov. Napriek neľudskému mučeniu nemohli získať organizátori procesu nijaké faktické údaje, ktorými by mohli podložiť nezmyselné obvinenia.

Teraz teda zaznel aj hlas triednych spolubejovníkov robotníckej triedy, predstaviteľov iránskych roľníkov, ktorí sú zjednotení v Organizácii lidajinov iránskeho ľudu. Ich ústredný výbor poukazuje na to, že zasedanie vojenského tribunálu s pokrokovými iránskymi dôstojníkmi sa konalo za zatvorenými dverami, bez dodržovania právnych noriem i Ústavy iránskej islamskej republiky. Súdna fraška vyvolala v celej krajine medzi jednoduchými obyvateľmi hnev a pobúrenie. Iránskeho ľudu sú cudzie zámyery domácej reakcie zasiahť nedôveru k tradícii priateľstva medzi sovietskym a iránskym ľuďom. Vyhlásenie takisto zdôrazňuje, že iránsky ľud je rozhodnutý zviať ťažký a neúnavný boj za ideály revolúcie, za nezávislosť krajiny, slobodu, spravodlivosť a spoločenský pokrok. Roľníci a robotníci budú spoločne pokračovať v boji proti bezprávniu a cynickému teroru, ktorý rozpútali reakčné sily v poslednom období.

DUŠAN BRABEC

2.2.1984; s. 1 a 7; Nebudeme poddajnou činnosťou: Rozhovor s generálnym tajomníkom ÚV Libanonskej KS Georgesom Havím; Redakčné

Rozhovor s generálnym tajomníkom ÚV Libanonskej KS Georgesom Havím

Nebudeme poddajnou korist'ou

V týchto dňoch bol na krátkej pracovnej návšteve v Československu generálny tajomník Ústredného výboru Libanonskej komunistickej strany Georges Haví. Kľúčovým momentom jeho pobytu bolo stretnutie s členom Predsedníctva a tajomníkom ÚV KSČ Vasilom Biľakom, na ktorom obaja komunistickí politici hovorili o úlohách a vzájomnej spolupráci našich strán, o situácii na Blízkom východe a osobitne v Libanone. Pred odchodom z Prahy odpovedal súdruh G. Haví na otázky nášho redaktora Júliusa P. Lórinosa.

● **Situácia v Libanone, napätie a konflikty vo vašej krajine, izraelská okupácia jej časti, prítomnosť tzv. mnohonárodných síl, predovšetkým amerických vojakov sú predmetom mnohých správ, komentárov, analýz. Pritom sa neraz hovorí o éleniej náboženskej a etnickej štruktúre krajiny, ktorá je údajne zárojom rozporov a problémov. Je to naozaj tak?**

— Nie, náboženský aspekt nie je podstatným činiteľom terajšej zložitej a napätej situácie. Imperialistické, sionistické a reakčné kruhy sústavne zakrývajú podstatu problémov. Teda, že v Libanone ide o súčasť arabské-

ho národného boja, že stoja zoči-voči vlastenským silám, že sa u nás odohráva politický, hospodársky i sociálny boj o prítomnosť i budúcnosť našej krajiny.

Základom terajších problémov v Libanone sú izraelské mocenské ambície a zámer Spojených štátov podriadiť našu vlasť a celý arabský svet svojej hegemonii. Po odchode Organizácie pre oslobodenie Palestíny z Bejrútu sa Spojené štáty a Izrael pokúšajú aj Libanon dostať pomocou izraelsko-libanonskej dohody zo 17. mája minulého roku do komplotu separátnych riešení typu dohôd z Camp Davidu. To isté pripravujú v súvis-

losti s palestínskou otázkou teraz po ceste Jásira Arafata do Káhiry.

Ich druhým aktuálnym cieľom je rozdeliť Libanon na konfesijnom princípe, aby vzniklo niekoľko významných náboženských štátov. Tento dezintegračný plán sa pokúša preniesť aj do iných arabských štátov a súvisí to s koncepciou tzv. bezpečných hraníc. Izraelu nejde o geograficky bezpečné hranice, ale o utvorenie situácie, v ktorej by bol on silný medzi slabými arabskými štátmi. Malo by to — podľa ich predstáv — viesť k zabezpečeniu americkej kontroly nad oblasťou a jej zdrojmi, zlikvidovať triedny a sociálny boj, a tak skomplikovať úsilie pokrokových síl o radikálne zmeny.

V realizovaní týchto zámerov spolupracujú sionisti a imperialisti s libanonskými silami, ktoré navonok vystupujú v mene kresťanov, ale v skutočnosti nereprezentujú ich vä-

(Pokračovanie na 7. strane)

Nebudeme poddajnou korist'ou

(Dokončenie z 1. strany)

šinu a nevyjadrujú záujmy kresťanských ľudových mäs. Mám na mysli falangistickú stranu Al-Katafb, ktorej hlavným cieľom na vnútroštátnej scéne je zlikvidovať svojich rivalov. Pritom ich provokuje z pozícií náboženského fanatizmu, čím vyvoláva obdobnú reakciu v ostatných náboženských komunitách.

Charakter boja vlastenských síl je však pokrokový a demokratický a chce byť som pripomenúť, že veľká časť kresťanských mäs je v kontrastí so sionizmom a americkým imperializmom na našej strane. Dokonca aj desiatky významných konzervatívnych osobností spomedzi kresťanov zaujali pozície proti falangistom, Izraelu a Spojeným štátom. Najmä potom, ako sa Američania zapojili do bojov v Libanone po boku strany Al-Katafb. Spomením napr. bývalého prezidenta Sulejmana Franzého alebo Raymonda Lódhaha. Ba ani marocký patriarcha neprijíma konfesijnú politiku falangistov a nesolidarizuje sa s ich plánmi. Jedným dnešných zápasov v Libanone je teda boj proti izraelskej okupácii a americkej nadvláde.

● **Libanonská komunistická strana je významnou a vplyvnou ríškou vlastenských a pokrokových síl v krajine, a preto je iste zaujímavé, či má koncepciu východiska**

zo situácie, a keď áno, aké sú jej charakteristické znaky.

— Na zasadaní ústredného výboru našej strany koncom minulého roku sme všestranne a hlboko zhodnotili situáciu v Libanone, na Blízkom východe a jej súvislosti s celkovým medzinárodným vývojom. Vidíme, že vlastenský boj v Libanone proti izraelskej okupácii, americkým hegemonistickým plánom a falangistickým silám je čoraz rozsiahlejší a intenzívnejší. V tomto svetle sme dospeli k názoru, že doterajšie úspechy Izraela a USA sú veľmi povrchné a pochybné, a keď nijako nepodrobujeme ich útok, Izraelská armáda sa na juhu krajiny ocitla v slepej uličke. Na juhu môžeme hovoriť o procese permanentného ľudového povstania v rozličných formách a podobách proti okupácii.

Hovoríme, že je možné politické východisko zo situácie. Pravda, treba vytvoriť taký pomer síl, v ktorom by sme protivníka prinútili pristúpiť na politické riešenie. Jeho hlavnou prekážkou sú americké, izraelské a reakčné sily zodpovedné za stupňovanie napätia a vojenských konfliktov, za prípravu na nový útok na pozície vlastenských síl i proti Sýrii a skutočne revolučným silám v Organizácii pre oslobodenie Palestíny. Nevyhnutnou podmienkou otvorenia perspektív politického východiska je zbe-

ženie s izraelsko-libanonskej dohody uzavretej pod americkým tutorstvom vlní v máji.

● **Co teda by mali a musia robiť vlastenské a demokratické sily?**

— Naša strana opiera koncepciu východiska o plnenie týchto úloh:

— Zosilniť boj proti izraelskej okupácii, ďalej aktivizovať ľudové hnutie odporu.

— Aktívne pôsobiť proti prítomnosti amerických ozbrojených síl a tzv. mnohonárodných síl v krajine.

— Nedopustiť hegemoniu reakčných falangistických síl nad Libanonom, bojujúc za zachovanie jednoty a nezávislosti krajiny, za jej arabskú identitu.

— Intenzívnejšie obhajovať záujmy robotníckej triedy a pracujúcich, ktorí trpia prehobovaním hospodárskej krízy zapríčinennej izraelskou agresiou i veľkými vládnymi nákupmi amerických zbraní na pokračovanie občianskej vojny.

— Rozvíjať spoluprácu medzi všetkými libanonskými vlastenskými silami, najmä upevniť Front národnej záchrany.

— V konfrontácii s americko-izraelským nátlakom rozvíjať spoluprácu so Sýriou a revolučnými silami v palestínskom odboji.

— Rozvíjať a prehobovať spoluprácu so Sovietskym zväzom a ostatnými

socialistickými krajinami v presvedčení, že náš boj je spoločný, lebo vývoj u nás súvisí a celosvetovými zápasom proti stupňovaniu napätia agresívnymi silami imperializmu.

● **V toku udalostí na Blízkom východe vzniká dojem, že odpoveď národnooslobodzovateľ a vlastenských síl v arabskom svete na ofenzívu imperializmu, sionizmu a reakcie nie je dostatočná. Týmto problémom sa zaoberajú aj libanonskí komunisti.**

— Niet pochyb, že sme vystavení nesmiernemu agresívnemu tlaku, ktorého cieľom je dôsledne realizovať zámyery americko-izraelskej agresie proti Libanonu, sústavne sa vyhrážajú Sýrii možnosťou vojenského útoku proti nej a zničiť perspektívu zabezpečenia zákonných národných práv arabského ľudu Palestíny likvidáciou nezávislosti OOP. Pritom americkí imperialisti, sionisti i reakcia musia vynakladať veľké sily — spoľme napr. rozsiahlu, dostal nepoznanú vojenskú prítomnosť USA v oblasti — lebo nie ľahko presadzujú svoje hegemonistické zámyery, narážajú na nemalé prekážky. Chceli by som zdôrazniť, že veľmi dôležitú úlohu v schopnosti čeliť tejto imperialistickej ofenzíve zohráva veľká podpora a pomoc Sovietskeho zväzu a socialistických krajín.

Vy ste sa, pravda, pýtal na slabé body odpovede národnooslobodzovateľ síl. Najkritickejšim je rozklad v OOP spojený s vnútorným krvavým bojom a zosilnenie pravcovskej línie vo vedení OOP, ktorá mylné ráta s možnosťou zabezpečiť palestínske

národné práva prostredníctvom riešenia v duchu dohôd z Camp Davidu a Reaganovho plánu zo septembra roku 1982. Negatívnu úlohu zohráva prevažujúca oficiálna arabská politická prax, ktorá sa fakticky zbuvaie i minimálne úrovne protimperialistickej a protisionistickej mediarabskej solidarity, vrátane stanovisk prijatých vo Feze alebo na iných vrcholných arabských stretnutiach. Ďalej, niet jednoty na dostatočnej úrovni medzi protimperialistickými a pokrokovými silami v jednotlivých arabských štátoch ani medzi štátmi. Neponchýbe negatívne dôsledky má vplyv antikomunizmu a strach z demokracie. Nemôžeme v tejto súvislosti zabúdať ani na sklonky spochybňovať priateľstvo so ZSSR a socialistickými štátmi. Prejavuje sa i v tendencii pokladať ich iba za „dodávateľov zbraní“, prvok „politické rovnováhy“, a nie za strategických spojencov, s ktorými treba rozvíjať najužšie a všestranné styky.

Tieto nedostatky nás — libanonské vlastenské a pokrokové sily — nemôžu však odzbrojovať, ale skôr podnecovať v ďalší zvyšiť úroveň nášho boja i aktívnu prácu v zámienke prekonávania spomínaných problémov. Z našej strany sa pritom neuspokojíme len s výzvou, lebo rozhodujúce sú výsledky takpovediac „v teréne“.

A môžem vám povedať, že Libanon, hoci je malou krajinou, nebude ľahko a poddajnou korist'ou imperialistov, sionistov a reakcionárov. Stane sa ich pascom, v ktorej ich budeme tak hľ, že sa napokon potvrdí nevyhnutnosť ich nedspechu v Libanone a v celej oblasti.

NESLYCHANĀ PROVOKĀCIA

Izrael zasadí „preventívny úder“ Saudskej Arábii, ak usúdi, že vyzbrojovanie v tejto krajine prekročilo „nebezpečnú úroveň“. Napísal to izraelský denník Jerusalem Post.

Denník, ktorý často vyjadruje názor vládnych kruhov, tým naznačuje, že nákup zbraní, ktorý Saudská Arábia uskutočňuje v západných krajinách, najmä vo Francúzsku, USA, ale aj v NSR, by mohol Izraelu poslúžiť ako vhodná zámienka na novú agresiu proti arabským krajinám. Jerusalem Post cynicky dodáva, že sa „nikto nebude môcť čudovať“, keď sa takýto úder neobmedzí len na vojenské ciele, a vysvetľuje, že „rovnako dôležitým“, ak nie strategicky ešte dôležitejším cieľom budú pre útočiacu izraelskú armádu ropné ložiská Saudskej Arábie i ďalších arabských štátov.

Téze o potrebe podobnej nevyprovokovanej agresie chce sionistický denník dodať váhu poukázaním na „úspešnosť“ predchádzajúcich „preventívnych úderov“, akými boli napr. útočná vojna proti Egyptu, Sýrii a Jordánsku v júni 1967, predvlnaňší vpád do Libanonu či nálet na iracké civilné jadrové zariadenia v roku 1981.

Sionistický režim v Izraeli znovu demonštruje pred celým svetom svoju pravú tvár. Agresivita, nerešpektovanie najzákladnejších princípov normálnych vzťahov medzi štátmi zakotvené napr. v Charte OSN, rasizmus a zločinnosť sú charakteristickými znakmi politiky izraelskej vlády. Rozmery vládnucej antihumánosti a militarizmu zaraďujú Izrael medzi najhoršiu spodinu reakčných režimov v súčasnom svete. (zr)

2.2.1984; s. 6; Posolstvo nebezpečných plánov: Čo signalizuje vystúpenie amerického prezidenta; Milan Rusko

Čo signalizuje vystúpenie amerického prezidenta

Posolstvo nebezpečných plánov

V súlade s tradíciou a vlastnými predvolebnými ambíciami predniesol Ronald Reagan 25. januára Posolstvo o stave Únie. Pokúšal sa v ňom nahovoriť Američanom, že hociktorý z nich môže byť novým Fordom (jeden z predkov terajších vlastníkov známej automobilovej firmy začínal pred vyše 100 rokmi ako kamelot), ak bude nasledovať istú Barbaru Proctorovú. Tá sa vraj z podmienok ghetta dopracovala až k reklamnej kancelárii zarábajúcej milióny dolárov.

Prezident, žiaľ, nevyvetlil prečo sa milióny Američanov nemôžu z podobných podmienok dostať aspoň na úroveň priemerných, nevyvetlil, prečo stále ešte 30 miliónov spoluobčanov úspešnej Barbary Proctorovej žije pod hranicou biedy. „Amerika je príliš veľká na malé sny,“ vyhlásil, čím naznačil, že aj radový občan by sa mal vzdať „malého sna“ o práci a živote v mieri, pretože „Amerika je znovu na svojom mieste“ a podľa všetkého s chronickými ambíciami imperialistického hegemonu.

● CIELE SÚ ZA HRANICAMI

V súčasnosti tvoria americké výdavky na zbrojenie takmer tretinu štátneho rozpočtu. V roku 1984—1985 stúpnu z terajších 265 miliárd na vyše 300 miliárd dolárov, ale ako tvrdí Reagan, jeho vláda šetrí — v rámci iných položiek rozpočtu. Sebakriticky uznáva, že nedostatčne a preto vo svojom Posolstve aj hneď dáva návrh: Treba opäť znížiť federálne prostriedky na školstvo, podporu sociálne slabým rodinám, nezamestnaným a podobne. Štátny rozpočet vinou rastúcej položky na zbrojenie rastie, a tak treba hľadať rezervy. Odporúča ďalší rozvoj súkromného, t. j. drahšieho školstva ignorujúc skutočnosť, že to znamená rast nových prekážok pri získavaní vzdelania najmä pre deti zo sociálne slabých, ale najpočetnejších vrstiev.

Americké ciele sú za hranicami — uvádza sa v Posolstve. Dostať ich má vyše polmiliónová armáda roztrúsená po celom svete. Americká námorná pechota nepotrebuje ľudí príliš zaťažených vzdelaním, ale profesionálnych zabijákov. Tých totiž možno presvedčiť, že 120-tisícová Grenada ohrozuje existenciu 220-miliónovej imperialistickej veľmoci alebo, že vojtné záujmy USA treba chrániť —

...poci na druhej strane zemegeule.

● STUPŇOVANIE AGRESIVITY

Linia zameraná na konfrontáciu, ako sa v súčasnosti prezentuje Washingtonom, môže priviesť národy, vrátane amerických, do jadrovej záhuby a spôsobiť úplný zánik civilizácie.

„Musíme mať odvahu dať mieru určitú príležitosť,“ s dobre hraným entuziazmom zdôraznil v Posolstve prezident, ale jeho argumentu, že túto ideu najlepšie naplnia napríklad americká námorná pechota v Líbanone, aj tak sotva niekto uverí.

Síce zaobalene, ale predať len sa Reagan vyhráza novou eskaláciou konfliktu a napätia na Blízkom východe. Pozvanie, ako zámenku na rozšírenie americkej intervencie je ochotný kedykoľvek zabezpečiť Izrael — ved' nie nadarmo tam prúdi každoročne niekoľkokomiliardová pomoc a dodávky najmodernejších amerických zbraní. Bely dom chce už dopredu znížiť riziko kritiky v Kongrese, preto prezident zalečavo vyhlasuje:

„Kongres si zaslúži, aby mu Amerika poďakovala za to, že nám pomohol obnoviť vierohodnosť našej armády a hrdosť na ňu.“ Nuž naozaj nikto nepopiera, že takmer šesťtisícová americká armáda po úporných bojoch a bezohľadnom a nezmyselnom drancovaní a ničení potlačila hrdinský odpor niekoľko sto vlastencov na Grenade, a dodnes väzní v neľudských podmienkach predstaviteľov verejného a politického života krajiny. Lenže nikto nemôže poprieť ani cynizmus v Reaganových slovách: „Nikdy sme neboli agresori... neokupujeme nijaké štáty.“ Podľa všetkého, americký prezident pripravuje podobnú pirátsku akciu aj proti iným štátom. Tentoraz má byť výkon funkcie „svetového zandára“ vopred Kongresom legalizovaný. Iste nie náhodou prezident

● POSILŇOVANIE VLASTNÝCH POZÍCIÍ

Z času na čas sa americký prezident dostal do neprijemnej situácie, keď niektoré svoje pochybné návrhy musel sám zdôvodňovať a obhajovať. Pokúša sa tomu predísť tak, že — ako oznámil — chystá návrhy dodatkov k ústave, ktoré by výrazne posilnili jeho právomoci. Majú sa týkať nového práva veta v niektorých finančných otázkach, lenže to je nástroj, ktorým možno značne pozmeniť doterajší mechanizmus odsúhlasovania nielen vnútroamerických výdavkov, ale aj napríklad zahraničnej pomoci reakčným režimom. Môže sa tým vytvoriť forma nátlaku na Kongres, ktorou by disponoval podľa vlastných predstáv. Aby ukázal, ako koncepčne jeho administratíva pripravuje plány na budúce volebné obdobie, poveril NASA vývojom orbitálnej stanice so stálou osádkou. Úloha sa má splniť do 10 rokov. Aj keď nie je vylúčené, že to bude, skôr nezaškodí pripomenúť, že sovietske orbitálne stanice s ľudskou osádkou už roky križujú obežné dráhy okolo Zeme, zdôrazníť i ďalšie sovietske kozmické úspechy, preto jeho: „Sme prví, sme najlepší...“ vyznieva iba ako nafúkaná, ničím nepodložená propagandistická fráza.

Posolstvo — ako ho komentuje aj časť buržoáznej tlače — vyznelo ako úvodný prejav k Reaganovej predvolebnej kampani. Noviny New York Times ho dokonca označili za límonádu. Tak či onak — bolo v ňom dosť formulácií, ktoré na prvý pohľad môžu vytvoriť zdanie, že doterajšie trojročné pôsobenie Reaganovej administratívy je pre USA a svet pozahnaním. Lenže rapídne zhoršenie medzinárodnej situácie, vyostrenie konfliktov v rôznych častiach sveta, zvýšenie napätia v Európe spôsobené rozmiestením amerických rakiet predvého úderu svedčí o opaku. Preto ani výroky v rétorike amerického prezidenta úplne nové — že Spojené štáty budú „viest boj za mier“ nemôžu nikoho pomýliť. Ich doterajšie skutky totiž hovoria jasnou rečou.

MILAN RUSKO

2:2.1984; s. 7; Nezmyselná vojna pokračuje; ČSTK

Nezmyselná vojna pokračuje

Bagdad / Teherán (ČSTK) — Podľa vojenského komuniké z Bagdadu potopila predvčerom iracká armáda v severovýchodnej časti Perzského zálivu kombinovaným leteckým a námorným útokom päť iránskych lodí a zosrelila jedno lietadlo. Irak vyhlásil časť Perzského zálivu za vojnové pásmo, v ktorom útočí na konvoje plávajúce do iránskych prístavov s tovarom alebo pre náklad ropy. Irán včera túto správu dementoval.

Spojené štáty americké a ich spojenci v NATO odmietajú všetky mierové návrhy Sovietskeho zväzu a štátov Varšavskej zmluvy. Čím je politika imperializmu cynickejšia, agresívnejšia, iracionálnejšia, tým viac obviňujú Sovietsky zväz a ďalšie krajiny socialistického spoločenstva, že nechcú prijať ich predstavy o mieri a bezpečnosti. Oficiálne tiež hlásajú, že chcú mier. Problém nie je v slovách, ale v obsahu a konkrétnych činoch. Imperialistická predstava o mieri, to je smrť socialistických krajín i za cenu mŕtvej Európy,“ upozornil na 9. zasadnutí ÚV KSC v správe o medzinárodnej situácii člen Predsedníctva a tajomník ÚV KSC súdruh Vasil Biľak.

Nápadná zmena slovníka najvyšších amerických predstaviteľov, ktorou chcú maskovať svoje skutočné zámery, má vytvoriť zdanie, že sa naozaj usilujú o medzinárodné uvoľnenie a mier. Celá zahraničnopolitická i vojenská aktivita však v pravom svetle ukazuje skutočné zámery vládnúcich imperialistických kruhov Spojených štátov, odhaľuje pokrytectvo, ktorým chcú oklamať národy vo vlastnej krajine i za jej hranicami.

Cynická agresia proti bezbrannej Grenade a jej terajšia okupácia nemôže nikoho nechávať v pochybnostiach, na akej forme medzinárodných vzťahov sú založené hegemonistické ambície najreakčnejších amerických síl; Washington je rozhodnutý hrubou vojenskou silou bezohľadne porušovať zvrchovanosť a práva tých národov, ktoré sa rozhodli ísť pokrokovou cestou vývoja. Ďalšou obeťou — terčom novej agresie sa má podľa plánov Washingtonu stať Nikaragua. Verbálne hrozby zo strany USA už dávno prekročili rámec diplomacie. Je príznačné, že sa v nich oficiálny Washington opäť odvoláva na imaginárne „ohrozenie Spojených štátov“ a na povinnosť pred 2,8 miliónovým štátom „chrániť svoje životné záujmy.“ V skutočnosti práve USA a nimi vyslané teroristické komandá spôsobili len viani Nikarague škody za vyše 110 miliónov dolárov. Americkí predstavitelia nechávajú stále bez odpovede nikaragujské prejavy dobrej vôle a návrhy rokovanim riešiť otázky, ktoré Washington samovoľne označuje za sporné. Účasť okolo 7000 vojakov na prebiehajúcich manévroch Big Pine 2 a ich presuny do blízkosti nikaragujských hraníc, cvičenie honduraských jednotiek americkými inštruktormi, podpora reakčného režimu v Salvádore a prekážky, ktoré USA robia rokovaniam skupiny štátov Contadora, oprávnené vy-

volávajú obavy, že zámerné stupňovanie napätia vyústí do nového nebezpečného konfliktu v tejto oblasti.

Americký prezident Ronald Reagan v svojom nedávnom poslanstve o stave Únie vyhlásil, že USA musia udržiavať mier aj za hranicami svojho územia. Príklad z Libanonu náležite ilustruje

SLOVÁ KONFRONTOVANÉ ČINMI

dôsledky takejto americkej „ochrany“. Všetko, čo dosiaľ spravili Spojené štáty na Blízkom východe — a nielen v poslednom roku — ochraňovalo záujmy sionistického štátu, ktorý od svojho vzniku celú svoju existenciu stavia na agresívnych výbojoch a anexii cudzích území. Sedemnást bojových lodí a 15 tisíc príslušníkov námornej pechoty pri libanonských brehoch má podľa Ronalda Reagana mierové poslanie. Dosiaľ však ničím nepresvedčili, že plnia sľubovanú úlohu mierovej misie. Naopak, mnoho obetí si vyžiadali práve americké salvy, americké útoky na libanonské územie. A najbezpečnejší sa pod ich ochranným dáždnikom cítí agresor — izraelská armáda.

Ako potvrdzuje prítomnosť amerických lodí v Perzskom zálive a Indickom oceáne, celú túto oblasť zahrnujú Spojené štáty do svojich strategických plánov. Zámienka chrániť tu surovinové zdroje, životne dôležité pre USA a atlantických spojencov, je vykonštruovaná a právne ničím nepodložená. V skutočnosti k hlavným strategickým cieľom americkej expanzionistickej politiky patrí — priblížiť sa k južným hraniciam ZSSR. Rast ohrozenia bezpečnosti Sovietskeho zväzu zdôrazňujú správy o chystaných dodávkach amerických jadrových rakiet prvého úderu Pershing 2 Izraelu a Pakistanu. Plány zovrieť socialistické štáty do „strategického oblúka“ sa USA pokúšajú realizovať aj horúčkovitým vyzbrojovaním Južnej Kórey a Japonska, ktoré už označujú za spojenca.

Konfrontačná línia zahraničnej politiky terajšej administratívy dostala nové dimenzie najmä v Európe. Vlní začali USA rozmiestovať v niektorých štátoch NATO svoje rakety stredného doletu. „Neraz sme upozorňovali,“ vyhlásil na štokholmskej konferencii člen Politického byra ÚV KSSZ, prvý podpredseda Rady ministrov a minister zahraničných vecí ZSSR Andrej Gromyko, „že rozmiestenie amerických rakiet Pershing 2 a striel s plochou dráhou letu naruší základ ženevských rozhovorov a znemožní ich. Tým, že Washington začal dislokáciu svojich rakiet, urobil tieto rozhovory bezpredmetnými. Ak dnes americká vláda vyhlasuje, že je ochotná rokovať za pokračujúceho rozmiestovania rakiet, je to slovná kamufláž jej politiky.“

Ani za takéhoto stavu, ktorý sa vinou terajšej americkej vlády stal kritickejším ako v rokoch studenej vojny, sa však Sovietsky zväz neuzatvára pred rokovaniami. ZSSR je ochotný využiť každú reálnu príležitosť na rozhovory v záujme dosiahnutia praktických dohôd o obmedzení a znížení jadrových zbraní na zásade rovnosti a rovnakej bezpečnosti. Na to však, ako v odpovediach na otázky sovietskej Pravdy v minulých dňoch uviedol generálny tajomník ÚV KSSZ, predseda Prezídia Najvyššieho sovietu ZSSR súdruh Jurij Andropov, „je potrebné jedno — Spojené štáty a NATO sa musia, kým ešte nie je neskoro, vrátiť k stavu, aký jestvoval pred začiatkom rozmiestovania rakiet Pershing 2 a striel s plochou dráhou letu“.

ZSSR i krajiny Varšavskej zmluvy spoločne predložili celý súbor konkrétnych návrhov a iniciatív zameraných na upevnenie mieru a medzinárodnej bezpečnosti. Andrej Gromyko sa nimi podrobne zaoberal v Štokholme. Nesmierne by napríklad zvýšili vzájomnú dôveru také rozhodnutia ako záväzok štátov vlastniacich jadrové zbrane, že ich nepoužijú ako prvé, ako to už jednostranne urobil Sovietsky zväz. Alebo, ako výrazne by prispelo k posilneniu dôvery a bezpečnosti, keby NATO akceptovalo návrh štátov Varšavskej zmluvy zameraný na vzájomných

ako výrazne by prispelo k posilneniu dôvery a bezpečnosti, keby NATO akceptovalo návrh štátov Varšavskej zmluvy zdržať sa vo vzájomných vzťahoch použitia sily alebo hrozby silou! Ani na tieto, ani na mnohé ďalšie návrhy socialistických štátov nie sú Spojené štáty ochotné pristúpiť, ba torpédujú aj návrhy neutrálnych krajín — napríklad na zriaďovanie pásiem bez jadrových zbraní v Európe. Namiesto toho by chceli aj rokovanie v Štokholme orientovať na druhoradé otázky, resp. nastoľovať také, ktoré nemajú nič spoločné s poslaním a cieľmi konferencie.

Ronald Reagan je jediným prezidentom od čias Dwighta Eisenhowera, ktorý nepodpisal so ZSSR nijakú dohodu týkajúcu sa obmedzovania zbrojenia. Washington v snahe ďalej klamať vlastnú i medzinárodnú verejnosť predstiera v poslednom období údajnú ochotu rokovať so Sovietskym zväzom. Nič však nesvedčí o tom, že by zaujal konštruktívne stanovisko. USA rozvrátili proces obmedzenia zbrojenia, ktorý sa utváral dlhodobým spoločným úsilím štátov a ktorý zabezpečil hmatateľné pozitívne výsledky.

Množia sa prípady, keď sa americká strana vyhýba prísnemu rešpektovaniu svojich konkrétnych právnych a politických záväzkov a uskutočňuje kroky smerujúce k porušovaniu dvojstranných sovietsko-amerických dohôd. Upozornilo na to memorandum, ktoré pred niekoľkými dňami odovzdalo veľvyslanectvo ZSSR vo Washingtone Ministerstvu zahraničných vecí USA. Uvádza sa v ňom, že Spojené štáty neuviedli do platnosti zmluvu SALT 2, vinou ich obštrukčného postoja neboli vypracované prijateľné rozhodnutia týkajúce sa niektorých kategórií strategických zbraní. Hoci SALT 2 zaväzuje, že sa nebudú podnikať kroky, ktoré by podkopali jej limitujúcu účinnosť, rozmiestením rakiet Pershing 2 a striel s plochou dráhou letu toto ustanovenie USA porušili. Washington podniká aj kroky, ktoré majú zamaskovať výmenu strategických balistických rakiet za modernejšie, presnejšie typy so samostatne manévrujúcimi hlavicami, čo je v rozpore s dohodami. Aj v oblasti rádiolokačných zariadení a systémov protijadrovej obrany, skúšok jadrových zbraní, chemických zbraní a pod. porušuje americká strana prijaté záväzky. Do realizačnej fázy vstúpil aj program amerických príprav na kozmickú vojnu.

To všetko len znásobuje opodstatnenosť podozrenia, že sa slová amerických predstaviteľov diametrálne rozchádzajú s tým, čo majú skutočne za lubom. Ak sa má dosiahnuť trvalý a pevný mier, potom je potrebné, aby Spojené štáty, ale aj ich spojenci ukázali iný prístup k tomuto kardinálnemu problému súčasnosti, aby prejavili potrebný politický realizmus a vôľu dohodnúť sa. „Iba touto cestou,“ ako uviedol súdruh Andropov v rozhovore pre Pravdu, „a nie zdôrazňovaním sily alebo planým rečnením možno urobiť svet, v ktorom žijeme, bezpečnejším.“

Vyhlásenie ÚV Ludovej strany Iránu

Vykonštruovaný proces

Moskva (ČSTK) — Sovietsky denník Pravda uverejňuje 4. februára vyhlásenie Ústredného výboru Ludovej strany Iránu, vydané v súvislosti s rozsudkami, ktoré boli vynesené na súdnych procesoch v Teheráne nad skupinou členov Ludovej strany Iránu. Vo vyhlásení sa uvádza:

„Súdne orgány Iránu porušili právne normy, zásady súdneho konania a články ústavy Iránskej islamskej republiky a odsúdili početnú skupinu iránskych vlastencov. Bolo oznámené, že odsúdili 87 zo 101 obvinených vlastenecky orientovaných dôstojníkov a členov Ludovej strany Iránu (Túde). Šesť osôb odsúdili na trest odňatia slobody na doživotie a ostatných až na 30 rokov väzenia. Osud 14 obetí vládnúceho režimu nie je zatiaľ známy a možno predpokladať, že ich životy sú v nebezpečenstve.

Pri vynášaní týchto krutých rozsudkov predseda súdu a prokurátor použili rôzne lživé výmysly a vynaložili nemalé úsilie, aby dokázali „zločiny“, ktoré obvinení nespáchali. Vlastenecky orientovaní dôstojníci, nehľadiac na nebyvalý nátlak, aký bol na nich počas vyšetrovania vykonávaný, však rozhodne odmietli obvinenia zo špionáže a z prípravy zvrhnutia vládnúceho režimu, ktoré vykonštruovala CIA.

Využívanie obvinených ako svedkov pri vyšetrovaní je v príkrom rozpore s právnymi i morálnymi zásadami a je neprípustné i z hľadiska islamského práva. Skutočnosť, že sa k tomu uchýlili, úplne jasne ukazuje, že vládnúce kruhy Iránu napriek svojím hlučným vyhláseniam nemohli dokázať nepodložené obvinenia, ktoré vyslovili. Práve preto sa snažili vnútiť tzv. dôkazy počas vyšetrovania na obvinených, ktorí boli väznení a boli vystavení krutému fyzickému i morálnemu mučeniu. Používanie takých nedôstojných metód potvrdzuje, že prokurátorova obžaloba neobsahovala ani zrno pravdy.

Jediná „neodpustiteľná vina“ vlastenecky orientovaných dôstojníkov a členov Ludovej strany Iránu, ktorých odsúdili celkovo na viac ako 700 rokov väzenia, je, ako vyhlásili pred vojenským tribunálom, že bránili revolúciu a bojovali za oslobodenie

utlačovaných mäs. Národy Iránu i celého sveta teraz dobre vedia, že v Iránskej islamskej republike sa súdi za spoločensko-ekonomické a politické názory a presvedčenie, aké zastávali členovia Ludovej strany Iránu.

Vládnúce kruhy Iránskej islamskej republiky uskutočnili obrat doprava v oblasti vnútornej i zahraničnej politiky a zriekli sa cieľov revolúcie z 11. februára 1979. Aby sa zbližili s agresívnym imperializmom USA, uchýlili sa k politickému dobrodružstvu, aké v novodobých dejinách Iránu nemá obdobu.

Objektívny obsah tohto politického dobrodružstva spočíva v tom, že zúrivá propaganda iránskych úradov proti Sovietskemu zväzu, ktorý je blízkym susedom a priateľom národov našej krajiny, sa v podstate zhoduje s politikou antisovietizmu, ktorú uskutočňuje Ronald Reagan. To je v príkrom rozpore so záujmami Iránu.

Deň čo deň sa rozširujú akcie reakčných kruhov, ktoré ústia do tragédie. Tisíccky členov Ludovej strany Iránu sú dosiaľ v žalároch Iránskej islamskej republiky, kde sú vystavení mučeniu. Ako vyhlásili súdne orgány, bude v najbližšom čase 200 z nich postavených pred súd. Bude sa konať vo väznici Evín — smutne známej mučiarni, zdedenej po zvrhnutom šachovom režime. Práve tam katani šachovej tajnej polície SAVAK mučili a zabíjali členov strany Túde a ďalších bojovníkov za slobodu.

Ústredný výbor Ludovej strany Iránu rozhodne odsudzuje neľudské a nezákonné akcie súdnych orgánov Iránskej islamskej republiky a vyzýva všetky pokrokové sily a čestných ľudí na celom svete, aby protestovali proti krutým rozsudkom, ktoré vyniesli vojenské tribunály, i proti represáliám voči vlastencom a bojovníkom za nezávislosť, slobodu a sociálnu spravodlivosť.

Ústredný výbor
Ludovej strany Iránu

7.2.1984; s. 6; Vývoj postrádající dramatickost': Kto drží zápalnú šnúru od suda pušného prachu v juhozápadnej Ázii?; Dušan Brabec

Kto drží zápalnú šnúru od suda pušného prachu v juhozápadnej Ázii?

Krajiny regiónu juhozápadnej Ázie — Pakistan, Irán, Afganistan a svojím spôsobom aj somalijské Indonézia patrí v súčasnosti k obľúbeným kade vzplanúť vďaka medzi štátni partnera k najdelšímu na svete vobac.

Vývoj vzťahov medzi týmito krajinami je samozrejme určený predovšetkým vývojom vnútropolitických udalostí v každej z nich. Na mieste rozpadnutého britského impéria (India, Pakistan) i v krajinách, kde si rodila vláda krutá absolutistická moperských šachov (Irán) a reakčných feudálnych kráľovských dynastií (Afganistan), preobila štatutný zápas o Charakter a hranicu týchto krajín. Kým najpodstatnejšia India s malými vykyvami pri zmene vlad nasledujú protikolonialistickú a protilevnicovú cestu, v druhej časti bývalého britského koloniálneho panstva — Pakistane sa po skátnom prevrate v roku 1970 dostala k moci reakčná a protilevnicová křída na čele s generálom Hakeem, ktorá sa usiluje pred svetom zhabiť sa do prsnu moslimského ráčia. Za pritom posilovala všetky mierové doktríny vzdelaného spolizhita s okolitými štátmi, uznávané zavvedeným prezidentom Bhutrom, za sídlo uslovnejšie rozvíja svoju „jadrovú koncepciu“ nebezpečnú celámu svetu, nie je iba záštitou reakčného vodníka tohto štátu.

Najzápadnejšia krajina tejto časti sveta — Irán prechádza zložitým vývojom, v ktorom realizácia hlavyvých protilevnicových ideálov iránskej protimonarchickej revolúcie je spomínaná ba mohlo by sa povedať zrušená.

Vývoj v Afganistane v uplynulých 5-6 rokoch bol poznamenaný revolučnými zmenami. Po aprílovej revolúcii 1978 sa zamedzo dostala k moci skupina Hafizullah Amína, ktorá posilovala revolučné výmožnosti v národnostnej politike a napokon si v realizácii týchto záväzkých revolučných dekrétov, ako sa pozornevová a vodohospodárska reforma a boj

proti masovej negramotnosti obyvateľov. Prišiel však záver roku 1979 a s ním si drubá fáza aprílovej revolúcie, ktorá zrušená rýchlý pád demokratického režimu.

Peasantní udalosti, reformistický zámyšľ, a rozdielna charakteristika politických v týchto krajinách ani nebolydla predpokladat jednotnosť a vzhľadom sídla. Mohli by byť jednodielom prvkom ezda islamu? Prvá náboženský, vzťah k nemu, výklad je

VÝVOJ NEPOSTRÁDAJÚCI DRAMATICKOSŤ

ho mládeža a postavia v spoločnosti sa však stali jedným z rozhodujúcich činiteľov. Smeľujúce islamu sa stále významným pomocníkom nepriateľov národov regiónu. Využívali aj prežívajúce vzťahy a na tieto pôde podnecujú rozkol a nepriateľstvo.

Ak napr. India a jej vládca dosledne zadržava práx i myšlienky vzťahovej susedskej spolupráce a je takpovedac garantom hnutia nezávislosti, Pakistan je vlastne trojkráľom v tomto hnutí. Aby si Hakeem administratíva zabezpečila prvú postavenie vo vlastnej krajine proti distanciu sa miliónom obyvateľov, prišlústikom kmňov a národnostno-kračických sil, stala sa „vlastnej vôle“ nástrojom Washingtonu. Oddiel príbda, militarizované sily dohľad na predprijatie a modernizácia pakistanskej armády. Iahnul skápním potom pričádza do krajiny zo štátnych podnikových zbrojovoh, čím zrušená na výzvu vlastnej, pakistanskej jednotovej zbrane. Táto skutočnosť nalyvce nepokojuje predovšetkým Indu a Afganistan, krajiny, ktoré sa riada prísnu doktrínu nezávislosti, ktorých postoj v boji proti prípravám na jadrovú vojnu je celkom jednoznačný.

Začal do podpory pakistanskej vojenskej vlády afganský kontrarevolúčný hradma je široko známa, me-

nej sa via o účasť pakistanskej rozvičky na šponoždi a rozvratnej činnosti proti Indii. Ale napríklad na sčítanú minútoho roku si zasadať indického parlamentu odhláhl akéni troch penzovaných dosť rokov in-dické armády, ktorí odovzdávali spoločné informácie pre americkú CIA. Spojenie s jej zástupcami, ktorí mali diplomatické pary a pôsobili na americkom veľvyslanectve v Dilli, obstarávali podplukovník indického le-

techa Džasbir Singh. Tym sa však celá záležitosť neskončila — vyšli najvo ďalšie akcie amerického šponožnej služby, ktorá v spolupráci s pakistanskou rozvičkou uskutočnila sevarotodielny pohravným štítom Džamání a Kašmir. Indický minister zahraničných vecí Narasimha Rao upozornil na decembrovom zasadaní parlamentu aj na nebezpečenstvo jadrového vyzbrojovania Pakistanu. Popomenul, že pri indických hraniciach sa posilujú vojenské základne, ktoré majú sídliť tzv. pohotovostný jednotkám príbda, so sebou hromozdý USA do pribda, so sebou hromozdý

torných vecí. Tento návrh vlády ADR i ďalšie dva, ktoré v budúcnosti rokoč nasledovali, umožňujú všetky sporne problémy dispozne vyriešiť a utvoriť v juhozápadnej Ázii písamo mieru a spolupráce. Leavže vždy, keď sa na dvojsmerných nepriateľských rokovaniach v Zaneve medzi Pakistanom a ADR prostredníctvom spino-mocencia OSN dosahne určitý pokrok, postarad sa niečo zo západných predstaviteľov, aby odvíli plány tzv. svetlé vojny bojovníkov za islam. Na pakistansko-afganské hranici zavrel americký minister zahraničných vecí Shultz i najbližší spinoec USA — britská ministerská predsedníčka M. Thatcherová. Základným príslušníkom afganských kontrarevolúcie Jan-čom, materálnu i morálnu podporu v nevyhľadenej kontrarevolúcie vzťahom proti Iránu ADR. Zhrušená jednotky susedských vzťahov jednoducho vyhovie globálnym plánom výroby imperializmu. Na oslave 4. výročia nástupu druhej fázy aprílovej revolúcie afganský minister zahraničných vecí Šáh Muhammad Dost vyhlási: „Normalizácia situácie okolo Afganistanu je nielen v záujme afganského Indu, ale ziskali by tým všetci jeho susedia. Všetky sporne problémy medzi týmito štátmi mohli byť už do poslednej výmžnosti, keby nebolo spiatveného zaochovotia USA a ich spojencov.“

Vzťahmi medzi ADR a susedným Iránom sa zaoberala správa afganského ministra zahraničných vecí, ktorá uzavrela 13. januára agentúra Beech-Hé. Otváraje rozbov vzťahov medzi Obozra štátmi za posledné štyri roky. Charakterizuje ich ako stále sa zhoršujúca. Pod zámienkou kritiky vedenia ADR, ktoré vovj zradilo islam, stupujú iránske vláde kruty svoje provokácie akcie proti ADR. Proti-afganské postoje iránskeho vedenia sú sústavné hysterické výhy diobov proti pokrokovým silám i protirevolúčných výpadov, ako to ukázali aj súde ne „Irasky a členni Ludovej armey Iránu (Tude) a niekoľkými príslušníkmi armády. Akoby leži zablúdený do seba a svojich problémov celkom zabudol, že najväčšie nebezpečenstvo mu hrozí z juhozápadu, z pakistanského územia. Tu americký imperializmus len čaká na príhodnú chvíľu, aby v Iráne obrátil kolotoč dejín späť a navrátil čierne opoľno monarchie.

Celá oblasť juhozápadnej Ázie je vo vare. Zmlúvajú nou problémy, ktoré zanechala koloniálna nadvláda i ktoré zaislava rozvinutosť predovšetkým amerického imperializmu. Zápalná snáda od suda pušného prachu má svoj druhý koniec v západných spino-ných centráloch. Ich cieľom je permanentná politická neseblita v reglone, lebo to zodpovedá staršej zásade imperializmu — rozdel a panuj.

Napríklad komu sa prizdáva pod kreslo generála Hakea ortodoxné protilevnicových a demokracických sil v Pakistane. V Iráne vystrašá generála tých, čo vieda dezorganizáciu protivníky súčasného vedenia štátu. Nábovy a národnostní Afganistanu po aprílovej revolúcii 1978 a predovšetkým jej druhou fázou posilujú svoju pozíciu a postupe nachádzajú cestu k sodánie a národnosťe spravidelnej spoločnosti. Vývoj sa teda nebezpečí iba podľa vôle Washingtonu, lebo historické zákonitosti, Hivová energia a vlna národov sú a budú v konečnom súde silnejšie.

DUŠAN BRABEC

7.2.1984; s. 7; fotografia bez názvu; ČSTK

Napätie v Libanone hrozi novou vojenskou eskaláciou. K tomuto záveru dospeli v týchto dňoch zahraniční pozorovatelia v Bejrúte na základe najnovších vyhlásení libanonských pravicových kruhov i amerických oficiálnych predstaviteľov. Libanonská ústredná vláda hodlá bez predchádzajúcej politickej dohody s opozíciou rozšíriť kontrolu svojich proamerických vojsk na oblasti mimo hlavného mesta, kde sú vlastenecké sily. Pre tento prípad má zabezpečenú aktívnu podporu intervenčných jednotiek USA. Znepokojenie v Bejrúte vyvolalo v tejto súvislosti vyhlásenie amerického ministra zahraničných vecí Georga Shultza, ktorý sa vyhráždza novými ozbrojenými akciami v Libanone. Ľavicový denník As-Sajir v týchto dňoch napísal, že pokrokové sily sú v pohotovosti a očakávajú vojenské operácie Spojených štátov. Pôdu na to im pripravuje priehľadná kampaň okolo teroristických útokov, ktoré vraj Američanom v zázemí hrozia. Skutočným dôvodom, píše denník, je však ich zámer „riešiť“ nepokojnú situáciu svojím spôsobom — umlčať vlastencov, ktorí chcú ukončiť cudziu vojenskú intervenciu. Na snímke ČSTK jeden z amerických tankov vo východnej časti Bejrútu.

FEJTÓN

Spoved' bez rozhršenia

— Prišiel som, ošce, aby som aj vdm predniesol posolstvo o stave Ťnie, zložil účty, vyjavil svoje zásluhy o ľudstvo.

— Len si pekne pokľakni, syn mój, a zver sa mi, povedz, čo máš na srdci.

— Ja, prezident Spojených štátov amerických? Kľaknúť? To vari nemyslíte vážne.

— Vážne, syn mój, taká je od vekov pri spovedi tradícia. Nemaj obavy, dal som ti priniesť mäkučký koberec. Viem, že Ťa neraz pri filmovaní kôň vyhodil zo sedla a odtedy trpiš nielen na križe a nohy.

— A nemohli by sme si vymeniť miesto? Ja si sadnem dnu do spovednice a vy budete vonku kľakať...?

— Ak ti to bude pohodlnejšie, nebdám... Uľav si, povedz, aké hriechy máš na svedomí?

— Hriechy? Žiadne! Len zásluhy! Aj ctihodný rímsky otec ich oceňuje. Len naši americkí biskupi to nechcú chápať...

— Teda aké hrie... pardon, aké zásluhy máš pred svetom a pred bohom?

— Kedykoľvek som pripravený tasiť proti nepravosti a krivde ostro nabrúsený meč. Všetkých disidentov, ktorí sa postavili proti svojim vládam v neslobodných krajinách, som vzal pod ochranné krídla. Na Blízky východ som poslal križiacku výpravu.

— Viem, syn mój, vtem. Voľakedy tam plienili a zabíjali hriešnych vyznávačov islamu izraelské vojská, dnes tam padajú bomby z amerických lietadiel a dunia delá z americkej flotily. Onedlho, ak to pôjde takto ďalej, tam neostane kameň na kamení...

— Izrael predsa musím podporovať. On je v tom horúcom kotle najsposahlivejšim obrancom našich životných záujmov.

— A čo v Chile? Pinochet tam už stratil pôdu pod nohami. Nemal by si ho ďalej podporovať. Priveľa krv tam už vyteklo a tečie ďalej.

— A nech tečie. Je to krv našich neprajníkov a Pinochet je našim spojencom. Čo robí, robí v mene demokracie. Nezabúdaj, že bojuje našimi zbraňami, a zbrane sú najlepším vývozným artiklom. Tých osemdásť a pol miliardy dolárov, ktoré sme v minulom roku utŕžili za zbrane, nie je zanedbateľná suma. Iste vieš, že schodok v rozpočte, ktorý som pri svojom nástupe stábil vyrovnal, sa zdvojnásobil,

presahuje viac ako 180 miliárd dolárov.

— A ako je to s tvojimi ďalšími sľubmi? Veľa si ich nespínil?

— Unavuješ ma, ošce. Mám málo času. O siedmej sa mám na recepcii v Hiltone stretnúť s mojimi poradcami a pánni od Bechtela, Rothschilda, Rockefellera a ďalšími z podobných dobrých rodín. Nezabúdaj, že volebná kampaň, do ktorej sa púšťam, stojí obrovskú kopu dolárov. A odkiaľ ich mám brať? No ak mám byť úprimný, to mi nerobí starosť. Moji mecenáši vedia, že investície do volieb sa im časom niekoľkonásobne vrátia. Iné ma kvári.

— Chápem Ťa, syn mój, chápem, nemáš to ľahké. Všeličo ti vyčítajú. Máš dosť neprajníkov...

— Koho máš na mysli?

— Napríklad aj tie milióny nezamestnaných a desiatky miliónov chudobných. Sám vieš, že členka Snemovne reprezentantov Pat Williamsová o tom hovorila i zákonodarcom. Môžeš napríklad uvrátiť, že príjmy farmárov sa znížili o plných štyridsať percent? O tri milióny je nižší počet detí, ktoré dostávajú v škole aspoň raz za deň teplú polievku.

— Nepopieram, výdavky na sociálne, zdravotné a školské účely som musel obmedziť. No za to som vyzbrojil armádu tými najúčinnejšími zbraňami. Spojené štáty nikdy v histórii neboli také silné. Stávame sa pánni nielen Zeme, ale aj vesmíru. Ak chcem, už dnes môžem zničiť pol sveta.

— To by bol bohumilý skutok keby si zničil — ako si si zaumleňil a prozreteľnosť ako tvrdíš, Ťa k tomu určila — ríšu zla. Ty však ohrozuješ bezpečnosť aj samotnej Ameriky. Uvedomuješ si, že ak by si dal rozkaz vystreliť čo len jednu raketu, vojnový plameň by sa preniesol aj na náš kontinent? To by nebol chvályhodný čin. Nie, syn mój. K takému by som ti nemohol dať požehnanie a po dnešnej spovedi ani rozhršenie.

— Nepotrebujem ja vaše rozhršenie. Veď aj Nero dal zapáliť Rím...

— To bol Rím, jedno, aj keď veľké a krásne mesto, ale ty, syn mój, ohrozuješ celú našu planétu, zatracuješ ríšu zla i dobra — pravoverných i bezbožníkov. Lenže ak by sa tvoj plán uskutočnil a tvoja pevnosť pod Bielym domom by odolala, kto by ti potom volal hosanna?

KAROL HULMAN

SLOVO K UDALOSTIAM

Najnovšie rozhodnutie a príkazy prezidenta Spojených štátov Ronaldu Reagana súvisiace s Libanom, o ktorých sa v posledných hodinách hovori a píše všade a neprestajne, sú zmesou provokujúceho politického a propagandistického manévrou, a zároveň prehlbenia linie agresívnej, hegemonistickej a militaristickej politiky USA na Blízkom východe. Prítom práve táto druhá stránka jeho rozhodnutí je fatálna. Nemohli to uveriť ani americké tlačové agentúry, ktoré prvé referovali o jeho vyhlásení na kalifornskom ranči Santa Barbara. Reaganovi sa nepodarilo nikomu zatiaľ oči rozhodnutím o stiahnutí príslušníkov americkej námornej pechoty z libanonskej pevniny na lode 6. americkej stredomorskej flotily, kotviacej pri libanonských brehoch. Hoci o. i. pretože o to mu išlo, lebo už dlhšie bol pod tlakom určitého znepokojenia predovšetkým politických kruhov z opozitnej Demokratickej strany i svojich západoeurópskych spojencov zo Severoatlantického paktu, ktorí sa obávali, že takto priama angažovanosť ich pozemných jednotiek v Libane by ich mohla zatiahnuť do „močaristého bahna“ vojenskej konfrontácie koniacej sa napokon podobne ako vo Vietname. Reaganovo terajšie rozhodnutie, **pravda**, nevyjadruje opakovanie podobného vojnového dobrodružstva.

Nevyjadruje, lebo tu skutočne ide iba o úskok agresora, o ktorom sa až neskôršie ukáže, do akej miery bol vynútený vývojom situácie v Libane a do akej miery je to iba preskumpenie sil alebo sčúst alhodobného plánu pokúsiť sa o naplnenie vojenskopolitické ovládnutie nielen Libanu, ale celej oblasti Blízkeho východu. Podstatný je totiž Reaganov príkaz, aby americké ozbrojené sily na vojenských lodiach 6. flotily — posilovanej v týchto hodinách ďalšími plavidlami,

vrátane lietadlovej lode Independence — zatiaľ na pozície libanonských vlastencov a pokrokových síl i sýrskych jednotiek Arabského bezpečnostného zboru. Zákonite sa tu ponúka analógia s americkou agresiou v Libane za prezidenta Eisenhowera, keď išlo nielen o zámer skončiť s protimperialistickými silami v Libane a v Jor-

IBA ÚSKOK AGRESOROV

dánsku, ale aj o pokus zúžitovať s revolúciou v Iraku a pokrokovým orientovaným režimom v Sýrii. Čiže teraz môže íst znovu o nástojčivejšie vydieranie Sýrie so zvýšením akútnej hrozby vojenského tlaku proti nej.

Okrem toho nezabúdajme, že v hra je aj Izrael — s izraelskou vládou už konzultoval emištr domne nepochybne do detenzív zatiaľčného proamerického reakčného režimu libanonského prezidenta Amína Džamalia a sphonomenec amerického prezidenta Donald Rumsfeld. Ten požadoval izraelskej dohody, aby Izrael na základe americko-izraelskej dohody o strategickú spoluprácu zabránil hoci aj novou vojenskou intervenciou pádu prezidenta Džamalia. Reagan znovu osobne potvrdil, že Džamaliovi poskytnú Spojené štáty intenzívnejšiu vojenskú pomoc vo forme dodávok zbraní a výcviku libanonskej armády, ktorá je fakticky v službách reakčnej falangistickej strany Al-Katáb.

V tejto situácii teda prekvapuje, že niektorí komentátori dokonca v našich prostriedkoch našovej propagandy a informácie hodnotia presun príslušníkov americkej námornej pechoty z pevniny na lode 6. stredomorskej flotily doslova ako porážku a útek Američanov pred rokmi a vietnamského Saigonu. Isteže je obdivuhodný statočnosť a odhodlaný boj libanonských vlasteneckých síl, ktoré sa nezmlerili s kapitalistickou izraelsko-libanonskou dohodou uzavretou v máji minulého roku pod patronátom Spojených štátov, s izraelskou okupáciou doplnenou okupáciou jednotkami USA a ďalších krajín NATO, ani s politikou Džamaliho režimu, ktorý sa stal bábkou imperialistických a slonistických zámerov. Nepochybne je takisto despechom vlastencov, že dokázali vytlačiť vládne vojsko podporované Američkami zo západného Bejrútu. Lenže terajšie udalosti nijako nemožno klásť do polohy, ktorá by kvalitatívne zodpovedala úteku Američanov zo Saigonu koncom apríla 1975.

Ano, historický optimizmus, aj pokiaľ ide o vývoj v Libane a na Blízkom východe, je namieste — ani vojenská mašinéria imperializmu a slonizmu nemôže zlikvidovať národnosťoborovacie procesy v oblasti a boj za radikálne zmeny vo vývoji spoločnosti. Ale optimizmus nevyjadruje schopnosť reálne zhodnotiť situáciu, ba naopak, vyžaduje si ju. A preto realističnejší pohľad na pomer síl v oblasti nedovôľuje dnes ešte hovoriť o takej porážke Spojených štátov v Bejrúte, ktorá pripomína Saigon 1975. Zápas proti agresii, nátku a vykorisťovaniu zo strany imperializmu, slonizmu a reakcie na Blízkom východe, vrátane Libanu, si vyžaduje ešte nemalo sústredenej a celavedomej práce, hŕdzvnatého, odhodlaného a vytrvalého obeťpľného boja. **JÚLIUS P. LÖRINCZ**

Zahraničnopolitická poznámka

REMESELNÍCI MASOVÝCH VRAŽD

— Som pripravený viesť vojnu, kdekolvek ma pošlú.

— Konečne sme mohli strieľať naostro. Škoda, že sme mohli zlikvidovať tak málo ľudí.

Nejde o vymyslené výroky, ale autentické a typické vyjadrenia dvoch príslušníkov americkej námornej pechoty, ktorí sa zúčastnili na intervencii proti Grenade a potom ich odveľli do Libanonu. Prezident Ronald Reagan ich tento týždeň prikázal presunúť z libanonskej pevniny na lode 6. stredomorskej flotily vojnového námorníctva Spojených štátov. Aký je len starostlivý! Chce uchrániť od utrpenia mladých Američanov, ktorí tak ukázkovo v štýle „amerického spôsobu života“ chránili v Libanone záujmy „slobodného sveta“ a „americkej demokracie“. Tí prekliati bedári — usudzujú vo Washingtone — z libanonského juhu a z predmestí Bejrátu nemajú pochopenie pre „mierotvorné a demokratické poslanie“ americkej armády a jej izraelského spojenca!

Prezident Reagan sa tvári ako neúnavný hľadač dohôd v Libanone a na celom Blízkom východe a mieru v oblasti. V prostriedkoch je nevyberavý, ba svojrázny. Nešetří teraz dokonca ani pohonnými látkami na lietadlá amerického vojenského letectva, nešetří najväčšiu bojovú loď amerického vojnového námorníctva New Jersey. Jej delá a átroby motorov bojových lietadiel štartujúcich z lietadlových lodí vojnového námorníctva nestihnú ani len poriadne vychladnúť, lebo dokonca aj v noci na včera boli v činnosti. Ich „mierové posolstvá“ smrteľne rozochveli a preorali libanonská zem, že zemetrasenie je v porovnaní s tým iba nevinnou hrou prírody.

Dramatické udalosti v Libanone nad slnko jasnejšie dokumentujú, že americký imperializmus v tejto oblasti a jeho politická reprezentácia vo Washingtone nie sú schopní komunikovať s arabskými krajinami vlastne inak, ako jazykom vojenskej sily. Keď nedokážu politicky uplatniť svoju nadvládu v niektorej oblasti, uchýľujú sa k použitiu neľudského a vražedného remesla takého charakteristického pre imperializmus v druhej polovici dvadsiateho storočia — k vojenským prostriedkom. Sionistický režim v Izraeli sa v tomto smere predhŕňa s ním o preteky.

Mier do Libanonu môže vrátiť len úplné stiahnutie vojsk Severoatlantického paktu z jeho pevniny i pobrežných vôd a predovšetkým odchod izraelských vojsk z okupovaných juholibanonských oblastí. Táto krajina potrebuje normálne a pokojné ovzdušie, aby si mohla vyriešiť bez imperialistického zasahovania zvonku problémy svojho ďalšieho spoločenského vývoja v záujme nastolenia stability a otvorenia perspektív pokroku. Potrebuje pokoj a priestor pre spravodlivé usporiadanie pomerov práve tak, ako väčšina arabských krajín utláčané agresiou, útlakom a vykorisťovaním zo strany imperializmu a sionizmu.

JÚLIUS P. LÖRINCZ

11.2.1984; s. 5; Američania zabíjajú stovky ľudí: Vojnové námorníctvo USA ostreľuje okolie Bejrútu; ČSTK

Vojnové námorníctvo USA ostreľuje okolie Bejrútu

AMERIČANIA ZABÍJAJÚ STOVKY ĽUDÍ

Bejrút (ČSTK) — Celá noc do včerajších ranných hodín pokračovali na všetkých frontoch v Bejrúte a jeho okolí silné boje. K najprudším zrážkam došlo medzi libanonskou armádou a vlasteneckými silami v blízkosti tzv. zelenej línie, oddeľujúcej východný a západný Bejrút. Desiatitisíce ľudí zostali v dôsledku niekoľkodňových bojov bez prístrešia.

V Bejrúte včera pokračovala evakuácia pracovníkov veľvyslanectva USA a ďalších amerických občanov. Veľká Británia a niektoré ďalšie krajiny taktiež oznámili, že začali evakuáciu svojich pracovníkov.

Z amerických vojnových lodí, predovšetkým z lode New Jersey, ostreľovali Bejrút a horské oblasti nad hlavným mestom už nielen cez deň, ale aj v noci.

New York — Barbarské ostreľovanie libanonského územia americkými vojenskými loďami v nijakom prípade nedokazuje silu USA ale krach ich politiky na Blízkom východe a to, že sa dostala do slepej uličky. Povedal to stály pozorovateľ

Organizácie pre oslobodenie Palestíny v OSN Zahdí Ladíb Tarzí spravodajcovi TASS.

Dodal, že teraz je úplne jasné, že USA a Izrael sa uchýlili k vojenskému zasahovaniu v Libanone, aby dosiahli tri hlavné ciele. Po prvé, snažili sa utvoriť podmienky na fyzické zničenie palestínskeho obyvateľstva v krajine. Svedčí o tom napríklad krvavá masakra obyvateľov dvoch palestínskych táborov Sabry a Šatily. Po druhé, Washington a Tel Aviv mienili zničiť všetku politickú a vojenskú štruktúru OOP. Po tretie, USA a Izrael začali uskutočňovať politiku, ktorej cieľom je zničiť libanonský štát.

Snahy izolovať opozíciu

Prudké boje v Libanone

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — Oddiely libanonskej armády včera tvrdo bojovali s národnými a vlasteneckými silami v horách juhovýchodne od Bejrútu.

Ako oznámila rozhlasová stanica opozíčnej Pokrokovej socialistickej strany Hlas hôr, silné zrážky boli v okolí strategickej obce Súk al-Gharb a v oblasti Kabr Šmún necelých 20 kilometrov na juhovýchod od hlavného mesta. Všade tam má armáda silné pozície. Včerajšími operáciami sa vládne vojsko pokúsilo odrezáť túto časť hôr a zamedziť tak spojeniu medzi opozíciou v týchto zónach a v hlavnom meste. Podľa Hlasu hôr od včerajšieho rána boli vládni vojaci vytlačení na štyroch miestach zo svojich pozícií. Na ich podporu včera opäť ostreľovali americké vojnové plavidlá postavenie vlastencov.

Prvý raz od septembra minulého roka vládne vojská nasadili do bojov svoje nevelké letectvo. Skupina lietadiel typu Hawker Hunter bombardovala a ostreľovala z palubných zbraní pozície vlastencov pri Kabr Šmúne.

Medzi oboma časťami opäť rozdeleného Bejrútu panovala včera rovnaká situácia ako v predošliých dňoch. Vcelku sa dodržiavalo nevyhlásené prímerie, na niektorých miestach ho však prerušovali prestrelky z ručných i protitankových zbraní.

Francúzska vláda včera požiadala o zvolanie Bezpečnostnej rady OSN,

ktorá by sa zaoberala situáciou v Libanone. Vyzvala taktiež OSN, aby vyslala do Libanonu svoje jednotky, ktoré by nahradili tzv. mnohonárodné sily. Predseda Bezpečnostnej rady oznámil, že dnes ráno sa začnú neverejné konzultácie.

Washington — O situácii na Blízkom východe, najmä v Libanone, a o palestínskej otázke rokoval včera prezident USA Ronald Reagan s egyptským prezidentom Husní Mubarakom a jordánskym kráľom Husajnom.

Husní Mubarak i kráľ Husajn v rozhovore s Ronaldom Reaganom zdôraznili, že palestínsky problém je kľúčovou otázkou urovnania krízy na Blízkom východe. Kým nebude vyriešený, nemôže byť v tejto časti sveta nastolený mier.

Prezident Reagan potvrdil, že rozhodnutie o premiestení amerických vojakov v Libanone na lode 6. flotily kotviacej pri pobreží neznamená zmiernenie amerického zasahovania do vývoja v Libanone. Snažil sa tiež presvedčiť egyptského a jordánskeho predstaviteľa, aby pristúpili na jeho plán na riešenie situácie na Blízkom východe.

16.2.1984; s. 7; Nezmyselná vojna pokračuje: Najnovšie boje si vyžiadali stovky mŕtvych a ranených; ČSTK

Najnovšie boje si vyžiadali stovky mŕtvych a ranených

Nezmyselná vojna pokračuje

Bagdad / Teherán (ČSTK) — Iránske delostrelectvo pokračovalo v útorok v ostreľovaní irackých miest Basra, Mandali, Chana-kín, Hurmal a Zurbatija. Podľa irackého vojenského komuniké 22 ľudí zahynulo a 52 bolo zranených. Počet mŕtvych sa tak od soboty zvýšil na 36 a ranených na 141.

Iránska tlačová agentúra IRNA oznámila, že iracké ostreľovanie iránskych miest Mašdžede Solejmán, Behbehán, Andimašk a ďalších piatich si vyžiadalo od pondelka 103 obetí na životoch a 453 ranených. Od soboty zahynulo v iránskych mestách 161 a zranených bolo 721 osôb.

Iránsky prezident Mohammad Alí Chamenei pohrozil predvčerom večer, že ak iracký režim neustane v útokoch, rozšíri Irán útoky na všetky iracké mestá vrátane Bagdadu. Iránsky zástupca v OSN Saíd Radžáf Chorásání v New Yorku varoval, že Irán uzavrie Hormužský prieliv, ak Irak napadne iránske ropné zariadenia.

Iracká tlačová agentúra INA predvčerom večer oznámila, že Irak zastavuje ostreľovanie iránskych pohraničných miest na sedem dní. Iracký minister zahraničných vecí Tárik Azíz poslal generálnemu tajomníkovi

OSN Javierovi Pérezovi de Cuellar list, v ktorom zdôraznil, že iránsko-iracký konflikt treba riešiť na základe rezolúcie č. 540 Bezpečnostnej rady OSN, ktorá predpokladá uzavretie prímeria. Vyjadril ochotu Iraku podpísať s Iránom dohodu.

Iránske vojenské lietadlá bombardovali včera ráno západné predmestie Bagdadu a mestečko 35 kilometrov severovýchodne od irackého hlavného mesta. Oznámil to teheránsky rozhlas. Iránska tlačová agentúra IRNA označila nálet za odpoveď na predvčerajšie iracké letecké útoky na iránske mestá Tlám a Choramšahr.

Podľa oznámenia irackého vojenského predstaviteľa zaútočili včera ráno dve iránske lietadlá na mesto Bákubá severovýchodne od Bagdadu. Traja ľudia pri nálete zahynuli a 18 bolo zranených.

17.2.1984; s. 5; Wasiti-festival; kultúrna rubrika; Redakčné

Wasiti-festival

V Národnom múzeu moderného umenia v Bagdade usporiadali v poradí už tretí Wasiti-festival. 70 maliarov a sochárov Iraku vystavovalo svoje najnovšie diela. Festival, v rámci ktorého boli aj literárne a filmové večery, usporiadali na počesť významného irackého maliara z 12. storočia Yahyu Bina Mahmouda Al-Wasitiho.

18.2.1984; s. 5; Obyvateľstvo terčom útokov: Zahraničnopolitická poznámka; Dušan Brabec

Zahraničnopolitická poznámka

Obyvateľstvo terčom útokov

Ako odpoveď na iracké letecké a raketové útoky na pohraničné mestá Ilám a Chorramišahr v Iráne, ktoré boli napadnuté v utorok ráno, odpovedala iránska armáda stredajším bombardovaním západnej časti irackého hlavného mesta Bagdadu a správneho strediska Bakuba, ktorý leží 25 míľ na severovýchod od irackej metropoly. Stalo sa tak po televíznom vystúpení iránskeho prezidenta Alího Chameneiho, ktorý tvrdil, že prekvapivé nálety na civilné ciele v jeho krajine sú dôvodom na odvetné akcie proti irackému civilnému obyvateľstvu. Podľa Chameneiho výnimkou budú len niektoré časti Bagdadu, Nadžafu a Samory, kde v okolí tzv. „svätých islamských miest“ je veľké sústredenie moslimskej, židovskej menšiny v Iraku. Splnenie týchto vyhrážok potvrdil bagdadský rozhlas, ktorý informoval o nepriateľských útokoch na Basru, Mandalíu, Zurbatíju a ďalšie mestá.

Najkrvavejší a najnákladnejší vojnový konflikt na svete za posledné desaťročie si už vyžiadal 150 tisíc ľudských obetí v Iráne a 50 tisíc v Iraku. Navyše, ako oznámili svetové agentúry, o polnoci zo stredy na štvrtok začali iránske vojská novú ofenzívu pod názvom Val fadžr-5, kde nasadili pol milióna vojakov a členov islamských gárd, ktoré tvoria mladiství, čo absolvovali minimálny vojenský výcvik.

Následky tohto nezmyselného konfliktu sú pre obe strany skľučujúce. Irán, predtým bohatá naftová veľmoc, vyplýval vo vojenskom konflikte všetky svoje devízové rezervy a Irak každým dňom zvyšuje svoju zadlženosť u susedných arabských krajín. Vojenské akcie, ktoré trvajú už celých 40 mesiacov a ktoré sa vedú na oboch stranách s fanatickou neústupnosťou, prinášajú biedu a nešťastie nevinným ľuďom.

Sprostredkovateľské pokusy krajín tzv. Rady spolupráce — Saudskej Arábie, Kuvajtu, Zjednotených emirátov, Bahrajnu, Kataru a Ománu — v utorok na schôdzi v Katara, kde sa zišli náčelníci štábov týchto krajín, sa skončili neúspechom. Aj indická ministerská predsedníčka, súčasná hlava hnutia nezúčastnených Indira Gándhiová vyzvala oboch prezidentov Chameneiho a Husajna, aby skončili stupňované útoky na pohraničné mestá. Tento pondelok zaslal generálny tajomník OSN Pérez de Cuellar oboch stranám naliehavú žiadosť ukončiť nálety na preludnené mestá a ponuku na sprostredkovanie. Zatiaľ však bez ohlasu. Kruté, krvavé, nezmyselné boje nielenže pokračujú, ale čoraz viac ohrozujú nevinných a bezbranných ľudí. Iracko-iránsky konflikt, ako každá vojna, si zaslúži odčinenie.

DUŠAN BRABEC

IZRAELSKÝ PRESUN SMEROM K BEJRÚTU

TANKY AGRESOROV

Bejrút (ČSTK) — Prípravou na rozšírenie agresie v Libanone a krokom, ktorý má zmaríť snahy o mierové urovnanie vnútrolibanonských konfliktov, je presun kolóny 70 tankov a obrnených transportérov s vojakmi v plnej zbroji do vzdialenosti necelých 20 km južne od Bejrútu. Ide o najrozsiahlejšie premiestnenie izraelských okupačných síl v Libanone od septembra minulého roku po ich stiahnutí na juh od rieky Avalí, kde vznikla oblasť pod priamou izraelskou okupáciou.

Izraelská bojová kolóna zaujala pozície pri mestečku Damúr, neďaleko postavenia jednotiek Pokrokovej socialistickej strany a ďalších moslimských milícií, ktoré oblasť ovládli minulý týždeň po ťažkých bojoch s ústrednou armádou a pravíčovou fa-langou.

Americký kontingent tzv. mnohonárodných síl včera pokračoval v nakladaní ťažkej techniky na pla-

vidlá 6. flotily. Na pevnine však stále zostáva najmenej 1300 vojakov v plnej pohotovosti a ani po svojom nalodení nemajú odplávať od libanonských brehov.

Talianška zložka tzv. mnohonárodných síl včera opustila svoje pozície v Bejrúte a naložovala sa v prístave. Z 1400 Talianov má na pevnine zostať len asi sto so strážnym poslaním.

SLOVO k udalostiam

Pristušníci americkej námornej pechoty sa z libanonskej pevniny nalodujú na plavidlá amerického vojnového námorníctva. Poradca amerického prezidenta pre otázky národnej bezpečnosti Robert McFarlane však oznamuje, že USA nehodlajú odsunúť svoje lode od libanonských brehov a vyhŕdza sa zároveň, že budú z lodi a lietadiel naďalej ostreľovať sýrske jednotky Arabského bezpečnostného zboru v Libanone a pozície libanonských viaseneckých síl vždy, keď sa budú cítiť Američania „ohrození“. Prezident Ronald Reagan zasa hovorí, že námorná pechota síce odchádza, ale Spojené štáty pošlú do Libanonu viac vojakov pozemných vojsk, ktorí vraj budú mať na starosť výstavbu libanonskej armády. A na dôvažok sa na miesta, odkiaľ odchádzajú Američania, tlačia teraz kolóny izraelských tankov a obrnených transportérov a „hladkove“ lety amerického vojenského letectva nad Libanomom dopĺňajú v ostatných dňoch bombové nálety izraelských lietadiel.

Taká je, stručne povedané, „technologická“ bilancia americko-izraelských vojenských operácií a presunov v Libanone. Zo dňa na deň silnejšie hnutie odporu nepokorených libanonských viaseneckov v Izraelom okupovaných južných oblastiach krajiny a nepochybne úspešný nástup národných a viaseneckých síl proti kapitulantskej politike predovšetkým falangistickej strany Al-Kataib, ku ktorej patrí i prezident Amin Džamál a ktorá sa pokúšala s pomocou imperializmu a slonizmu strhnúť na seba všetku moc v krajine, ukázali bezmocnosť politiky sily proti ľudu odhodlanému brániť svoju dôstojnosť, svoju dokmansú a buržoáznu zapredanú vlasť. Napriek tomu však nepochybne faktory ukazujú, že železná päsť Spojených štátov a Izraela naďalej nielen hrozí Libanomom, ale ho mlčí a vraždí. Prítom vseliť sa

akoby mierotvorné, manévrovanie Washingtonu vyvolané i vnútropolitickými, predvolebnými potrebami prezidenta Ronalda Reagana a pokusy získať v arabských konzervatívnych a pravícových kruhoch pevnšie zázemie amerických hegemonistických ambícií na Blízkom a Strednom východe ešte viac zamotávaajú uzol problémov v oblasti.

Oxrem toho sa kríza na Blízkom východe do-

POUČENIA Z LIBANONU

stiat posudzovala ako závažný regionálny konflikt, ale priamou vojenskou účasťou Spojených štátov v ňom — a na tom už nič nezmeni ani to, či americká námorná pechota bude na libanonskom území alebo v jeho blízkosti — hrozí možnosťou prerásť na konflikt globálny.

Aj na udalostiach týchto dní a týždňov si možno veľmi lapidárne ozrejmiť rozdielny prístup Spojených štátov a Sovietskeho zväzu k veľkým problémom súčasného sveta, v tomto prípade Blízkeho východu. Na jednej strane Sovietsky zväz žiada jednoznačne okamžitý odchod izraelských vojsk z územia okupovaných arabských štátov a na strane druhej Spojené štáty svojou súčasnou politikou, výraznou podporou, pomocou i priamou zaangażovanosťou povzbudzujú územnú rozplhnavosť Izraela, svojho strategického spojenca. Sovietsky zväz podporuje spravodlivý boj Palestínčanov pod vedením Organizácie pre

oslobodenie Palestíny za ich zákonné národné práva, vrátane práva utvoriť si nezávislý štát na vlastnom národnom území. A Spojené štáty? Politickými intrigami a diverziou povzbudzujú pravícove tendencie v arabskom svete i v palestínskom hnutí odporu nie preto, aby pomohli riešiť tento kľúčový problém Blízkeho východu, ale aby ho zmišľali zo stola a zašliapali do piesku a kamienka púšte. V Libanone sa zas pokúšajú všístranným favorizovaním falangistov proti väčšine národa pokoriť krajinu a zatiahnuť ju do svojich služieb. Sovietsky zväz dôsledne vystupuje na obranu nezávislosti a územnej celistvosti Libanonu a zdôrazňuje, že svoje vnútorné problémy si môže a musí táto krajina vyriešiť sama, bez cudzieho zasahovania.

Teda jednoznačne: na jednej strane rozvážny a zodpovedný sovietsky prístup usilujúci sa o komplexné a spravodlivé riešenie a na druhej strane americká politika hazardu z pozície sily. Rozličné separátne riešenia podľa washingtonského návodu či sú to dohovory z Camp Davidu, Reaganov plán zo septembra 1982 alebo izraelsko-libanonská dohoda z mája minulého roku sú iba právne akty, ktoré majú utvoriť rámec pre americkú vojenskú prítomnosť, politické i hospodárske mocenské a vykorisťovateľské ambície amerického imperializmu a prísteroj pre rasistický a expanzívny slonistický režim, hlavného chránenca a spojenca Washingtonu v oblasti. Prerubujú bezpečie, utrpenie a sú zdrojom nových vojnových konfliktov. Komentátor Jurij Guchov v sovietskej Pravde vystižne napísal, že „Blízky východ nepotrebuje mier v tieni americko-izraelských bodákov, mier Sabry a Satily, koncentračného tábora Ansar. Potrebuje ozajstny mier a bezpečnosť, bez strachu o dnešný a zajtrajší deň“.

JULIUS P. LÖRINCZ

NÁBOŽENSKÉ OBCE V ŽIVOTE LIBANONU A V SÚČASNEJ KRÍZE

PRÍČINY DOMNELE A SKUTOČNÉ

Informácie o konfliktoch a bojoch v Libanone neschádzajú zo stránok novin, niet vari spravodajskej relácie v rozhlase alebo v televízii, v ktorej by nebola správa z tejto arabskej krajiny na východnom pobreží Stredozemného mora. Sionistická a americká imperialistická agresia i nemalá zaangażovanosť ďalších členských štátov Severoatlantického paktu v zasahovaní do libanonských záležitostí sa prelína a organicky spája s vnútornými bojmi, s občianskou vojnou v Libanone.

Prítom sa často v správach vyskytujú označenia bojujúcich strán, ktoré zvädzajú k záverom, že ide nebodaj o vojnu náboženskú: kresťania, moslimovia, kresťanská pravica, moslimskí Drúzovia, šiiti, sunniti a pod. Používanie týchto pojmov nevystihuje, ba skôr zahmlieva podstatné a charakteristické stránky sil, ktoré stoja proti sebe. Nejde totiž o náboženskú konfrontáciu, ale v tejto etape predovšetkým o zátku národných a vlasteneckých síl na jednej strane (vrátane nie nevýznamných buržoáznych kruhov), ktorá odmietať americko-izraelský diktát a okupáciu, bojuje za zachovanie územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Libanonu, za zachovanie jeho arabského charakteru. Na druhej strane sú sily kapitalantaké, krajne reakčné politická reprezentácia libanonskej veľkoburžoázie, ktorá vidí možnosť záchranu a upevnenia svojich mocenských pozícií v politike, ekonomike a finančných cez zorný uhol uplatňovania politiky sily a cez otvorené a jednostranné spojenectvo so Spojenými štátmi, ostatnými imperialistickými silami Západu, ba aj s Izraelom, ako blízkovýhodnou základňou boja proti národnoolibozdovaciemu procesu v oblasti.

to členitosť začali výdatne využívať v minulom storočí dve veľké koloniálne mocnosti Británia a Francúzsko na prebojovanie svojich záujmov v krajine a celej oblasti, ktorá bola vtedy ešte v područí slabnutej Osmanskej ríše. V Libanone operali napr. Francúzi svoje politické zábery o kresťanov — maronitov a Angličania o moslimských Drúzov. V prvej polovici dvadsiateho storočia potom, Francúzsko ako kolonizátor Libanonu ďalej zneužívalo tento faktor so známym zámerom: rozdelujú a panujú.

Je príznačné, že prvú libanonskú dástavu z roku 1926 vypracovali francúzski experti, ktorí potom takisto výdatne pomohli pri vypracovaní Národnej charty z roku 1943. Tá je dodnes základom veľmi konzervatívneho systému rozdelenia politických funkcií v štáte, vrátane početnej štruktúry poslancov v parlamente (8:5 v prospech kresťanov) na princípe zastúpenia náboženských skupín. Urobili to prítom podľa jedného sčítania ľudu v Libanone v roku 1932, keď príslušníci rozličných kresťanských náboženstiev tvorili asi 53 percent obyvateľstva. Dnes je však v krajine asi 60 percent obyvateľov moslimov, 39 percent sa hlási ku kresťanským náboženským obciam a

kou osobnosťou známou v celom kultúrnom svete Kamál Džumblát, ktorý sa prihovárať za demokratické reformy v Libanone, za upustenie konfesijného kľúča pri rozdeľovaní politických funkcií v štáte a armáde. Jeho syn Valíd, Džumblát ho nahradil na Čele Pokrokovej socialistickej strany založenej otcom, ktorá sa síce spočiatku viazala výhradne k Drúzom, ale neskôr sa prestala pridŕžať konfesijného kritéria a dnes sú v nej nielen Drúzovia a je takisto významnou zložkou národných a vlasteneckých síl.

K maronitom, najpočetnejšej kresťanskej náboženskej obci, sa hlási asi 900 000 Libanončanov. Zakladateľom tejto vetvy katolicizmu bol mních Maron, ktorý v VII. storočí utiekol aj so svojimi žiakmi zo Sýrie a usadil sa v libanonských horách. Za politických predstaviteľov maronitov a kresťanov vôbec sa zvykne označovať falangistická strana Al-Kataf, ktorá roku 1936 založil Pierre Džamaal (žijúci otec terajšieho prezidenta Amina Džamaala) inšpirovaný ideami a organizačnými princípmi Mussoliniho fašistov a Hitlerových nacistov. Lenže príslušníkom maronitov je aj Camille Šamún, iná výrazná osobnosť libanonskej pravice, ktorý v roku 1958 ako prezident republiky vyzval Američanov, aby intervenovali v Libanone proti vzťahujúcim sa demokratickým a pokrokovým silám. Národná liberálna strana, ktorá vedie, je síce spojencom strany Al-Kataf, ale neraz sa dostala s ňou aj do otvorených ozbrojených konfliktov.

Maronitom je aj iné hŕvateľstvo

v ovisu.

Prírodné, že tento boj má aj svoje sociálne a triedne aspekty. Platí to aj teraz, keď je očividné, že v radoch národného a vlasteneckého zoskupenia, ktorého politickou reprezentáciou je Front národnej záchranu, sa zjednotili triedne rôznorodé sily — robotníci, chudobní roľníci, zamestnanci i majtelia výrobných prostriedkov a obchodníci, čiže proletári i časť buržoázie — komunisti, socialisti, vyznavači princípov buržoáznej demokracie i príslušníci rozličných náboženských obcí.

Prstavme sa práve pri týchto posledne menovaných, lebo nepochybne konfesijná otázka má svoje špecifické postavenie v libanonskej spoločnosti, aj keď nie určujúce a rozhodujúce. Predovšetkým je Libanon krajinou, kde je veľmi členitá náboženská a etnická štruktúra obyvateľstva, čo svisí s historickým vývojom, s geografickým postavením krajiny, ktorá podobne ako Palestína, bola oddávaná na križovatke obchodných ciest i vojenských výbojov, na križovatke kultúr a náboženstiev v zmysle časovom i priestorovom. Práve tú

kresťanským náboženským obciam a jedno percento k iným. Podľa Národnej charty musí byť prezidentom vždy katolík-maronita, predsedom vlády moslim-sunnita a predsedom parlamentu moslim-šiita.

V Libanone je vcelku 17 rozličných náboženských skupín, ale spomenieme len početne najvýznamnejšie. Medzi moslimami sú najpočetnejší príslušníci šiitskej vetvy islamu (1,1 milióna) obývajúcí najmä juh krajiny, ktorý je zo sociálneho hľadiska najchudobnejšou časťou Libanonu. Je niekoľko politických organizácií, ktoré svoj ideový obsah spájajú s touto vetvou islamu, ale politicky najvplyvnejšou je dnes Amal na čele s Nabihom Berrim, ktorý je dôležitou zložkou vlasteneckých síl. Príslušníkov sunnitskej vetvy islamu je asi 750 000. Veľmi aktívni sú Drúzovia (asi 200 000 ľudí), ktorých náboženstvo sa zrodilo vlastne v Egypte v X. až XI. storočí a má nepochybne aj moslimský charakter, nemožno ho označiť vyslovene za vetvu islamu. Drúzovia sú dnes už skôr etnickou skupinou, ako náboženskou komunitou. V minulosti bol výraznou druž-

chodku sa vyprodukuje v nevýrobnom sektore, čo znamená zároveň, že vedúce postavenie v ekonomike a štáte sa sústreďuje v rukách veľkej obchodno-finančnej buržoázie a veľkých vlastníkov pôdy. Tieto krupy majú okrem toho silné väzby na finančné a podnikateľské krupy na Západe. Príjmy asi 20 percent obyvateľstva sú vysoko nad libanonským priemerom, ale príjmy takmer 80-percentnej väčšiny sú hlboko pod priemerom. Pokiaľ ide o úžitie národného dôchodu, vyzerať tieto veľké sociálne rozdiely asi takto: 4 percentá obyvateľstva získavajú asi 32 percent, 18 percent disponuje asi 60 percentami a zvyšných 78 percent ľudí dostáva žalostných 8 percent z národného dôchodu.

Je zrejme, že falangistická strana Al-Kataf ani prezident Amin Džamaal nereprezentujú tie takmer štyri pätiny Libanončanov, či sú kresťania alebo moslimovia. Ich zámerom bolo a je pomocou Spojených štátov a Izraela upevniť vlastnú moc hoci aj na úkor územnej celistvosti a skutočnej nezávislosti vlastnej krajiny. V tom sa nelíšia od veľkoburžoázie kdekoľvek na svete. Preto podpísali izraelsko-libanonskú dohodu pod americkým tŕstvom, preto privítali tzv. mnohonárodné sily Severoatlantického paktu pod velením Washingtonu.

Skutočné národné a vlastenecké sily ich však zatlačili do defenzívy a podporované protimperialistickou Sýriou žiadajú teraz po prvé, anulovať izraelsko-libanonskú dohodu; po druhé, neklásť znamienko rovnosti medzi izraelskou okupačnou vojskou a sýrskymi jednotkami Arabského bezpečnostného zboru; po treťe, aby o odchode sýrskych jednotiek mohla rozhodnúť nie terajšia vláda, ale až nová vláda národnej jednoty (jej utvorenie je nevyhnutné pre upokojenie a urov-

nevyhnutné pre upokojenie a urovanie situácie) po stiahnutí izraelskej armády z okupovaného libanonského juhu a po štvrté, treba obnoviť ženevskú konferenciu o národnom uzmiernení, z ktorej by vzišla vláda národnej jednoty a ktorá by uskutočnila radikálne demokratické politické reformy.

Prezident Amin Džamaal kolíše teraz pod tlakom národných a vlasteneckých síl, ktoré žiadajú realizovanie štyroch spomínaných bodov, ako základných podmienok pre stabilizáciu pomerov v krajine a zároveň pod tlakom extrémistických síl vlastnej falangistickej strany i ďalších reakčných kruhov, ktoré zrejme aj s americkou „inšpiráciou“ nechcú ani počuť o anulovaní izraelsko-libanonskej dohody. Boj o dnešok i budúcnosť teda pokračuje. Boj, ktorý generálny tajomník ÚV Libanonskej komunistickej strany Georges Havi v nedávnom interview našej Pravde charakterizoval zo strany vlasteneckých síl, ako pokrokový a demokratický, pričom zdôraznil, že v konfrontácii s imperializmom a sionizmom je veľká časť kresťanských mas na strane vlastencov. JÚLIUS P. LÖRINCZ

Opäť rozporné správy

Teherán (ČSTK) — Iracké jednotky ostreľovali raketami v noci na včera ciele v iránskych mestách Chorrambáde a Borúdžerd v provincii Lúrestán približne 200 kilometrov od irackých hraníc. Ako oznámila tlačová agentúra IRNA, podľa doterajších správ zahynulo v oboch mestách 59 obyvateľov a 350 bolo zranených. Medzi obeťami sú aj ženy a deti. Irán začal odvetný delostrelecký útok na prístav Basra. Podľa iránskeho vojenského komuniké iránske jednotky sa zmocnili 200 štvorcových kilometrov juhoirackého územia a zvýšili počet obsadených obcí na 31. Irak oznámil, že jeho ozbrojené sily plne kontrolujú všetky úseky frontu a odrážajú pokusy iránskych jednotiek upevniť sa na irackom území. Podľa komuniké irackého velenia bolo v bojoch východne od prístavu Basra vyradených 4700 iránskych vojakov.

27.2.1984; s. 4; Rozpory podnecované zvonku: V Štúdiu 9 o situácii na Blízkom a Strednom východe; ČSTK

V Štúdiu 9 o situácii na Blízkom a Strednom východe

Rozpory podnecované zvonku

Moskva (ČSTK) — Sobotňajší program Sovietskej televízie Štúdio 9 bol venovaný páličivým problémom terajšej medzinárodnej situácie, predovšetkým vývoju na Blízkom a Strednom východe.

Zástupca vedúceho medzinárodného oddelenia ÚV KSSZ profesor Karen Brutenc v besede uviedol, že terajšie udalosti v Libanone ďaleko prevyšujú rámec tejto krajiny, lebo sa stali významnou súčasťou nielen regionálnej, ale aj medzinárodnej politiky. Konštatoval, že vzhľadom na komplikované náboženské i sociálne potreby boli síce v Libanone objektívne podmienky pre vnútorné spory či dokonca konflikty, ale tieto rozpory by nemohli nikdy prerásť do krvavej zrážky, keby nebolo zasahovanie cudzích síl, na prvom mieste Izraela a Spojených štátov.

Pripomenul, že Američania sa pokúsili využiť vojenské a politické výsledky izraelskej agresie na vlastný plán takého urovnania situácie na Blízkom východe, ktoré by bolo výhodné pre nich. Tento smutne známy Reaganov plán však arabské krajiny odmietli a Spojené štáty sa preto sústredili na presadenie libanonsko-izraelskej dohody, čím sledovali súčasne niekoľko cieľov: upevniť proamerický režim v Libanone a jeho závislosť od Izraela, zabrániť ďalšiemu arabskému štátu, aby čelil izraelskej agresii a zavliecť ho podobne ako Egypt do campdavidskej politiky, oslabiť Sýriu, ktorá je hlavným arabským článkom reťaze odporu proti americko-izraelským plánom, a utvoriť

predpoklady na to, aby sa politike Camp Davidu podriadili aj Palestínčania.

Účastníci besedy venovali ďalej pozornosť iránsko-irackej vojne, ktorú Karen Brutenc označil za nezmyselnú, nebezpečnú a škodlivú. Zdôraznil, že tento konflikt trvá už takmer 1300 dní, je rozsiahly a krvavý. Z mnohých hľadísk je to najväčšia vojna klasického typu od bojov v rokoch 1939—1945. Podľa odhadu zahynulo v nej už 200 000 ľudí a ďalších 600 000 bolo ranených. Hospodárske škody sa vyčísľujú na miliardy dolárov.

Nebezpečný je tento konflikt predovšetkým preto, že jeho dejiskom je veľmi citlivá oblasť. Križujú ju medzinárodne dôležité ropné cesty, čo imperialistické mocnosti, najmä Spojené štáty, zneužívajú na ospravedlňovanie svojej vojenskej prítomnosti v Perzskom zálive. Táto vojna navyše rozdeľuje arabské štáty, pretože arabské vlády zaujímajú k bojujúcim stranám rozličný postoj — Sýria a Líbya spolupracujú s Iránom a oproti tomu Saudská Arábia, Egypt, Jordánsko a ďalšie štáty podporujú Irak. Karen Brutenc uviedol, že medzi Iránom a Irakom nejestvuje problém, ktorý by nebolo možné vyriešiť mierovým rokovaním na vzájomne prijateľnom základe.

Prudké boje

Bagdad / Teherán (ČSTK) — Iracké velenie včera oznámilo, že jeho jednotky začali rozsiahlu protiofenzívu a spôsobili Iráncom ťažké straty najmä v oblastiach na juhovýchode Iraku. Iracká armáda údajne prečesáva bažinatú oblasť Havíza a za podpory vrtuľníkov likviduje iránske oddiely, ktoré sa tam ukrývajú. Naproti tomu Irán oznámil, že Irak stratil v bojoch medzi Basrou a Amarou do 4500 vojakov, osem lietadiel a 10 vrtuľníkov. Iránu sa údajne podarilo preťať strategickú cestu spájajúcu Bagdad s Basrou. Komuniké iránskeho vedenia dementovalo správy o irackom leteckom útoku na významný prístav na ostrove Chárag. Ťažké boje hlásili z južných častí iránsko-irackého frontu. Delostrelecké súboje sa odohrávali najmä v okolí Basry, Mandali, Šihábi, Zurbatije a Chanakinu. Počas týchto prestreliiek boli zničené desiatky obytných domov a medzi civilným obyvateľstvom je veľa obetí i ranených.

SLOVO K UDALOSTIAM

V posledných dňoch iránsko-iracký konflikt vzplamal s novou silou. Stalo sa tak po dvoch nových iránskych útokoch, ktoré sú podľa vyhlásení z Teheránu súčasťou generálnej ofenzívy trvajúcej od jari minulého roku. Akoby si bojujúce strany zamienili vyvrátiť tvrdenia západnej tlače, že ide o „zabudnutú vojnu“. Cieľom ofenzívy na strednom úseku frontu v okolí iránskeho mesta Mehrán je ovládnutie pahorkov, ktoré sa tiahnu k dvesto kilometrov vzdialenému irackému hlavnému mestu.

Napriek rozporuplným správam z bojísk o postupe či ústupe jednej či druhej bojujúcej strany nemenná je skutočnosť, že nezmýselný konflikt si každodenne vyberá krutú daň. Podľa odhadu v nom doteraz zahynulo vyše 200 tisíc ľudí a ďalších 600 tisíc utrpelo zranenie. Letecké bomby a delostrelecké granáty dopadajú na civilné objekty. Hospodárske škody sa vyčísľujú na miliardy dolárov. Drvivá väčšina krajin sveta odsúdila iránsko-irackú „formu“ riešenia sporov. Napriek tomu, že na oboch stranách bojovej línie a v jej blízkosti je sústredených po 500 tisíc vojakov, existuje nemálo dôkazov o tom, že národy oboch krajín majú záujem na zastavení vojny a na obnovení mierového života.

Iránsko-iracký spor už dávno nie je iba vecou dvoch krajín. Svojou existenciou ohrozuje bezpečnosť ďalších štátov v oblasti. Nečudo, že problémom sa neraz zaoberala aj Bezpečnostná rada OSN. V októbri minulého roku schválila rezolú-

ciu, v ktorej vyzvala obe znepríateľené strany, aby zastavili všetky bojové operácie. Ako je známe, Bagdad toto rozhodnutie privítal, kým Teherán ho odmietol. Prítom zo strany autoritatívneho orgánu išlo o jednú, a platí to i dnes, rozumnú alternatívu na ceste k dosiahnutiu mierového vyriešenia konfliktu.

Hrozba iránsko-irackého sporu pre celý stredný

Kto potrebuje vojnu?

východ vyplýva najmä zo skutočnosti, že dejiskom konfliktu je veľmi citlivá oblasť. Je krízovou zónou medzinárodných ropných ciest. Navyše, ako to zdôraznil v sovietskej televízii zástupca vedúceho medzinárodného oddelenia ÚV KSSZ profesor Karen Brutenc, táto vojna rozdeľuje arabské štáty, pretože arabské vlády zaujímajú k bojujúcim stranám rozličný postoj — Sýria a Líbya spolupracujú s Iránom a naproti tomu Saudská Arábia, Egypt, Jordánsko, ale aj ďalšie štáty podporujú Irak.

Ak budeme hľadať odpoveď na otázku, komu „vyrovnávanie účtov“ medzi Teheránom a Bagdadom hrá do kariet, musíme sa vrátiť k strategickému polohe bojíska. Imperialistické mocnosti, najmä Spojené štáty, zneužívajú konflikt na ospravedlnovanie svojej vojenskej prítomnosti v Perz-

skom zálive. Zároveň by Washington rád využil súčasný stav na posilnenie svojej politickej kontroly v tejto nepokojnej časti sveta. Je známe, že kanóny amerických vojnových lodí sú namierené na Irán, ako aj na Irak i ďalšie krajiny ležiace v Perzskom zálive. Podľa agentúry Reuter má teraz Washington v Indickom oceáne a v blízkosti Hormuzského prielivu 30 vojnových plavidiel, vrátane lietadlovej lode Midway.

Ako sa dalo čakať, americké námorné sily sa neobmedzili len na pasívnu úlohu v konflikte. Predzvesťou ich priameho zapojenia do sporu bol prejav amerického prezidenta minulý týždeň v stredu, v ktorom dal jasne najavo, že USA sú pripravené na vojenskú intervenciu pod zámlieňkou „ochrany dodávok ropy“. K čínom nebolo ďaleko. Podľa včerajšej správy viacerých agentúr možno za prvý otvorený vojenský zásah USA v iránsko-irackom konflikte považovať pondelňajšiu patbu amerického torpédoborca Lawrence na iránske lietadlo a vojenskú loď operujúce v Perzskom zálive.

Ako povedal v spomínanej relácii profesor Brutenc, medzi Iránom a Irakom nejestvuje problém, ktorý by nebol možné vyriešiť mierovými rokovaním na vzájomne prijateľnom základe. Len rokovanie za okrúhlym stolom môže skončiť nezmyselné krvácanie oboch krajín a zabrániť imperialistickým silám realizovať svoje expanzionistické plány.

IVAN SVETLANSKÝ

2.3.1984; s. 7; Stovky mŕtvych a zranených: Ťažké straty na obidvoch stranách frontu; ČSTK

ŤAŽKÉ STRATY NA OBIDVOCH STRANÁCH FRONTU

STOVKY MŕTVÝCH A ZRANENÝCH

Teherán / Bagdad (ČSTK) — Iracké hlavné vojenské veliteľstvo včera oznámilo, že Irán v noci na včera opäť zaútočil na postavenia irackého tretieho armádneho zboru východne od Basry. Iracké jednotky podľa irackého vojenského predstaviteľa tento útok odrazili a spôsobili nepriateľovi veľké straty.

Iracký predstaviteľ o. i. oznámil, že pri tejto operácii bolo zabitých 5462 iránskych vojakov, zničené väčšie množstvo tankov, pancierových transportérov a inej bojovej techniky a výzbroje.

Podľa ďalších správ z Bagdadu, ktoré uverejnila agentúra INA, sily irackého letectva a námorníctva zničili sedem nepriateľských lodí, ktoré sa pokúšali vplávať do prístavu Bandar Chomejní. Vojenské komuniké uvádza, že iracké letectvo raketami a bombami zaútočilo na predsunuté pozície iránskej armády a na vojenské objekty v jej obrannom pásme.

Iránska tlačová agentúra IRNA oznámila, že iránske delostrelectvo v

stredú večer opäť ostreľovalo mestá Basra, Chanakín, Mandalí a Šihábí. V tejto ofenzíve, ktorú Irán začal v stredú večer v južnom úseku frontu, spôsobil irackej armáde ťažké straty a zabil veľké množstvo nepriateľských vojakov.

Iránske stíhacie bombardovacie lietadlá podnikli v stredú nálet na opevnenú oblasť a zoskupenia irackých jednotiek v okolí miest Kurna a Amara. Podľa agentúry IRNA iracké letectvo zasa zaútočilo na obytné štvrte mesta Kermanšáh, kde bolo zabitých alebo zranených asi 400 obyvateľov. Agentúra oznámila, že Irán zostrelil na južnom úseku frontu ďalšiu irackú stíhačku.

3.3.1984; s. 5; Ukončiť nezmyselný konflikt: Naliehavé výzvy adresované Iraku a Iránu; ČSTK

NALIEHAVÉ VÝZVY ADRESOVANÉ IRAKU A IRÁNU

UKONČIŤ NEZMYSELNÝ KONFLIKT

Helsinki (ČSTK) — Na okamžité skončenie vojny medzi Iránom a Irakom vyzvala Svetová rada mieru. Vo vyhlásení zdôraznila, že tento konflikt, počas ktorého už zahynuli alebo boli zranené státisíce nevinných ľudí a boli zničené veľké materiálne hodnoty, sa môže vyriešiť iba na základe rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN a pri rešpektovaní práva nezávislosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti.

SRM poukázala na to, že konflikt zneužívajú Spojené štáty na upevňovanie svojej vojenskej prítomnosti v oblasti Perzského zálivu a zdôraznila, že prípadný intervenčný zásah USA v tejto oblasti by bol vážnym ohrozením mieru v celom svete. Na zaručenie bezpečnosti a mieru v Perzskom zálive je nevyhnutné okamžite skončiť boje, stiahnuť všetky jednotky USA a NATO a likvidovať všetky cudzie vojenské základne.

Svetová rada mieru vyzvala ďalej všetky mierumilovné sily v tejto ob-

lasti i na celom svete, aby prispeli k ukončeniu konfliktu.

Dillí — Predsedníčka hnutia nezúčastnených krajín Indira Gándhiová naliehavo vyzvala Irán a Irak, aby okamžite zastavili vojenské akcie,

V parlamente v Dillí indická ministerská predsedníčka vyjadrila v mene Indie a ďalších členských krajín hnutia nezúčastnených znepokojenie nad zosilnením bojov medzi Iránom a Irakom a vyslovila sa za riešenie všetkých sporov rokovaním a za mierové spolužitie.

Izraelské lietadlá opäť bombardovali libanonské mestá

Zrušili pokorujúcu zmluvu s Izraelom

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — Libanonská vláda včera na osobitnom zasadaní rozhodla zrušiť nerovnoprávnu a pokorujúcu tzv. mierovú dohodu s Izraelom. Oznámil to po zasadaní vlády jej oficiálny predstaviteľ.

Zároveň ministerský predseda Šaffk Vazzan oznámil, že vzhľadom na novú situáciu berie späť svoje nedávne rozhodnutie vzdať sa funkcie. Libanonské a švajčiarske vládne zdroje včera oznámili, že druhá fáza konferencie zástupcov libanonských politických a náboženských skupín o národnom zmieri sa uskutoční v najbližších dňoch v Luusanne.

Libanonsko-izraelská dohoda bola podpísaná vlní 17. mája v podmienkach izraelskej okupácie značnej časti libanonského územia a pod tlakom Spojených štátov. Fakticky umožňovala Izraelu trvalú kontrolu južnej časti krajiny a zbavovala ústrednú vládu práva uplatňovať jej právomoci nad celým územím štátu. Podľa pod-
(Pokračovanie na 7. strane)

Zrušili pokorujúcu zmluvu s Izraelom

[Dokončenie z 1. strany]

mienok tejto dohody sa nemohol Libanon obrátiť so žiadosťou o pomoc na žiadny štát, ktorý nemal diplomatické styky s Izraelom. Ten však mal zato celkom vôľné ruky na zásahy proti libanonským vlasteneckým a pokrokovým silám a palestínskemu hnutiu odporu.

Nerovnoprávna dohoda viedla k zosilneniu imperialistickej, predovšetkým americkej prítomnosti v Libanone. USA pod kepienkou tzv. mnohonárodných síl začali priamo zasahovať do libanonského vnútorného konfliktu, ich lietadlá a delá z lodí 6. flotily mnohokrát zasypali libanonské dediny bombami a granátmi, zabili stovky ľudí a spôsobili veľké hmotné škody.

Dokument vnútený Libanonu proti vôli jeho ľudu a v rozpore s jeho záujmami sa stal jednou z hlavných prekážok mierového a spravodlivého urovnania vnútrolibanonskej krízy a maril všetko úsilie o zmier medzi jednotlivými libanonskými politickými a náboženskými zoskupeniami. Jeho anulovanie treba považovať za historickú udalosť, za víťazstvo libanonských vlasteneckých a demokratických síl, ktoré sa proti tejto potupnej dohode od samého začiatku rozhodne postavili. Je to tiež výsledok

solidarity pokrokových arabských síl, ktoré boj libanonských vlastencov účinne podporili.

□ □

Izraelské vojenské lietadlá bombardovali včera ráno mestá Alaj a Bhamdún juhovýchodne od Bejrútu, ktoré sú pod kontrolou libanonských národných a vlasteneckých síl. Medzi obyvateľmi sú obeť na životoch. Boli spôsobené i materiálne škody. Najnovšia izraelská barbarská akcia zapadá do rámca podobných útokov z posledných mesiacov, ktoré Izrael podnikol voči údajným „teroristickým základňam“ v Libanone.

Tel Aviv — V súvislosti s rozhodnutím libanonskej vlády zrušiť dohodu s Izraelom izraelský premiér Jicchak Šamir hrubo napadol Libanon a Sýriu. Jeho vyhlásenie vyhráža, že Izrael bude v budúcnosti „samostatne rozhodovať o zaručovaní svojej bezpečnosti“, lebo Libanon vraj „nie je schopný plniť svoje medzinárodné záväzky“.

Zo Šamirovho vyhlásenia vyplýva, že izraelská vláda nemá v úmysle splniť rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN požadujúce úplný a bezpodmienečný odchod izraelských vojsk z Libanonu, a bude pokračovať v okupácii libanonského juhu.

Bezpečnostná rada: Odhalenie zámerov USA

Zviazať ruky agresorom

Dvojitvárnosť stanoviska Reaganovej administratívy voči Libanonu je už dávno známa. V týchto dňoch ju opäť potvrdilo správanie zástupcu USA v Bezpečnostnej rade. Na rokovaní o francúzskom návrhu na nahradenie takzvaných „mnohonárodných síl“ vojskami OSN v Libanone americká delegácia odmietla poskytnúť záruky o nepoužití sily voči tejto krajine.

Opravy vo francúzskom návrhu rezolúcie predpokladali odsun všetkých „mnohonárodných síl“ z Bejrútu, odchod cudzích vojenských lodí z teritoriálnych vôd Libanonu, zabezpečenie záruk neobnovenia delostrelickej palby a náletov, ako aj iného zasahovania do vnútorných záležitostí tohto štátu.

Sovietsky zväz trval na prijatí takých záruk, ktoré boli zamerané na zastavenie a likvidáciu každého ozbrojeného cudzieho zasahovania do záležitostí Libanonu v budúcnosti. Vyslanie vojsk OSN, pri ponehaní mohunej útočnej vojenskej paste USA pri brehoch tejto krajiny, by vobec neodstránilo nebezpečenstvo hrozby zvonka pre libanonský ľud. Americké námorné delostrelectvo, nehovoriac už o letectve 6. flotily, je schopné ostreľovať Libanon i spoza hraníc jeho teritoriálnych vôd. Administrácia USA chceja prisposobiť francúzsky návrh svojej politike sily a premeniť vojsk OSN na ďalší plášťik, ktorý mal zabezpečiť Wa-

shingtonu voľné ruky voči Libanonu. Práve tak hodnotil Sovietsky zväz odmietnutie USA prevziať záruky, že nepoužijú proti Libanonu delostrelickd a leteckú silu 6. flotily a vzdajú sa každého iného zasahovania do vnútrolibanonských záležitostí. Je celkom samozrejmé, že za týchto podmienok by vyslanie vojsk OSN mohlo iba dezorientovať svetovú verejnú mienku a podkopáť pre budúcnosť dôveru k tejto organizácii. Príkľadov na to bolo v minulosti veľmi veľa. Posledný z nich je veľmi pôučný.

V júni 1982 Izrael rozpúťal agresiu proti Libanonu a svojimi tankovými kolónami rozpráčil vojská OSN, ktoré boli na juhu tejto krajiny. Izraeli si predstavovali takto úplne ignorovaní platne rozhodnutia Bezpečnostnej rady o Libanone. Je zrejmé, že práve takúto situáciu si chce Washington utvoriť aj pre seba. Ar-máda USA je pri libanonských brehoch a americká vláda nechce spä-

jať jej kinnosť s prijatím prvých záväzkov o nezasahovaní a nepoužití sily voči tomuto arabskému štátu.

Ako vo svojom prejave v Bezpečnostnej rade zdôraznil sovietsky zástupca, doteraz sa nespĺnili rezolúcie rady č. 508 a 509, ktoré žiadajú bezodkladný a bezpodmienečný odchod vojsk izraelského agresora. Práve jeho pokračujúca prítomnosť viedla k ozbrojenému zasahovaniu USA a v konečnom dôsledku ku krachu politiky sily v Libanone uplatňovanej pod maskou pseudomierotvorných „mnohonárodných síl“.

Kto môže s presvedčením tvrdiť, že po príchode vojsk OSN nebudú chcieť washingtonské úrady pod nejakou zámlienkou opäť zasahovať do vnútrolibanonských záležitostí? Sovietsky zväz nie je presvedčený o tom, že sa tak nestane. Nikoho neprekvapuje, že napriek jasným faktom sa ktorísi na Západe jasne usilujú zvaliť kraich pseudomierotvornej mliše na Sovietsky zväz. Veci stávajú dokonca tak, akoby ZSSR vystupoval proti nastoleniu miernu a pokoja v Libanone.

Za týmto manévrami sa skrýva úsilie zakryť zhubné následky mliše „mnohonárodných síl“, ktoréj spolu s námornou pechotou USA doviedli si-

tuáciu v Libanone až k ozajstnej ob-čianskej vojne. Čo sa týka stanoviska Sovietskeho zväzu voči Libanonu, je veľmi dobre známe. Moskva už dávno bráni suverenitu a územnú celistvosť tohto štátu, rozhodne vystupuje proti izraelskej okupácii a trvá na splnení rezolúcií Bezpečnostnej rady č. 508 a 509. Usiluje sa dosiahnuť zastavenie cudzieho ozbrojeného zasahovania do vnútrolibanonských záležitostí, podporuje myšlienku mierového politického dialógu medzi bojujúcimi stranami, ktorý by viedol k normalizácii situácie v tejto kra-jine.

Skutočná mierumilovnosť sa nemôže opierať o hrubú vojenskú silu, o 16-palcové hlavne diel vojrovej lode New Jersey, i keby ich Spojené štáty maskovali akýmkoľvek nadutými frázami o mieri. Sovietsky zväz sa nechce dokonca ani nepriamo zúčastniť na „záktovaní“ s nezávislosťou a suverenitou Libanonu. Sovieti-va na to, aby chránilo túto krajinu a jej občanov pred možným novým cudzím ozbrojeným násilím. Závera dvere pred ďalšou agresiou a necháva ich otvorené pre riešenie libanonského problému na základe politiky nezasahovania a nepoužitia sily, zabezpečujúco takto možnosť nastolenia trvalého a pevného mieru v tejto oblasti Blízkeho východu.

J. RIABCEV,
politický komentátor APN

Zbytočné obete a straty

T e h e r á n, B a g d a d (ČSTK) — Na bojisku iránsko-irackého konfliktu pokračovali predvčerom i v noci na včera prudké boje. Irán oznámil, že jeho jednotky odrazili dva pokusy irackých ozbrojených síl dobyť späť ostrov Madžnún v močaristej oblasti Havíza. Ostrov je stále pod iránskou kontrolou. Značná časť útočiacich jednotiek bola zničená. Iracké delostrelectvo ostreľovalo iránske postavenia východne od Basry, v sektore Mísánu a na ďalších úsekoch frontu. Iránske jednotky utrpeli veľké straty. Pri včerajšom ostreľovaní irackých miest Basra, Chanakín a Mandalí iránskym delostrelectvom bolo zabitých a zranených mnoho civilistov, oznámila iracká tlačová agentúra INA.

Obštrukcie pravicových síl v Libanone

Opäť vzrástlo napätie

Bejrút (Spravodajca ČSTK) — Tri dni pred začatím druhého kola konferencie libanonských politických síl v Lausanne o národnom uzmiernení na frontoch v Bejrúte a v okolí opäť vzrástlo napätie. Pozdĺž tzv. zelenej línie medzi oboma sektormi mesta sa ozbrojené zložky kresťanskej pravice a jednotky libanonskej armády stretli s národnými a vlasteneckými silami za použitia ťažkých zbraní.

Ako oznámila stanica Pokrokovej socialistickej strany Hlas hŕ, reakčné oddiely vládneho vojska vyvolali večera nové boje aj pri strategickej obci Súk al-Gharb, juhovýchodne od Bejrútu. Po niekoľkých dňoch pokoja aj pravicová falanga ostreľovala delami pozície moslimských Drúzov v oblasti Iklím al-Charúb. Táto zóna v južnej časti pohoria Šúf, vzdialená asi 26 km od hlavného mesta, je tretím „tradičným“ frontom.

Prevádzka na bejrútskom medzinárodnom letisku, ktoré je zatvorené od 6. februára, nie je stále obnovená. Znovuotvorenie letiska navrhla organizácia šiitských moslimov Amal, pravica sa však ostro postavila proti a nešetrila hrozbami silou.

V Libanone sú v plnom prúde prípravy na konferenciu o národnom uzmiernení. Napriek blížiacemu sa dátumu jej konania sa v stanoviskách jednotlivých politických síl k obsahu zmluvacieho dialógu stále prejavujú rozpory.

Národné a vlastenecké sily odporúčajú hlboké ústavné a ďalšie zákonné reformy, ktoré by z politického života odstránili diskriminujúce náboženské kritériá a zabezpečili demokratické zastúpenie všetkých politických prúdov. Vedúci predstavitelia koalície pravicových strán Libanonský front Camille Šamun a Pierre Džamál však v tlačových vyhláseniach odmietli diskutovať o úpravách ústavy a ďalších dokumentov, ktoré zvýhodňujú ich politické formácie. Šamun je známy aj tým, že je proti zrušeniu akýchkoľvek zmlúv s Izraelom. Podľa Iavicového denníka As-Safir moslimské a Iavicové formácie sa budú v Lausanne usilovať predovšetkým o upevnenie prímeria a o záruky pre činnosť vlády. Znamená to predovšetkým postaviť armádu mimo vnútorných konfliktov, rozpustiť všet-

ky ozbrojené milície a obnoviť občianske slobody.

Hlavná ozbrojená zložka pravice — Libanonské sily — však nedávno opäť dala najavo zámer „hrať väčšiu úlohu v živote krajiny“. Iavicová stanica Hlas arabského Libanonu včera potvrdila, že ozbrojenci z Libanonských síl pokračujú v nimi kontrolovaných oblastiach v násilnej mobilizácii do svojich jednotiek. Velenie Libanonských síl sa taktiež vo svojom rozhlase vyslovilo za pravý opak krokov, ktoré by obnovili jednotu krajiny: odporúča trvalé rozdelenie Libanonu do náboženských kantónov, čo, ako je známe, dokonale vyhovuje predovšetkým Izraelu.

Rokovanie o mieri a zjednotení Kórey

Paríž (ČSTK) — V Paríži sa včera začala dvojdňová medzinárodná konferencia na podporu trojstranných rokovaní o mieri a zjednotení Kórey, zvolaná z iniciatívy Medzinárodného styčného výboru pre nezávislé a mierové zjednotenie Kórey. Predseda výboru Lucio Luzzatto v úvodnej správe zdôraznil význam návrhu KEDR z 10. januára tohto roku na začatie trojstranných rokovaní o mierovom riešení kórejského problému medzi KEDR, Južnou Kóreou a Spojenými štátmi. Tento návrh predpokladá tiež uzavretie mierovej zmluvy medzi KEDR a USA a prijatie deklarácie, v ktorej by sa oba kórejské štáty zaviazali nepoužiť silu vo vzájomných vzťahoch. Je úplne nevyhnutné, aby sa na navrhovanom rokovaní zúčastnili i Spojené štáty, pretože ich jednotky sú umiestnené v Južnej Kórei a soľský režim by sa bez ich podpory nemohol udržať pri moci.

13.3.1984; s. 1; O Libanone v Lausanne: Druhé kolo konferencie o národnom uzmiernení; ČSTK

DRUHÉ KOLO KONFERENCIE O NÁRODNOM UZMIERENÍ

O Libanone v Lausanne

Ženeva (ČSTK) — Za prísnych bezpečnostných opatrení začalo sa včera v podvečer vo švajčiarskom Lausanne druhé kolo konferencie o národnom uzmiernení v Libanone. Predmetom rozhovorov je normalizácia situácie v krajine, dohoda o zastavení paľby, vytýčenie všeobecných zásad riešenia libanonského konfliktu a utvorenie vlády národnej jednoty.

Konferenciu otvoril libanonský prezident Amin Džamál. Vyjadril nádej, že terajšia konferencia povedie k ukončeniu krvipreliačia v krajine a k novej ére v dejinách Libanonu.

Bejrút — V centre Bejrútu pokračovali v nedeľu večer až do včerajšieho rána prestrelky medzi jednotlivými libanonskými politickými skupinami. Aj keď na ostatných bojiskách nastalo zrejme v súvislosti s očakávaným začatím druhého kola konferencie o národnom uzmiernení

relatívne upokojenie, vyžiadal si víkend najmenej 18 ľudských životov a počet zranených sa odhaduje takmer na 70.

Ozbrojené konflikty medzi libanonskými vlastencami a izraelskými okupačnými jednotkami pokračujú na juhu Libanonu. V ozbrojenej zrážke pri dedine Ghazíja zneškodnili libanonskí partizáni šesť izraelských vojakov.

SLOVO k udalostiam

Krátka pracovná návšteva a rozhovory Ľienu Politického byva ÚV KSSZ a prvého podpredsedu Rady ministrov Sovietskeho zväzu Gejdara Alijeva v Sýrii znova raz poskytli možnosť pozrieť sa na ostro protichodné línie sovietskeho a amerického prístupu k problému Blízkeho Východu. Fakty sú jasné a nepodplatiteľné. Z americkej strany máme do činnosti s dlhoročnou, všestrannou obratnou podporou sionistického režimu v Izraeli, ktorý okupuje arabské územia a popiera právo arabského ľudu Palestíny na jeho národnú existenciu. A svoju priamu angažovanosť v oblasti formujú Spojené štáty ako zmes politiky pástného práva (napr. v prípade Líbanonu), hospodárskeho a finančného tlaku i diplomatických inštrig, ktoré majú pomocou dohôd a plánov typu Camp Davidu, Reaganovho plánu zo septembra 1982 alebo nedávno zrušenej izraelsko-líbanonskej dohody vytvoriť mýtus o „americkej mierotvornosti“. V skutočnosti však iba maskujú líniu „rozdeluj a panuj“ a zámer nantití Blízkemu a Strednému východu hegemoniu amerického imperializmu.

Na druhej strane je sčastlivo cieľavedomé a vytvárať úsilie Sovietskeho zväzu, ktorého cieľom je zlikvidovať imperialistický dlkít a zasahovanie do vnútorných vecí štátov oblasti, skončiť s izraelskou okupáciou arabských území a zabezpečiť realizovanie neodhárateľných národných práv Palestínčanov, vrátane práva na návrat domov a na vlastný nezávislý štát pod vedením ich jedineho zákonného predstaviteľa — Organizácie pre oslobodenie Palestíny. Inými slovami, prispieť k tomu, aby v oblasti zavládli spravodlivosť a mier.

Kadiaľ sa však dosiaľ k ozajstnému mieru v zložitej situácii Blízkeho východu? Návšteva G. Ali-

jeva v Damasku sa uskutočnila v nepochybne historicky významnom okamihu, v dňoch, keď celkom jednoznačne stroškoraj jeden z vývorov americkej politiky: izraelsko-líbanonská dohoda zo 17. mája 1983, ktorá doslova zotročovala Líbanon. Líbanonská vláda ju musela zrušiť, lebo národné a vlastenecké sily jej kladli rozhodný odpor a veľkú zásluhu na tomto neúspechu americkej a izraelskej politiky dlkítu má aj Sýria, jej neochvejný prot imperialistický postoj a od-

KADIAĽ K MIERU

miatanie separátnych dohôd i pokorujúcich podmienok urovnania. Tieto faktory ukazujú na veľké možnosti arabských vlasteneckých síl postaviť sa účinne proti agresívnym a hegemonistickým zámerom imperializmu a sionizmu.

Sýrsky viceprezident Abdal Halim Chaddám v tejto súvislosti upozornil na možnosť skončiť aj so zmluvou medzi Egyptom a Izraelom uzavretou na základe dohôd z Camp Davidu a vyzval Egypt, aby nasledoval príklad Líbanonu. Bez toho, že by si niekto robil ilúzie v tomto smere, poučenie z Líbanonu má teda nepochybne širšiu platnosť. Pre samotný Líbanon sa otvorili nové možnosti stabilizovať situáciu v krajine napríklad na terajšej lausanskej etape konferencie o ná-

rodnom uzmiere. Pravda, základnou podmienkou nastolenia mieru v Líbanone, zachovania jeho jednoty, územnej celistvosti, nezávislosti a zvrchovanosti je — ako to zdôrazňuje sovietsko-sýrske komunike vydané po návšteve G. Alijeva — bezodkladný a bezpodmienečný odchod izraelských vojsk z krajiny. Tak, ako to stanovujú aj príslušné rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN.

Ďalším dôležitým prvkom na ceste k mieru je — ako to zdôraznil spoločne Sovietsky zväz a Sýria — zachovať jednotu palestínskeho ľudu odporu a čo najvyššie prekonať rozpor v OOP. A prekonať ich na pokrokovvej vlasteneckej a prot imperialistickej základe. Čiže na základe dodržiavania rezolúcií palestínskeho parlamentu — Palestínskej národnej rady, nie podriadovaním sa campdaviidskej politike separátnych dohôd, či variantom Reaganovho plánu. Palestínsky faktor je osobitne významný v boji za spravodlivosť a mier na Blízkom východe a z hľadiska tohto boja je podstatné, aby medzi OOP a pokrokovými arabskými štátmi a vlasteneckými silami v arabskom svete, vrátane Sýrie, existovala úzka spolupráca.

Sýria celkom oprávnené vysoko ocenila nemenitú podporu Sovietskeho zväzu boju arabských národov za ich zákonné práva. Uznanie a vďaka sa mu dostalo pritom aj za účinnú pomoc pri upevňovaní obranných schopností Sýrie zotičovči izraelskej agresii a imperialistickému zasahovaniu. Je to organická súčasť sovietskeho úsilia nastoliť spravodlivosť a mier v oblasti s príhľadom na zákonné záujmy všetkých strán. Tomuto cieľu slúži aj stále platný sovietsky návrh zvoliť medzinárodnú konferenciu o Blízkom východe, návrh, ktorý má širokú podporu vo svete.

VLADIMÍR LIPSKÝ

27.3.1984; s. 6; Spoločné komuniké: z oficiálnej priateľskej návštevy ministra zahraničných vecí Jemenskej ľudovej demokratickej republiky Abdala Azíza Daliho v ČSSR; Redakčné

SPOLOČNÉ KOMUNIKÉ

z oficiálnej priateľskej návštevy ministra zahraničných vecí Jemenskej ľudovej demokratickej republiky Abdala Azíza Daliho v ČSSR

Na pozvanie ministra zahraničných vecí Československej socialistickej republiky Bohuslava Chloupeka uskutočnili v dňoch 21. až 28. marca 1984 ministri zahraničných vecí Jemenskej ľudovej demokratickej republiky Abdal Aziz Dali oficiálnu priateľskú návštevu v ČSSR.

Počas návštevy prijali Abdala Azíza Daliho generálny tajomník ÚV KSČ a prezident ČSSR Gustáv Husák a predseda vlády ČSSR Lubomír Štrougal.

V priebehu návštevy boli podpísané Konzultárny dohovor medzi vládami Československej socialistickej republiky a Jemenskej ľudovej demokratickej republiky, Protokol o spolupráci medzi Ministerstvom zahraničných vecí ČSSR a Ministerstvom zahraničných vecí JEDR, ďalej Vykonávací protokol kultúrnych výmen.

Počas rokovaní, ktoré sa konali v ardebnom ovráždi priateľstva, obojstrannej dôvery a porozumenia, si obaja ministri vymenili názory na otázky vzájomnej spolupráce medzi ČSSR a JEDR a na najdôležitejšie otázky medzinárodných vzťahov, zaujímavo oboje strany.

Obe strany s uspokojením konštatovali, že vzťahy ČSSR a JEDR, založené na Zmluve o priateľstve a vzájomnej spolupráci, podpísanej a ratifikovanej

predstavitelmi oboch krajín Gustávom Husákom a Alii Nástrom Muhammadom 14. septembra 1981, sa úspešne rozvíjajú a prehĺňajú vo všetkých oblastiach. Vyšetril prvé odhodlanie i naďalej rozvíjať vzájomné vzťahy a všestrannú spoluprácu v politickej, ekonomickej i v ďalších oblastiach.

Bohuslav Chloupek v rozhovoroch vysoko ocenil významnú úlohu, ktorú JEDR ako prvá získala vlastnými silami v oblasti Blízkeho východu, ale i v širšom medzinárodnom rámci. Vyzdvihol úlohu JEDR ako aktívnej sily v boji proti snahám imperialistických síl, ohrozujúcich nezávislé politické a hospodársky rozvoj arabských krajín.

Československá strana v priebehu rokovaní vysoko ocenila despechy, ktoré dosahuje JEDR pod vedením jemenskej socialistickej strany pri hndovaní novej spoločnosti so socialisticko-orientáciou, a znovu vyjadřila prvé solidaritu s jej bojom za ďalší pokrok a nezávislý rozvoj krajiny.

Abdal Aziz Dali podčiarkol význam spolupráce medzi oboma sprítateľnými štátmi a podporu, ktorú ČSSR poskytuje JEDR. Vysoko ocenil úlohu ČSSR v boji za mier a upevňovanie

medzinárodnej bezpečnosti a spoločnej práce.

Prí posudzovaní súčasnej medzinárodnej situácie obe strany odhadli, že agresívny, militaristický politiku amerického imperializmu a jeho spojencov, vystavených ľudstvu nebezpečenstvu jadrovej katastrofy. Odhodlili machinácie imperialistických kruhov, ktoré sa snažia riešiť súčasné medzinárodné problémy z pozície sily, cestou horčkovitého zbrojenia a konfrontácie s cieľom dosiahnuť vojenskú prevahu a diktovať svoju vôľu iným krajinám.

Obe strany konštatovali, že ohrozujúci nebezpečná situácia sa vytvára v dôsledku rozmnožovania nových amerických rakiet stredného doletu na území nlikotných štátov západnej Európy.

Tento krok vedie k narúšeniu vojensko-strategickej rovnováhy a predstavuje vážne ohrozenie európskeho a svetového mieru, podkopáva základy medzinárodnej bezpečnosti. Za túto vzniknutú situáciu nesie zodpovednosť imperializmus USA. Obe strany vyjadrili v tejto súvislosti plnú podporu obranným opatreniam sovietskej vlády, zamierzajúc na začiatku bezpečnosti ZSSR a ďalších členských krajín Varšavskej zmluvy.

Obe strany vyjadrili presvedčenie,

že je nevyhnutné zjednotiť všetky sily na celom svete s cieľom zmať agresívne plány imperializmu, uchrániť mierové vzťahy medzi národmi a rozvinúť ich cestou upevňovania dovery medzi štátmi s rozdielnym spoločným zriadením.

Obe krajiny prikladajú veľký význam priebehu (dvoj)štokholmskej konferencii, ktorá by mala podstatnou mierou prispieť k zníženiu napätia a úroveň vojenskej konfrontácie, k upevneniu dôvery a zákládov mieru a bezpečnosti v Európe.

Obe strany vyzdvihujú význam návrhov obsahujúcich v Politickej deklarácii členských štátov Varšavskej zmluvy z januára 1983, a najmä návrhov na prijatie záväzku jadrových mocností nepoužívať jadrovú zbraň ako prvú a na utváranie bezjadrových pásiem.

Obe strany venovali osobitnú pozornosť súčasnému vývoju na Blízkom východe a zdôraznili, že predstavuje vážne nebezpečenstvo pre medzinárodný mier a bezpečnosť. Rozhodne odsúdili zločin agresie Izraela proti libanonskému a palestínskému ľudu, ktorej príslušným spoliačskom sa stali USA. Konštatovali, že ozbrojené zasahovanie USA a Izraela do vnútorných záležitostí Libanonu pred celým svetom odhaľuje skutočný charakter expanzionistickej politiky Izraela a priamu zodpovednosť Spojených štátov za napätú situáciu na Blízkom východe.

Obe strany v tejto súvislosti naliehavo požadujú, aby Izrael bezodkladne stiahol svoje vojská z Libanonu a aby USA a ich spojenci v NATO za-

Zahraničnopolitická poznámka

SPOLUPRÁCA A SPOLOČNÉ ZÁJMY

V minulých dňoch bol v ČSSR na pozvanie čs. ministra zahraničných vecí Bohuslava Chňoupku jeho rezortný kolega z Jemenskej ľudovej demokratickej republiky Abdel Azíz Dalí. Návšteva popredného juhojemenského politického predstaviteľa nadviazala na pravidelné vzájomné osobné kontakty predstaviteľov verejného a politického života oboch spriatelovaných štátov. Stalo sa dobrou tradíciou, že na takýchto stretnutiach sa okrem hodnotenia vzájomných vzťahov venuje veľa priestoru aj ich ďalšiemu rozvoju, uzavretiu konkrétnych zmlúv a dohôd.

Posledných päť rokov bolo osobitne bohatých na vzájomné osobné kontakty. Napríklad v apríli 1979 navštívil našu vlasť Ali Násir Muhammed vo funkcii člena Politického byra ÚV Jemenskej socialistickej strany a predsedu vlády JEDR. Výsledkom jeho rokovaní boli viaceré dohody, ktoré upravovali vzájomné vzťahy v hospodárskej, kultúrnej, vedeckotechnickej či zdravotníckej oblasti.

Vyvrcholením našich vzťahov bola návšteva straníckej a vládnej delegácie ČSSR vedenej generálnym tajomníkom ÚV KSČ a prezidentom ČSSR súdruhom Gustávom Husákom v JEDR. V tomto prípade výsledkom bilaterálnych rozhovorov najvyšších predstaviteľov oboch krajín bolo podpísanie Zmluvy o priateľstve a spolupráci medzi Československom a Jemenskou ľudovou demokratickou republikou.

Ako ukázal priebeh i výsledky terajšej návštevy, Abdel Azíz Dalí a B. Chňoupek si vymenili názory na otázky vzájomnej spolupráce a na najdôležitejšie otázky medzinárodných vzťahov. V tejto súvislosti obe strany v záverečnom komunike konštatovali, že vzájomné vzťahy sa úspešne rozvíjajú a prehlbujú vo všetkých oblastiach. Československo, ako aj ďalšie krajiny socialistickeho spoločenstva, pomáha juhojemenskému ľudu postupne sa zbavovať ešte existujúcich pozostatkov britskej koloniálnej nadvlády. Mnohí naši odborníci sa zúčastňujú na výstavbe či rozširovaní dôležitých objektov krajiny, akým je napríklad adenský morský prístav či montáž vysielacej a prijímacej rádiotechniky. Avšak medzi najdôležitejšie stavby vybudované spoločným úsilím patrí nepopierateľne životne dôležitý zavlažovací systém.

Dôležité miesto počas rozhovorov oboch ministrov, ale i na stretnutiach Abdala Azíza Dalího s našimi najvyššími straníckymi a štátnymi predstaviteľmi, patrilo otázkam súčasnej napätej situácie vo svete. Obe strany odsúdili agresívnu, militaristickú politiku amerického imperializmu a jeho spojencov, ktorá vystavuje ľudstvo nebezpečenstvu jadrovej katastrofy. Zároveň vyjadrili svoje rozhodné stanovisko k riešeniu najdôležitejších otázok súčasnosti, solidaritu s bojom národov za nezávislosť a sociálny pokrok.

Návšteva juhojemenského hosťa opäť potvrdila užitočnosť vzájomných kontaktov formou konštruktívnych rozhovorov, z ktorých aj ten ostatný je príspevkom k ďalšiemu upevňovaniu priateľstva a spolupráce medzi oboma krajinami.

BORIS LATTÁ

31.3.1984; s. 5; Noví kontrolóri nad "územím nikoho": Dedina Džibšit okľúčená tankami a obrnenými transportérmi; ČSTK

Dedina Džibšit okľúčená tankmi a obrnenými transportérmi

Noví kontrolóri nad „územím nikoho“

Bejrút (ČSTK) — Oddiel libanonských policajtov a francúzskych vojenských pozorovateľov prevzal včera kontrolu nad „územím nikoho“ na jedinom otvorenom priechode medzi východným a západným Bejrútom. Príslušníci francúzskeho kontingentu tzv. mnohonárodných síl, ktorí tam dosiaľ pôsobili ako nárazníková sila, presunuli sa do bejrútskeho prístavu a chystajú sa na evakuáciu do vlasti. Aj ich ďalšie pozície neďaleko tzv. zelenej línie prevzal včera miešaný zbor policajtov a francúzskych pozorovateľov. Celá operácia má byť dokončená dnes, keď posledný vojak tzv. mnohonárodných síl opustí libanonské hlavné mesto.

Na umiestení policajných oddielov a pozorovateľov sa začiatkom týždňa dohodla štvorstranná komisia znepriatelených libanonských strán pre stabilizáciu príméria. Pozorovatelia podliehajú vojenskopolitickému výboru zloženému zo zástupcov síl zúčastnených na konflikte v krajine.

Vo väčšine miest a dedín južného Libanonu konal sa včera generálny štrajk na protest proti brutalite izraelských okupačných vojakov. Tí túto stredu v dedine Džibšit neďaleko mesta Nabátija zastrelili sedem civi-

listov pri potláčaní demonštrácie obyvateľov proti raziám v ich domovoch.

Podľa bejrútskeho rozhlasu bola včera dedina Džibšit už tretí deň okľúčená tankmi a obrnenými transportérmi okupačných vojsk a trval úplný zákaz vychádzania. Ako uviedol ľavicový denník As-Safir, už v stredu Izraelčania sústredili k Džibšitu do 3000 vojakov a vyše sto vojenských vozidiel. Nad osadou pravidelne preletovali vrtníky vyzbrojené ťažkými guľometmi. Od stredy interventi zatkli takmer 500 ľudí.

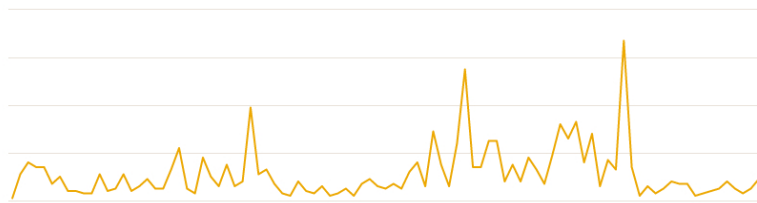
31. MARCA 1984

5

**Príloha č. 2: Zoznam článkov 1-20 o Iráne
uverejnených medzi 26.6.2019 a 12.7.2019**

#Irán

dátumu ▾

2/2013 5/2014 3/2015 1/2016 12/2016 10/2017 8/2018 6/2019 4/2020 2/2021

Severnú Kóreu využíva Trump ako náplast' na Irán

ANALÝZA A POSTREHY 12.07.2019 10:00

PAVEL P. KOPECKÝ: Administratíva amerického prezidenta Donalda Trumpa vyvoláva zmätok v kdekde. Smeruje totiž k rozbitiu dlhého radu spojeneckých či zmluvných záväzkov.

Irán sa pokúsil zadržať britskú loď

SVET 11.07.2019 18:05

Stalo sa tak len pár dní po tom, čo Británia zadržala iránsky ropný tanker, za čo Teherán ohlásil odplatu.

Trump avizoval podstatné rozšírenie sankcií voči Iránu

SVET 10.07.2019 20:49

"Sankcie budú čoskoro rozšírené, a to podstatne!" dodal šéf Bieleho domu.

USA chcú zostaviť koalíciu na zaistenie bezpečnosti lodí v Perzskom zálive

SVET 10.07.2019 14:43

Rozsah misie bude závisieť na tom, koľko krajín sa bude ochotných do nej zapojiť.

Európska únia vyzvala Irán, aby neporušoval jadrovú dohodu

SVET 09.07.2019 14:46, AKTUALIZOVANÉ: 15:27

Irán v pondelok oznámil, že už obohacuje urán na viac ako 3,67 percenta, čo bol limit stanovený medzinárodnou dohodou.

Irán: Zadržanie ropného tankera Britániou bolo výhražným aktom

SVET 08.07.2019 11:17

Podľa Iránu išlo o námorné pirátstvo a porušenie medzinárodných pravidiel.

Teherán pohrozil tretím porušením medzinárodnej jadrovej dohody

SVET 08.07.2019 06:18, AKTUALIZOVANÉ: 21:54

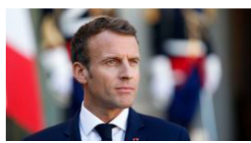
Ťažkovodný reaktor bude opäť schopný vyrábať plutónium.

Irán sa ďalej zahráva s uránom

SVET 07.07.2019 11:08, AKTUALIZOVANÉ: 19:39

Íránsky režim opäť porušil dohodu o jadrovom programe, ktorú uzavrel so svetovými veľmocami v roku 2015.

Macron sa snaží zachrániť jadrovú dohodu s Iránom do 15. júla

SVET 07.07.2019 08:31

Macron vyjadril "silné znepokojenie nad ďalším oslabením" dohody z roku 2015.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?

Chcete byť denne v obraze?

Predplaťte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#leto

#výskum

#Cannes

#súd

#koronavírus

#Tour de France

#pandémia

#Tour de France 2021

#vedci

#Peter Sagan

Irán môže zvýšiť obohacovanie uránu nad úroveň stanovenú v jadrovej dohode

SVET 06.07.2019 09:12

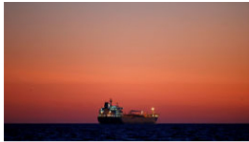
V nedeľu uplynie lehota stanovená prezidentom Hasanom Rúhánim pre Európu, aby ponúkla nové podmienky pre dohodu.

Gibraltársky súd predĺžil termín zadržovania iránskeho tankera

SVET 05.07.2019 10:48, AKTUALIZOVANÉ: 18:32

Predseda gibraltárskej vlády Fabian Picardo zaistenie plavidla a jeho nákladu zdôvodnil podozrením, že prevážalo ropu do Sýrie, čo je v rozpore so sankciami EÚ.

Irán si predvolal britského veľvyslanca po zadržení supertankera v Gibraltári

SVET 04.07.2019 19:09

Na zadržení plavidla sa podieľali gibraltárska polícia a príslušné colné úrady spolu s jednotkou britského kráľovského námorníctva.

Britskú speváčku Joss Stone deportovali z Iránu

HUDBA 04.07.2019 12:00

Islamská republika bola poslednou krajinou, ktorú plánovala navštíviť v rámci jej celosvetového turné.

Rúhání varoval, že Irán začne zvyšovať obohacovanie uránu

SVET 03.07.2019 23:31

Radíme Európe a Spojeným štátom, aby sa vrátili k rozumu a k rokovaciemu stolu, citovala Rúháního agentúra AP.

Irán sa prekročením limitu zásob obohateného uránu zahráva s ohňom, tvrdí Trump

SVET 02.07.2019 07:14, AKTUALIZOVANÉ: 11:49

Guterres Irán vyzval, aby pokračoval v uplatňovaní všetkých záväzkov vyplývajúcich z dohody.

Iránske zásoby obohateného uránu prekročili limit stanovený jadrovou dohodou

SVET 01.07.2019 15:04

Irán nemá v súlade s medzinárodnou dohodou povolené mať zásoby uránu obohateného na 3,67 percenta v množstve viac než 300 kilogramov.

Prúd iránskej ropy do ázijských štátov stále slabne

LUDIA 29.06.2019 15:39

Štyri kľúčové ázijské ekonomiky doviezli minulý mesiac z Iránu najmenej ropy za posledných päť rokov.

Irán: Na stretnutí o jadrovej dohode došlo k pokroku, ale nie dostatočnému

SVET 28.06.2019 18:07

Čína bude dovážať iránsku ropu navzdory americkým sankciám uvaleným na Teherán.

Iránsky minister Zaríf odmietol Trumpovu predstavu krátkej vojny ako ilúziu

SVET 27.06.2019 16:51

Ktokoľvek by začal vojnu, nebude tým, kto ju ukončí, povedal iránsky minister zahraničia.

Trump: Vojna proti Iránu by netrvala veľmi dlho

SVET 26.06.2019 06:20, AKTUALIZOVANÉ: 17:00

Rúhání uviedol, že Irán nemá žiadny záujem na napätí v regióne a obzvlášť nechce vojnu, a to ani so Spojenými štátmi.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 3: Zoznam článkov 21-40 o Iráne
uverejnených medzi 25.1.2020 a 31.3.2020**

#Irán

dátumu ▾

USA predžili platnosť výnimiek zo sankcií uvalených na Irán

SVET 31.03.2020 16:20

USA predžijú výnimky i napriek tomu, že len minulý týždeň zaviedli nové sankcie voči dvadsiatim Iráncom a spoločnostiam, ktoré údajne podporovali šiitské milície v Iraku zodpovedné za útoky na americké vojenské základne.

Autoritárstvo krízy zhoršuje

DNES PÍŠE 27.03.2020 16:00

RADOVAN GEIŠ: V dobách krízy takeho rozsahu, akou je pandémia COVID-19, je ľahké podľahnúť presvedčeniu, že demokracie nie sú na ich zvládanie dostatočne vybavené.

Po zemetrasení na hranici Iránu a Turecka hlásia sedem obetí

SVET 23.02.2020 10:38, AKTUALIZOVANÉ: 10:57

Epicentrum zemetrasenia sa nachádzalo neďaleko iránskej dediny vzdialenej necelých desať kilometrov od hranice s Tureckom.

Po odkladoch uzatvorili v Iráne hlasovacie miestnosti

SVET 21.02.2020 23:13

Iránski lídri obyvateľov varovali, že neúčast na voľbách povzbudí amerického prezidenta Donalda Trumpa.

V Iráne začali parlamentné voľby, Chamenei už hlasoval

SVET 21.02.2020 08:27

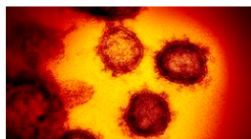
Konečné výsledky môžu byť ohlásené za tri dni, predbežné sa ale očakávajú skôr.

Čierna skrinka zo zostrelého ukrajinského lietadla je vážne poškodená

SVET 19.02.2020 16:10

Iránske ministerstvo požiadalo obranný priemysel o pomoc pri oprave.

Čína prvýkrát hlási viac nových vyliečených než nakazených koronavírusom

SVET 19.02.2020 06:39, AKTUALIZOVANÉ: 21:25

Za posledných 24 hodín prepustili z nemocnice 2159 pacientov vyliečených z nákazy koronavírusom.

Juh Iránu postihlo zemetrasenie s magnitúdou 5,9

SVET 16.02.2020 15:22

Epicentrum zemetrasenia lokalizovali 48 kilometrov západne od prístavného mesta Bandar Abbás, ktoré má 353 000 obyvateľov.

Zaríf: Po Solejmáního smrti boli Irán a USA na pokraji vojny

SVET 15.02.2020 08:25, AKTUALIZOVANÉ: 09:46

Iránsky minister zahraničných vecí tiež uviedol, že podľa jeho presvedčenia administratíva USA trpí dôsledkami mylných predstáv a dezinformácií o Iráne.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?

Chcete byť denne v obraze?

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#koronavirus

#súd

#pandémia

#Tour de France

#vedci

#Tour de France 2021

#Cannes

#leto

#vyskum

#Peter Sagan

11 dítie.

Senát schválil rezolúciu obmedzujúcu právomoci Trampa vo vzťahu k Iránu

SVET 13.02.2020 21:25

Rezolúcia žiada, aby prezident nezačínal akékoľvek vojenské akcie voči Iránu, ak ich najskôr neschváli Kongres.

Pentagón priznal zranenia 109 vojakov pri raketovom útoku Iránu

SVET 11.02.2020 09:11

Prezident Trump pôvodne vyhlásil, že pri raketovom útoku na leteckú základňu Ajn al-Asad neutrpeli zranenia americkí vojaci.

Irán predstavil novú triedu balistických striel krátkého doletu Raad-500

SVET 09.02.2020 17:23

Balistické rakety krátkého doletu sú rakety s dostrelom do 1000 kilometrov.

Ajatolláh Chamenei: Irán musí zosilniť, aby odvrátil nepriateľskú hrozbu

SVET 08.02.2020 12:43

Irán sa po útoku amerického dronu v Iraku dostal na pokraj vojny so Spojenými štátmi.

Trump sľúbil stiahnutie amerických vojakov z Afganistanu, Pelosiová roztrhala jeho prejav

SVET VIDEO 05.02.2020 08:28

Trump v prejave o stave Únie povedal, že už nechce, aby v nekonečných vojnách zomierali státisíce ľudí.

Najvyšší iránsky súd potvrdil trest smrti pre údajného špióna CIA

SVET 04.02.2020 13:16

Podľa štátnych médií odsúdený odovzdával americkej rozviedke podrobné informácie o jadrovom programe svojej krajiny.

Zelenskyj: Irán podľa nahrávky vedel o zostrelení ukrajinského lietadla

SVET 03.02.2020 14:56

Ukrajinský Boeing 8. januára zostrelili krátko po štarte z letiska v Teheráne.

Íránska firma na vlajky zažíva boom vďaka protiamerickým protestom

SPOLOČNOSŤ VIDEO 31.01.2020 06:00

Na protiamerických demonštráciách v Iráne sa totiž tieto vlajky často pália.

Íránske lietadlo skĺzlo z prístavacej dráhy, zabrzdilo pred obývanou oblasťou

SVET 27.01.2020 10:11

Nakoniec však neboli hlásené nijaké vážne zranenia, pričom cestujúci opustili lietadlo organizovane.

Irán varoval, že dokáže obohatiť urán na akúkoľvek úroveň

SVET 25.01.2020 21:34

Pred podpísaním jadrovej dohody vyrábala Irán urán obohatený na 20 percent. Pre výrobu jadrových zbraní je potrebné obohatenie na 90 percent.

Hidžáb i sexizmus. Jediná olympijská medailistka z Iránu má nový domov

OSTATNÉ ŠPORTY VIDEO 25.01.2020 14:53

Som jedna z miliónov utlačaných žien v Iráne, napísala Kimia Alizadehová. Už sa rozhodla, ktorú krajinu chce reprezentovať na OH.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

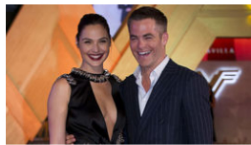
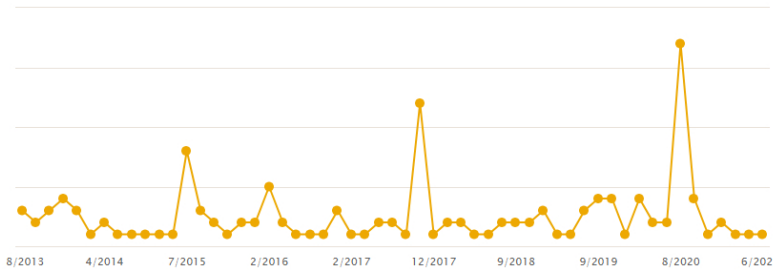
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 4: Zoznam článkov 1-20 o Libanone
uverejnených medzi 12.11.2015 a 31.5.2017**

#Libanon

dátumu ▾

Zákaz Wonder Woman v Libanone? Dôvodom je krásna Gal Gadot

Z OBRAZOVKY I SPOZA NEJ 31.05.2017 16:19

Libanonské ministerstvo hospodárstva a obchodu chce zakázať premietanie akčnej snímky Wonder Woman.

Reportáž z Libanonu: Existuje nádej?

REPORTÁŽ 04.05.2017 07:00

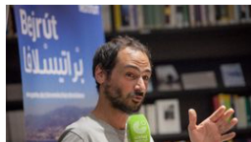
Sme niekde v poli pri meste Rajak v údolí Biká. Okolo je sú rozostavané domy a chatrče, ktoré pokope držia igelity, cely. Ale hlavne vôľa prežiť, ktorá sa ale mieša so zúfalstvom.

Le Penová zrušila stretnutie s libanonským muftím, odmietla si dať šatku

SVET 21.02.2017 11:27

Francúzska prezidentská kandidátka a šéfka nacionalistickej strany Národný front (FN) Marine Le Penová sa v utorok odmietla stretnúť s libanonským veľkým muftím.

Mazen Kerbaj: Umeleci zneužívajú tému vojny pre vlastný prospech

HUDBA 23.11.2016 16:00

Libanonský umelec Mazen Kerbaj (40) sa narodil v roku 1975, v čase, keď v krajine vypukla občianska vojna. V jeho živote je vojna ustavične prítomná a odráža sa aj v jeho tvorbe.

Séria podujatí skráti vzdialenosť medzi Bejrútom a Slovenskom

FESTIVALY 02.11.2016 14:00

Goetheho inštitúty v Bratislave a Bejrúte zorganizovali program Bejrút/Bratislava, ktorý sa bude konať od 3. novembra do 26. novembra v Bratislave a v Košiciach.

Libanonské vákuum zaplnil kontroverzný generál

SVET 02.11.2016 11:00

Jeden z najstarších libanonských politikov, kresťanský generál vo vylúžbe Michel Aoun (81), sa po takmer 29 mesiacoch hašterenia v parlamente stal libanonským prezidentom.

Libanon má nového prezidenta, parlament zvolil Michela Aúna

SVET 31.10.2016 13:35

Poslanci libanonského parlamentu si zvolili v pondelok za nového prezidenta krajiny bývalého veliteľa armády Michela Aúna.

Libanon zatkol údajného veliteľa tzv. Islamského štátu

SVET 22.09.2016 20:22

Libanonská armáda zatkla údajného veliteľa militantnej organizácie Islamský štát Imáda Jásína.

Slovensko otvorilo v Bejrúte svoje veľvyslanectvo

DOMÁCE 01.05.2016 09:45

Veľvyslanec s osobitným poslaním pre migráciu Igor Slobodník tento týždeň slávnostne otvoril Veľvyslanectvo SR v Libanone.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zruťte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpu otázkou. Schyť to

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odškodné?

Chcete byť denne v obraze?

Predplaťte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#ME 2020 vo futbale

#vedci

#Cannes

#Covid-19

#výskum

#počasie

#súd

#koronavírus

#Tour de France

#Peter Sagan

Hizballáh: Európa horí rovnakým plameňom ako Blízky východ

SVET 22.03.2016 14:56, AKTUALIZOVANÉ: 16:26

Európa horí v tom istom ohni, aký zapálili niektoré režimy v Sýrii a na Blízkom východe. V súvislosti s útokmi v Bruseli to oznámil libanonský šiitský Hizballáh.

Fajáda obvinili z kontaktov s kolumbijskými povstalcami

SVET 16.03.2016 12:52

Libanonský sudca tento týždeň obvinil Aliho Fajáda, vydaného nedávno z Českej republiky do Libanonu, z predaja zbraní a rakiet kolumbijskej povstaleckej skupine.

Fajáda vymeneného za päťicu Čechov v Libanone zadržali

SVET 08.02.2016 15:05

Rodina Libanončana Aliho Fajáda, ktorý bol zrejme súčasťou výmeny za päťicu Čechov zadržovaných v Libanone, v pondelok protestovala proti jeho zadržaniu vo vlasti.

Ameriku hnevá česká výmena

SVET 06.02.2016 13:20

Ali Fajád, príslušník libanonských tajných služieb, ktorého zatkli v Česku ešte v roku 2014, je už v Libanone.

Ambasáda USA je šokovaná rozhodnutím Prahy nevydať Fajáda

SVET 04.02.2016 19:58, AKTUALIZOVANÉ: 21:24

Velvyslanectvo USA v Česku je šokované rozhodnutím českej strany nevydať Alida Fajáda a Chalida El Marabiho do Spojených štátov.

Čechov v Libanone oslobodili údajne výmenou za prepustenie Fajáda

SVET 02.02.2016 15:26

Päťicu Čechov v Libanone prepustili po siedmich mesiacoch zadržovania na základe dohody. Vymenia ich za Libanončana Aliho Fajáda, ktorého zadržávali v Prahe.

Únoscovia Čechov preťali mlčanie

SVET 02.02.2016 07:33

Nevydávajú našich chlapcov do USA a tí vaši budú voľní, ozvali sa prvý raz po polroku od zmiznutia piatich Čechov v Libanone ich údajní únoscovia.

V Libanone uniesli syna bývalého líbyjského vodcu Kaddáfího

SVET 11.12.2015 22:24

V Libanone uniesli syna bývalého líbyjského vodcu Muammara Kaddáfího.

Hľadaný muž sa odpálil, keď vojaci vpadli do jeho bytu

SVET 05.12.2015 11:17

Libanonská armáda informovala, že muž, po ktorom bolo vyhlásené pátranie, sa vyhodil do vzduchu, keď príslušníci armády vtrhli do jeho bytu v meste Deiremar.

Jeden z útočníkov v Bejrúte bol Libanončan najatý IS

SVET 13.11.2015 19:55

Jeden z atentátnikov, ktorý prežil štvrtkový útok na šiitskom predmestí Bejrútu, vyšetrovateľom povedal, že je Libanončan a že si ho najal IS.

K bombovým útokom v Bejrúte sa prihlásil Islamský štát

SVET 12.11.2015 18:38, AKTUALIZOVANÉ: 22:09

Teroristická organizácia Islamský štát (IS) sa prihlásila k štvrtkovým dvom bombovým útokom v libanonskej metropole Bejrút, informovala agentúra Reuters.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

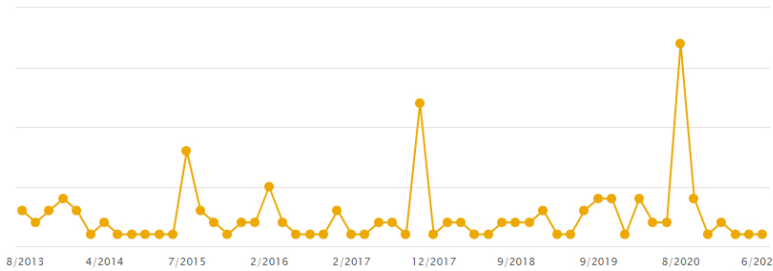
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, [viac info](#).

**Príloha č. 5: Zoznam článkov 21-40 o Libanone
uverejnených medzi 22.8.2017 a 13.2.2018**

#Libanon

dátumu ▾

Poľský premiér Morawiecki prisľúbil pomoc pre sýrskych utečencov v Libanone

SVET 13.02.2018 21:35

Poľská konzervatívna vláda dlhodobo odmieta plán Európskej únie na relokáciu utečencov, ktorí uviazli v Grécku či Taliansku, do ostatných členských krajín Únie.

Libanon chce zabrániť Izraelu vo výstavbe múru na území, ktoré považuje za svoje

SVET 07.02.2018 17:23

Libanonská najvyššia rada obrany vydala v stredu pokyn zabrániť Izraelu, aby vystaval na území Libanonu pohraničný múr.

Nemecký prezident sa stretol s libanonským premiérom, témou boli konferencie

SVET 30.01.2018 23:28

Nemecký prezident Frank-Walter Steinmeier sa v utorok v Bejrúte stretol s libanonským premiérom Saadom Haririm.

Je skoro, aby sa utečenci vrátili do Sýrie, myslí si nemecký prezident

SVET 29.01.2018 22:59

Je príliš skoro na to, aby sa sýrski utečenci vrátili do vlasti, uviedol nemecký prezident Frank-Walter Steinmeier.

Šéf OSN predíži mandát tribunálu pre stíhanie vrahov Rafíka Haríriho

SVET 23.12.2017 09:40

Mandát tribunálu so sídlom na predmestí holandského Haagu má byť predložený od 1. marca 2018.

Harírí zostane premiérom, uviedol libanonský prezident

SVET 29.11.2017 12:25

Saad Harírí 4. novembra podal demisiu, čo vysvetlil silnejším vplyvom Hizballáhu.

Libanonský premiér Harírí je späť vo vlasti, svoju rezignáciu odložil

SVET VIDEO 22.11.2017 07:27, AKTUALIZOVANÉ: 14:31

Harírí 4. novembra rezignoval z Rijádu a podľa niektorých libanonských kruhov ho k tomu prinútila Saudská Arábia.

Saudská Arábia stiahla svojho veľvyslanca z Nemecka

SVET 18.11.2017 21:01

Rezort diplomacie tiež uviedol, že nemecký veľvyslanec v Rijáde obdrží protestnú nótu.

Harírí sa stretol s Macronom, v stredu sa vráti domov

SVET VIDEO 18.11.2017 08:38, AKTUALIZOVANÉ: 16:09

Libanonský premiér Saad Harírí priletel v sobotu do Francúzska.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?

Chcete byť denne v obraze?

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#Peter Sagan #výskum

#Tour de France #vedci #súd

#koronavírus #počasie

#Cannes #ME 2020 vo futbale

#Covid-19

Rijád Harírího zadržiava, myslí si libanonský prezident

SVET 15.11.2017 16:45, AKTUALIZOVANÉ: 21:48
Paríž v stredu oznámil, že Harírí pride do Francúzska.

Libanonský premiér Harírí potvrdil, že je v poriadku

SVET 14.11.2017 16:18
Harírí svojou rezignáciou na post libanonského premiéra počas pobytu v Saudskej Arábii spôsobil v Libanone politickú krízu.

Libanon sa obáva vojny

SVET 13.11.2017 08:55, AKTUALIZOVANÉ: 12:58
Kto vyvolá konflikt? Kandidátov je viacero. Blízkovýchodný Libanon sa ocitol v strede záujmov regionálnych hráčov.

Libanonský premiér Saad Harírí sa čoskoro vráti domov

SVET 12.11.2017 22:00
Premiér je podľa vlastných slov slobodný a do Libanonu sa vráti v priebehu nasledujúcich dní.

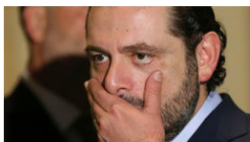
Libanon chce docieľiť návrat Harírího s pomocou arabských krajín

SVET 09.11.2017 15:33
Premiér Saad Harírí v sobotu nečakane rezignoval, ale prezident Michel Aún demisiu neprijal.

Princ Salmán, Trumpova (ne)riadená strela

SVET 07.11.2017 11:00
Možno si dnes niektorí spomenú na májový prejav amerického prezidenta Donalda Trumpa počas summitu krajín Perzského zálivu a USA v Saudskej Arábii.

Libanon: Syn 'smetiara' má strach

SVET 06.11.2017 09:12, AKTUALIZOVANÉ: 12:14
Po necelom roku v kresle libanonského premiéra nečakane v sobotu odstúpil premiér Saád Harírí.

Libanonský premiér Hariri rezignoval, vraj sa obáva o život

SVET 04.11.2017 18:38
V čase nezhôd svojej sunnitskej strany s radikálnym šiitským hnutím Hizballáh spoluvytvárajúcim vládu sa vraj Saad Hariri obáva o svoj život.

Sýrska armáda tvrdí, že na ňu zaútočili izraelské lietadlá

SVET 07.09.2017 09:53
Pri nálete prišli o život dvaja ľudia a boli spôsobené materiálne škody. Vyhlásila to sýrska armáda. Izraelská armáda vyhlásenie odmietla komentovať.

Budú utekať islamskí teroristi zo Sýrie do Libanonu?

SVET 27.08.2017 18:00
Ani nedávna návšteva izraelského premiéra Benjamina Netanjahua v Moskve pravdepodobne nepomohla.

Islamskí teroristi: Ked' nie cez Turecko, tak cez Libanon?

SVET 22.08.2017 07:19
Niektorí pozorovatelia hovoria už o agónii teroristov z tzv. Islamského štátu v Sýrii.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

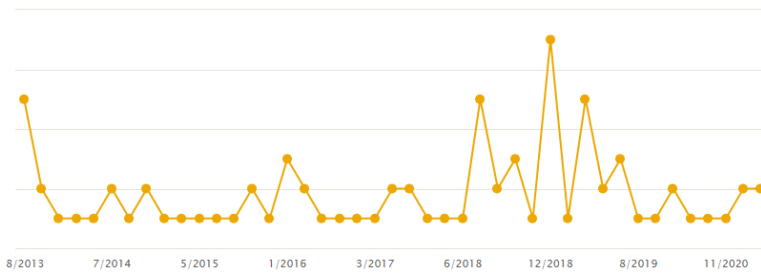
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 6: Zoznam článkov 1-20 o Maroku
uverejnených medzi 2.7.2015 a 28.6.2018**

#Maroko

dátumu ▾

Maroko odmieta prijímacie centrá pre migrantov na svojom území

SVET 28.06.2018 20:59

Šéf marockej diplomacie Násir Búrit odmieta "externalizáciu" riadenia migračných tokov za hranicami EÚ.

Prestížny zápas proti účastníkovi MS. Slováci sa predstavia v Sione

FUTBAL 21.03.2018 22:36

V poradí 260. duel v novodobých dejinách slovenskej futbalovej reprezentácie bude druhým vzájomným stretnutím tímu SR s aktuálne 42. mužstvom rankingu FIFA.

Španielska polícia zatkla Maročana v spojitosti s nedávnymi útokmi v Katalánsku

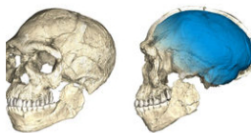
SVET 22.09.2017 10:23, AKTUALIZOVANÉ: 11:34

Uviedlo to španielske ministerstvo vnútra. Zadržaný nakupoval výbušniny a zabezpečoval vozidlá pre členov teroristickej bunky.

Maroko chce zachrániť makaka magota pred vyhynutím

ZEM 19.06.2017 14:00

"Keď nič neurobíme, potom tento druh opice do desiatich rokov vyhynie," varuje plagát umiestnený na skle starého terénneho automobilu.

Človek existuje prinajmenšom o 100-tisíc rokov dlhšie

ČLOVEK 13.06.2017 14:00

Vedci v Maroku našli fosílie človeka (Homo sapiens) staré 300-tisíc rokov. Sú tak o stotisíc rokov staršie než doteraz známe najstaršie kosti človeka rozumného.

Cibulková a jej šťastná 'prdelka' v plavkách: To je veru sexi pohľad!

SEXI ŠOUBIZNIS 03.04.2017 11:14

Je úspešná športovkyňa, milovníčka módy a luxusu, ale tiež slovenský sexidol. Dominika Cibulková opäť potešila svojich fanúšikov na Instagrame.

Slovanské hradisko v Afrike: Poliaci pátrajú po starovekom tajomstve

EXOTIKA FOTO 02.04.2017 07:00

Tím poľských vedcov sa zúčastní na expedícii do Afriky. Jej cieľ bude jasny - chystajú sa hľadať stopy slovanského opevnenia Karjat as-Sakaliba v Maroku.

V Casablance zastrelili marockého poslanca

SVET 08.03.2017 16:39

Marockého zákonodarcu Abdallatifu Mirdása zastrelili v pobrežnom meste Casablance. Ide o zriedkavý útok na politika v tejto severoafrickej krajine, uviedla v stredu polícia.

Marocké úrady zakázali výrobu, predaj a dovoz buriek

SVET VIDEO 11.01.2017 09:19

Marocké úrady zakázali predaj, výrobu a dovoz moslimských buriek, teda tradičných ženských odevov zahalujúcich celú postavu a tvár vrátane očí.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna**Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete****Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?****Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy****Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to****Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách****Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény****VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby****Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?****Chcete byť denne v obraze?**

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

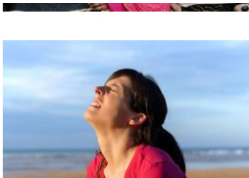
#Peter Sagan #vedci #výskum

#Tour de France 2021 #Cannes

#pandémia #leto

#koronavírus #Tour de France

#súd

Klasické sauny nahradila novinka – marocké piesočné kúpele. Turisti ich milujú

EXOTIKA 24.09.2016 07:00

Okrem tradičných vychádzok na ťave a nocovania pod berberskými stanmi ponúkajú teraz všetky druhy turistiky, vrátane ciest za zdravím.

V Maroku zatkli Taliana, plánoval teroristický útok

SVET 13.06.2016 20:03

Marocké úrady zatkli talianskeho občana pre podozrenie z plánovania útokov, ktorými chcel podporiť extrémistickú organizáciu Islamský štát.

Maroko vezme späť neúspešných žiadateľov o azyl v Nemecku

SVET 29.02.2016 13:12, AKTUALIZOVANÉ: 18:15

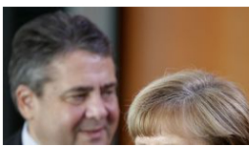
Maroko prijme späť svojich občanov, ktorí v Nemecku neuspeli so žiadosťou o azyl, oznámil marocký minister Hassád po stretnutí s nemeckým náprotivkom de Maizierom.

Španielsko: Zadržali štyroch džihadistov, vraj verbovali ďalších

SVET 23.02.2016 12:36

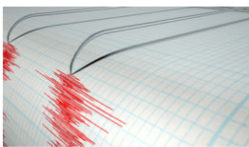
Španielske a marocké úrady vraj zadržali skupinu, ktorej členovia robili nábor bojovníkov pre extrémistickú organizáciu Islamský štát (IS).

Migranti z Alžírsku, Tuniska a Maroka stratia v SRN šancu na azyl

SVET 28.01.2016 21:15

Utečenci z Alžírsku, Tuniska a Maroka stratia v Nemecku šancu na azyl, pretože nemecká vláda zaradí tieto severoafrické štáty na zoznam bezpečných krajín.

Juh Španielska a sever Maroka postihlo silné zemetrasenie

SVET 25.01.2016 07:12, AKTUALIZOVANÉ: 10:13

Juh Španielska a sever Maroka dnes postihlo silné zemetrasenie. Otrasy mali silu 6,1 stupňa Richterovej škály. Podľa úradov nedošlo k väčším škodám a zraneniam.

Maroko zatкло Belgičana napojeného na atentátnikov z Paríža

SVET 18.01.2016 17:10, AKTUALIZOVANÉ: 21:55

Maroko oznámilo, že zatкло Belgičana marockého pôvodu, ktorý mal priame napojenie na atentátnikov z Paríža. Podľa AFP ho zatkli minulý týždeň neďaleko Casablancy.

Blankytné steny Chefchaouenu nie sú len hašišovým preludom

MESTÁ FOTO 01.10.2015 07:00

Chefchaouen je od hlavy po päty modrý. Nieкто by si pomyslel, že farbu použili ako repelent. Pre odtiene belasej sa ale rozhodli židovskí utečenci. Prečo?

Francúzsko: Novinári sú podozriví z vydierania marockého kráľa

SVET 29.08.2015 08:41

Dvoch francúzskych novinárov, ktorí kritizovali marockého kráľa Muhammada VI zatkli vo Francúzsku pre podozrenie z údajnej snahy o vydieranie monarchu.

Španielsko zatкло podozrivého z riadenia siete IS v Maroku

SVET 27.08.2015 21:25

Maročana zatknutého v Španielsku obvinili z toho, že koordinoval v marockých mestách sieť podporovateľov Islamského štátu.

Maroko rozbilo bunku militantov napojenú na Islamský štát

SVET 02.07.2015 21:44

Maroko oznámilo, že bezpečnostné sily rozbili bunku islamistických militantov napojenú na Islamský štát. Mala aj členov, ktorí vedia zaobchádzať s výbušninami.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

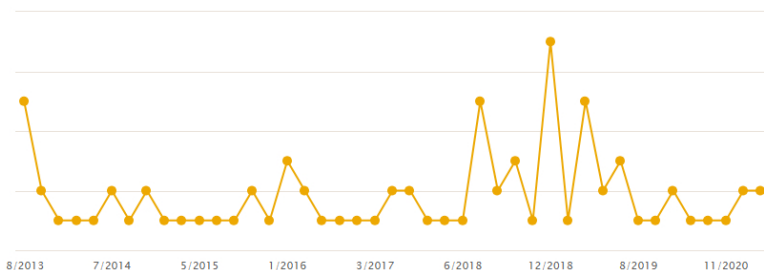
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 7: Zoznam článkov 21-40 o Maroku
uverejnených medzi 3.8.2018 a 19.2.2019**

#Maroko

dátumu ▾

Marrákeš – mesto kontrastov a mnohých tvári

MESTÁ FOTO 19.02.2019 07:00

Zažiadalo sa vám v zime trochu exotiky? Lahká pomoc. Stačia štyri hodiny strávené v lietadle a môžete obdivovať krásy červenej perly Orientu.

Nórsko sa rozlúčilo s v Maroku zavraždenou Uelandovou

SVET 21.01.2019 21:45

Na pohrebe 28-ročnej študentky sa k smútiacim pridal aj minister.

V Maroku vzniesli obvinenia z terorizmu proti 15 podozrivým z vražd Škandinávok

SVET 31.12.2018 13:03

Obe mladé ženy, jednu z Dánska a druhú z Nórska, našli v odľahlej oblasti Atlasu 17. decembra.

Islamský štát (nie) je porazený

SVET 28.12.2018 09:00

IS zostáva inšpiráciou pre radikálov. Donald Trump oznámil, že približne dvetisíc amerických vojakov odchádza zo Sýrie, lebo Islamský štát je porazený.

Aktivisti na protestnom zhromaždení v Maroku odsúdili vraždy turistiek

SVET 22.12.2018 17:55

Úrady a polícia sa usilujú verifikovať videozáznam na internete, na ktorom môže byť zachytené zabitie jednej z turistiek.

Podozriví z vraždy Škandinávok v Maroku prisahali vernosť teroristom z IS

SVET 21.12.2018 10:08, AKTUALIZOVANÉ: 22:34

V prípade vraždy 28-ročnej Nórskej a 24-ročnej Dánky zatkli ďalších deväť ľudí.

V Maroku zatkli ďalších troch podozrivých z vraždy turistiek

SVET 20.12.2018 10:41

Dánske ministerstvo zahraničia vydalo varovanie na cesty do Maroka.

Z vraždy Škandinávok v Maroku sú podozriví islamisti

SVET 19.12.2018 22:35

Jednej zo žien páchatelia odrezali hlavu.

Na ceste k najvyššiemu vrchu severnej Afriky našli dve mŕtve Európanky

SVET 18.12.2018 08:06

Ženy mali na krku zranenia spôsobené nožom.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?

Chcete byť denne v obraze?

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#Peter Sagan

#koronavírus

#súd

#Tour de France

#vedci

#pandémia

#Cannes

#Tour de France 2021

#výskum

#leto

Najrýchlejší vlak Afriky bude jazdiť v Maroku. Dosiahne rýchlosť 320 km/h

LUDIA 16.11.2018 12:14

Maroko vo štvrtok slávnostne otvorilo novú železnicu, po ktorej bude jazdiť zatiaľ najrýchlejší vlak v Afrike.

Maroko sa náhle rozhodlo zrušiť striedanie času, ponechá si len letný čas

SVET 27.10.2018 09:33

Kráľovstvo k takémuto kroku pristúpilo len necelé dva dni pred tým, než si jeho obyvatelia mali čas prestaviť na zimný.

Nehoda vlaku v Maroku si vyžiadala šesť obetí a vyše 80 zranených

SVET 16.10.2018 16:05

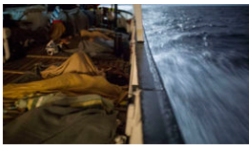
Vlak sa vykoľajil z doposiaľ neznámych príčin severne od mesta Rabat. Záchranári prehladávajú trosky.

Marocké námorníctvo strieľalo na loď s utečencami, zranili chlapca

SVET 10.10.2018 23:16

Incident nie je prvým svojho druhu.

Marocké námorníctvo strieľalo na loď s migrantmi, zranenia utrpeli štyria ľudia

SVET 26.09.2018 09:42

Plavidlo podľa marockého rezortu vnútra prevážalo migrantov nelegálne.

Maroko má nový zákon, ktorý kriminalizuje sexuálne násilie

SVET 12.09.2018 18:00

Porušenie zákona sa trestá pokutou 200 až 1 000 dolárov a odňatím slobody na jeden mesiac až päť rokov.

Maroko šokoval prípad znásilneného dievčaťa, únoscovia ju potetovali

SVET 28.08.2018 16:10

Vyše 20 percent marockých žien bolo najmenej raz v priebehu svojho života sexuálne zneužitých.

Španielsko vrátilo do Maroka migrantov, ktorí v Ceute útočili na policajtov

SVET VIDEO 23.08.2018 21:51

Šesť metrov vysoké oplotenie z ostnatého drôtu prekonal 118 migrantov.

Maroko znovu zavedie brannú povinnosť, nevyhnú sa jej ani ženy

SVET 21.08.2018 11:29

Marocká ministerská rada schválila návrh zákona o obnovení brannej povinnosti pre mladých mužov i ženy.

Španieli zachránili počas víkendu takmer 400 migrantov

SVET 05.08.2018 16:47

Zatiaľ čo sa počet ľudí prichádzajúcich cez Stredozemné more do Európy znižuje, Španielsko zažíva bezprecedentný nárast nových migrantov z neďalekého Maroka.

Maroko sa sťažuje, že EÚ mu dostatočne nepomáha pri brzdení nelegálnej migrácie

SVET 03.08.2018 06:25

Maroko naznačilo, že pri riešení migračnej otázky by bola želaná spolupráca aj s krajinami západného Stredomoria.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

[Predplatné denníka Pravda](#)

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

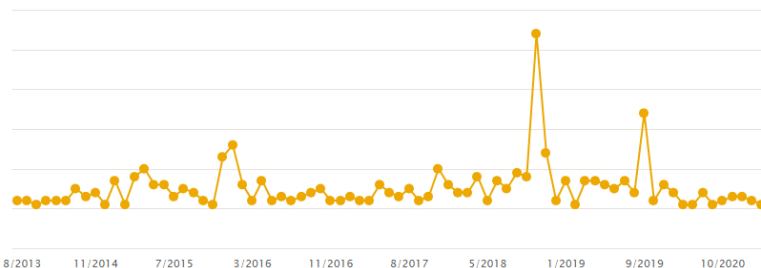
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 8: Zoznam článkov 1-20 o Saudskej Arábii
uverejnených medzi 18.9.2019 a 9.12.2019**

#Saudská Arábia

dátumu ▾

8/2013 11/2014 7/2015 3/2016 11/2016 8/2017 5/2018 1/2019 9/2019 10/2020

Saudská Arábia ruší oddelené vchody do reštaurácií pre mužov a ženy

SVET 09.12.2019 08:09

Okrem reštaurácií sa nariadenie vzťahuje aj na kaviarne, zábavné centrá a sály, v ktorých sa konajú svadobné hostiny.

Saudi spúšťajú predaj najziskovejšej spoločnosti na svete

LUDIA 17.11.2019 14:00

Ropný koncern Saudi Aramco má podľa úvodnej ponuky akcií (IPO) trhovú hodnotu 1,7 bilióna USD.

Saudská Arábia zaradila feminizmus medzi extrémistické ideológie

SVET 12.11.2019 09:33

Podpora skupín, ktoré sú klasifikované ako extrémistické organizácie, sa v Saudskej Arábii trestá väzením.

Čína investuje do arabskej ropy

LUDIA 11.11.2019 20:22

Rokovania medzi Čínou a Saudskou Arábiou už prebiehajú. Odhadovaná čínska investícia má byť v hodnote 5 až 10 miliárd dolárov, informoval o tom portál Bloomberg.

Čína zvažuje, že kúpi podiel na saudskej rope

LUDIA 07.11.2019 07:00

Čína uvažuje o tom, že kúpi v rámci prvotnej ponuky (IPO) podiel v saudskoarabskom ropnom koncernu Saudi Aramco v hodnote až 10 miliárd USD.

Šejkovia porazia aj Apple

LUDIA 05.11.2019 11:00

Saudská Arábia sa posúva o krok ďalej od závislosti od čierneho zlata. Má v pláne prilákať nových investorov predajom akcií najziskovejšej spoločnosti na svete.

Udalosť roka. Saudský ropný gigant môže vstúpiť na burzu

LUDIA 03.11.2019 08:11

Saudskoarabský regulátor v nedeľu schválil žiadosť štátnej ropnej spoločnosti Saudi Aramco o vstup na domácu burzu.

Saudská Arábia a cestovanie žien? Pas dostanú, povolenie poručníka nemusia dostať

EXOTIKA 25.10.2019 10:00

Kráľovstvo má inštitúciu poručníctva, takže ženy o sebe bez dovozenia mužských poručníkov nemôžu plne rozhodovať. Môžu ich dať aj zavrieť do útulku.

Saudská Arábia sa otvorila turistom

LUDIA 17.10.2019 12:00

Čisté pláže, historické pamiatky a luxusné hotely – tak vyzerá pre turistov dosiaľ ukrytá Saudská Arábia.

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna

Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zrutíte, alebo bojujete

Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?

Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy

Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpuou otázkou. Schyťal to

Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách

Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezačokovaní idú do karantény

VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby

Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?

Chcete byť
denne
v obraze?

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

TRENDOVÉ TÉMY

#pandémia

#Tour de France

#koronavírus

#Peter Sagan

#Tour de France 2021

#výskum

#vedci

#súd

#leto

#Cannes

Slováci môžu získať turistické víza do Saudskej Arábie, informovalo ministerstvo zahraničných vecí

DOMÁCE 30.09.2019 15:45
Turistické víza umožnia návštevníkom zostať v krajine počas platnosti víza najviac 90 dní.

Jemenskí povstalci vyhlásili, že zajali stovky saudskoarabských vojakov

SVET 28.09.2019 20:17
"Toto je najväčšia operácia od začiatku agresie voči našej krajine," dodal Jahjá Sari, hovorca Iránom podporovaných húsiov.

Saudská Arábia sa otvára dovolenkárom

CESTOVNÝ RUCH 27.09.2019 07:19
"Otvorenie Saudskej Arábie zahraničným turistom je pre našu krajinu historickým okamihom," uviedol vo vyhlásení šéf rezortu turistického ruchu Ahmad al-Chatib.

Saudskoarabský princ pripustil zodpovednosť za vraždu novinára Chášukdžího

SVET **VIDEO** 26.09.2019 09:35
Princ doteraz o prípade verejne nehovoril, niektoré západné vlády i americká Ústredná spravodajská služba sa domnievajú, že dal k zabití príkaz práve on.

Saudský korunný princ a iracký premiér hovorili o útokoch na ropné zariadenia

SVET 26.09.2019 06:58
Stretnutie sa zaoberalo vývojom v oblasti blízkeho východu, najmä útokmi na zariadenia štátnej ropnej a plynárenskej spoločnosti Saudi Aramco.

Vojna s Iránom nebude. Zatiaľ

SVET 21.09.2019 08:00
Je očividné, že Rijád si otvorený boj s Teheránom neželá.

Na Teherán, za Rijád?

KOMENTÁRE A GLOSÝ 19.09.2019 19:00
Svet sa nestal vďaka novým americkým sankciám proti Iránu bezpečnejší ako bol vtedy, keď sa Irán cítil viazaný záväzkom nepokračovať v jadrovom programe.

Irán pohrozil totálnou vojnou USA a Saudskej Arábii

SVET 19.09.2019 13:39, AKTUALIZOVANÉ: 20:37
Írsky minister zahraničných vecí Mohammad Džavad Zaríf to vyhlásil v rozhovore, ktorý vo štvrtok odvysielala televízia CNN.

Saudská Arábia: Za útokmi na ropné zariadenia stál nepochybne Irán

SVET 18.09.2019 17:27, AKTUALIZOVANÉ: 20:50
Ukázala v tejto súvislosti trosky pochádzajúce z "dronov a strely s plochou dráhou letu" použitých pri týchto útokoch.

Saudská Arábia predala budovu, v ktorej bol zavraždený novinár Chášakdží

SVET 18.09.2019 09:48
Saudská Arábia sa snaží predajť aj budovu rezidencie, ale zatiaľ nenašla žiadneho kupca, dodala televízia.

Saudská Arábia sa pridala ku koalícii na ochranu moreplavby pod vedením USA

SVET 18.09.2019 08:49
Svoju účasť na koalícii už prisľúbili Británia, Austrália a Bahrajn.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

Predplatné denníka Pravda

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

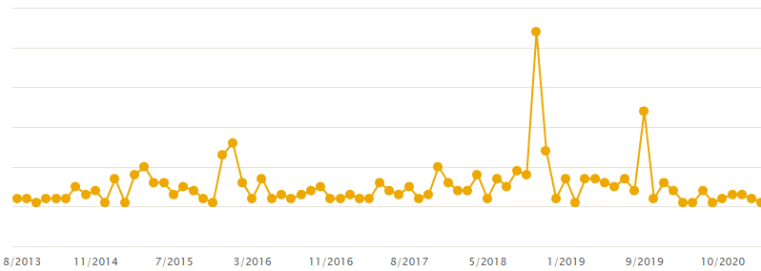
© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

**Príloha č. 9: Zoznam článkov 21-40 o Saudskej Arábii
uverejnených medzi 20.12.2019 a 23.2.2021**

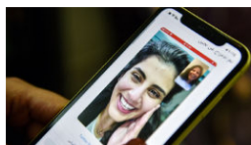
#Saudská Arábia

dátumu ▾

Lutuje princ vraždu novinára? Nevyzerá to tak, tvrdí expert

SVET 28.02.2021 20:00

Uvalia Spojené štáty sankcie na korunného princa Saudskej Arábie Muhammada bin Salmána za vraždu novinára Džamála Chášukdžího?

Rijád prepustil aktivistku. Radosť sa mieša s obavami

SVET 11.02.2021 15:53

Režim v Saudskej Arábii to skúša na nového amerického prezidenta Joea Bidena po dobrom.

Saudská Arábia dobrovoľne znížila ťažbu ropy

LUDIA 10.01.2021 14:31

Rozhodnutie Saudskej Arábie o dobrovoľnom znížení ťažby ropy by sa mohlo na globálnom ropnom trhu prejavovať po väčšinu roku 2021, i keď opatrenia proti šíreniu koronavírusu stále obmedzujú dopyt.

Saudská Arábia po tri a pol roku ukončí blokádu Kataru

SVET 05.01.2021 08:27

Najmä Saudskej Arábii sa nepáčilo, že Katar podporuje islamistické organizácie ako Moslimské bratstvo.

Podzemné letovisko vytesané do skaly sľubuje luxus. A čo ľudské práva?

EXOTIKA FOTO 05.01.2021 07:00

Celkový dizajn vzdáva hold starobylému miestnemu spôsobu použitia svetla a tieňa v architektúre: veľká časť letoviska bude priamo vo vnútri skaly.

Výbuch míny v Červenom mori poškodil ropný tanker

SVET 25.11.2020 17:13

Jemenskí povstanci vyhlásili, že odpálili raketu, ktorá zasiahla distribučné zariadenie prevádzkované saudskoarabskou ropnou spoločnosťou.

Nedávno sa nemohli pozeráť na zápasy. Saudky majú vlastnú súťaž

FUTBAL 18.11.2020 17:41

Saudskoarabská súťaž odštartovala za účasti 600 hráčok z 24 tímov.

Saudská Arábia nevyklučuje jadrové vyzbrojenie, ak sa Irán stane jadrovou mocnosťou

SVET 17.11.2020 11:24

"Určite je to možnosť. Saudská Arábia dala veľmi jasne najavo, že spraví všetko, čo bude môcť, aby chránila svoje obyvateľstvo a svoje územie," uviedol šéf saudskoarabskej diplomacie.

Snúbenica zavraždeného novinára Chášukdžího zažalovala korunného princa Saudskej Arábie

SVET 21.10.2020 18:13

NAJČÍTANEJŠIE 24h 48h 7 dní

ONLINE: EMA našla súvislosť medzi ochoreniami srdca a vakcínami Pfizer a Moderna**Kajúcnik Makó exkluzívne pre Pravdu: Buď sa psychicky zruťte, alebo bojujete****Armstrong si rýpol do Sagana: A nechce si vziať aj tenisového trénera?****Makó: S Ficom som sa stretával aj keď už bol v opozícii, zadával mi rôzne úlohy****Americký novinár vyrukoval na Djokoviča s veľmi hlúpu otázkou. Schyťal to****Zrušia vlaky zadarmo alebo budú drahšie lístky? Železnice hovoria o zmenách****Pre vstup na Slovensko platia nové podmienky, nezaočkovaní idú do karantény****VÚB banka opäť mení cenník. Drahšie budú dve služby****Chystáte sa do dôchodku? Kedy máte nárok na odchodné?****Chcete byť denne v obraze?**

Predplatte si denník Pravda

PREDPLATNÉ

Pravda

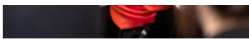
TRENDOVÉ TÉMY

#koronavírus #súd #Cannes

#leto #vedci #pandémia

#Tour de France #Peter Sagan

#vyskum #Tour de France 2021

Okrem korunného princa Muhammada bin Salmána sa trestné oznámenie vzťahuje aj na ďalších viac ako 20 osôb.

Islamský štát vyzýva svojich priaznivcov na útoky na ciele v Saudskej Arábii

SVET 18.10.2020 22:00

Džihádistská skupina vyzýva svojich priaznivcov, aby útočili na ľudí zo Západu, ropovody a ekonomickú infraštruktúru.

Saudská Arábia zahájila operáciu proti jemenským povstalcům

SVET 01.07.2020 20:17

Išlo o prvý útok po tom, čo koncom mája vypršalo šesťtýždňové prímerie zavedené pre epidémiu koronavírusu.

Saudská Arábia zruší trest bičovaním

SVET 25.04.2020 14:00

Bičovanie v Saudskej Arábii naposledy vyvolalo medzinárodné pobúrenie v roku 2015, keď verejne zbičovali blogera Ráifa Badawího.

Saudská Arábia o mesiac predžila jednostranné prímerie v Jemene

SVET 24.04.2020 13:55

Koalícia prímerie vyhlásila 8. apríla s tým, že má trvať dva týždne.

Saudská Arábia popravila v roku 2019 rekordný počet ľudí

SVET 21.04.2020 12:19

Väčšinu popravených súdy odsúdili za zločiny spojené s drogami či vraždou, uviedla ľudskoprávna organizácia Amnesty International.

Rijádom vedená koalícia vyhlásila v Jemene prímerie v boji s povstalcami

SVET 08.04.2020 23:03

Dvojtýždňové prímerie v boji so šiitskými povstalcami bolo koalíciou vedenou Saudskou Arábiou vyhlásené v súvislosti s epidémiou koronavírusu.

Húsiovia mali zostreliť lietadlo koalície vedenej Saudskou Arábiou

SVET 15.02.2020 15:08

Lietadlo Tornado havarovalo v provincii al-Džawf na severe Jemenu počas operácie zameranej na podporu jemenských vládnych síl.

Repríve: Saudská Arábia minulý rok popravila 184 ľudí

SVET 13.01.2020 23:22

Informovala o tom britská organizácia na ochranu ľudských práv Repríve, podľa ktorej je to pre kráľovstvo nový "pochmúrný mílnik".

Rok 2019: Čo je zasiate...

KOMENTÁRE A GLOSÝ 27.12.2019 19:00

ANDREJ MATIŠÁK: Únia stojí na križovatke. Určite to nie je prvý ani posledný raz. Nevstúpiš však dvakrát na tú istú križovatku. Pretože EÚ sa mení a svet okolo nej tiež.

V kauze Chášukdzího vraždy vyniesli päť rozsudkov smrti

SVET 23.12.2019 11:24

Odsudení sa voči verdiktom môžu ešte odvolať.

Twitter odstránil takmer 6000 účtov s väzbami na Saudskú Arábiu

SVET 20.12.2019 22:25

Účty sa angažovali vo vytváraní priaznivého obrazu krajiny.

Objednajte si predplatné denníka Pravda

a získajte užitočné informácie na každý deň

Predplatné denníka Pravda

sledujte naše sociálne siete

stiahnite si aplikáciu a čítajte Pravdu pohodlne aj v mobile

[O nás](#) [Kontakty](#) [Inzercia](#) [Tlačený a predaný náklad denníka](#) [Návštevnosť webu](#) [Súťaže](#) [Ochrana osobných údajov](#)

[About us](#) [Average Print Run and Paid Circulation of Daily Pravda](#) [Cookies](#)

Pravda

Tento web beží na serveroch Webglobe - Yegon.

© OUR MEDIA SR a. s. 2021. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ, viac info.

Príloha č. 10

Zoznam kódov pre korpus z roku 1984

V rámci kódovania sme sa zamerali na nasledovné rámce, ktoré vychádzajú a) z orientalizmu, b) komunistického kánonu, pričom sme sa zamerali na hľadanie klasických orientalistických prívlastkov, stereotypov a klišé; na binárne opozitá vrátane tých, ktoré pomáhajú prevrstvovať orientalistický diskurz a mieru, v akej je zdôrazňovaný, resp. nezdôrazňovaný islam a vôbec štiepenie pozdĺž religióznej línie. Ako dopĺňujúce, metodologicky vychádzajúce zo Saida, avšak adaptované na potenciálny komunistický metadiskurz, sme pridali rámce spojené so stereotypizáciou USA a Izraela a tiež rámce charakteristické pre komunistický metadiskurz - národné oslobodenie, triedne rozdiely, imperializmus a podobne.

Začali sme sadou prednastavených kódov, ktoré sme následne v rámci otvoreného kódovania dopĺňali o ďalšie kódy. S nimi sme potom pracovali v rámci konceptualizácie výslednej teórie, ktorá nám pomohla zodpovedať výskumnú otázku.

Prednastavené kódy

1) Orientalizmus

1. Iracionalita
2. Islam čoby hrozba
3. Nedôveryhodnosť Orientu
4. Neľudskosť, despocia
5. Iracionalita
6. Fanatizmus, radikalizmus, neoblomnosť
7. Detinskosť (potreba trestať, trucovitosť)
8. Jednoliatosť vnútri krajín Orientu a jednoliatosť medzi krajinami Orientu

2) Binárne opozitá

1. Západ vs. Orient (nie Východ v zmysle komunistického názvoslovía)
2. Západ vs. Východ (v zmysle komunistického názvoslovía)
3. USA (a Izrael) vs. zvyšok demokratického sveta (demokratické v zmysle komunistického názvoslovía)
4. Rozdiely v rámci spoločností sledovaných krajín (vrátane USA a Izraela)
5. Rovnocenná spolupráca/súdržnosť vs. hra len na vlastné triko

3) Komunistické rámce

1. Národooslobodzovacie boje

2. Antiimperializmus
3. Antikolonializmus
4. USA proti ľudu
5. USA presadzuje len svoje záujmy
6. Brutalita USA a Izraelu
7. Súdružská spolupráca
8. Tzv. a pod. Podprahové postupy
9. Zlí kresťania
10. Rôznorodosť arabských krajín
11. USA a Izrael ako kombo
12. Neochota robiť kompromisy (bin. opozitum)
13. Otvorenosť ZSSR ku kompromisom (bin. opozitum)
14. Triedne štiepenie

4) Islam a jeho rola

1. Islam je zdôrazňovaný negatívne (aj implicitne)
2. Islam je zatláčaný do úzadia
3. Islam je zmienený neutrálne
4. Islam je zmienený kladne (aj implicitne)
5. O islame sa vôbec nehovorí

Otvorené kódy

- Armáda proti vlastencom, socialistom či moslimom
- Bez škrupulí a pravidiel (IZR, USA)
- Brutalita, teror, agresia USA a IZR
- Citát spriaznenej tlače
- Démonizácia USA + prirovnávania k nacistom
- Fanatizmus Iránu
- Foto demonštrácia sily
- Heterogénnosť spoločností BV
- Hysterické iracionálne USA
- IR komplic USA imperializmu
- Iracionalita Orientu
- Irak na pomedzí
- Irán - antiZSSR + islamský
- Islam je zdôraznený negatívne
- Islam je zmienený neutrálne
- Islam nie je zmienený
- Islam zatláčaný do úzadia
- Komunistický metadiskurz
- Kresťania na zlej strane

- Kresťanský fundamentalizmus USA
- Kritika Imperializmu a kolonializmu
- Libanon - bojuje za národnú vec + antiUSA
- Libanon a Palestína
- Moskva za slobodné národy
- Moslimovia ako dobrí vlastenci
- Moslimovia+ľavičiari spolu
- Najvypätejšie obdobie od 2. svetovej vojny
- Nedôveryhodné USA
- Neľudskosť Orientu
- Neochota USA/Západu robiť kompromisy
- Nespriatelený Irán
- Ohrozenie ZSSR
- Malosť americkej politiky
- Orientalistické prvky na USA
- Podpora národného oslobodenia (Arabov, resp. Iráncov, iných)
- Presnejšie - USA a IZR ako kombo
- Publicistika
- Rozvážne ZSSR otvorené kompromisom - v protiklade s USA
- Rôznorodosť krajín BV
- Socializmus vs. imperializmus - binárne opozitum
- Spiatočnosť Orientu
- Spravodajstvo
- Spriatelený Jemen
- Spriaznený Irak otvorený kompromisu
- Súdružská spolupráca
- Teror iránskeho režimu (proti ľudu)
- Triedne štiepenie
- tzv. a pod. podprahovky
- Údajní teroristi
- USA presadzuje len svoje záujmy
- USA proti ľudu
- USA proti pokroku
- USA rozbíja jednotu arabských národov
- USA snaha vládnuť svetu
- Vyššia berie - so Saudmi zle, no s IZR horšie

Príloha č. 11

Zoznam kódov pre korpus po roku 2014

V rámci kódovania sme sa zamerali na nižšie uvedené rámce, ktoré vychádzajú z orientalizmu, pričom sme sa zamerali na hľadanie klasických orientalistických prívlastkov, stereotypov a klišé; na binárne opozitá a tiež mieru, v akej je zdôrazňovaný, resp. nezdzôrazňovaný islam. Vzhľadom k charakteru vzorky sme sa zamerali aj na fotografie ako doplňujúce semiotické formácie.

Začali sme sadou prednastavených kódov, ktoré sme následne v rámci otvoreného kódovania doplnili o ďalšie kódy. Z nich sme následne vytvorili kódy druhého triedenia. S nimi sme potom pracovali v rámci konceptualizácie výslednej teórie, ktorá nám pomohla zodpovedať výskumnú otázku.

Prednastavené kódy

1) Orientalizmus

1. Iracionalita
2. Islam čoby hrozba
3. Nedôveryhodnosť Orientu
4. Neľudskosť, despocia
5. Iracionalita
6. Fanatizmus, radikalizmus, neobľomnosť
7. Detinskosť (potreba trestať, trucovitosť)
8. Jednoliatosť vnútri krajín Orientu a jednoliatosť medzi krajinami Orientu

2) Binárne opozitá

1. Západ vs. Orient
2. Racionalita vs. iracionalita
3. Dodržiavanie dohôd vs. nedôveryhodnosť
4. Právny štát vs. despocia
5. Občiansky vs. autoritársky
6. A pod.

3) Islam a jeho rola

1. Islam je zdôrazňovaný negatívne (aj implicitne)
2. Islam je zatlačaný do úzadia
3. Islam je zmienený neutrálne
4. Islam je zmienený kladne (aj implicitne)

5. O islame sa vôbec nehovorí

4) Terorizmus

1. Terorizmus
2. Únos (nie očividne neteroristický)
3. Islamský štát
4. Džihád
5. Fotografie bradatých mužov s automatickými zbraňami

Otvorené kódy prvého triedenia

- Armáda a jej rola v politike
- Despocia
- Detinskosť
- Diskriminácia žien
- Dobrý Západ sa snaží o dohodu - binárne opozitum k Orientu
- Džihád
- Exotika
- Exotizujúca fotografia
- Foto - ropa
- Foto - vlasáč s automatom
- Fundamentalizmus a fanatizmus
- Hašišový prelud
- Chudoba, vojna, zúfalstvo
- Iracionalita na foto
- Iracionálne násilie
- Iracionálne násilie - foto
- Iracionálny Trump
- Irán porušuje dohody
- Irán reaguje racionálne - USA iracionálne
- Islam zdôraznený
- Kontrast oproti Západu
- Krutosť, lacné životy
- Maroko natáhuje ruky
- Marrakéš - červená perla Orientu
- Meniaca sa SA
- Migrácia
- Migrácia - foto
- Militarizácia
- Militarizácia - foto
- Moderné foto
- Moderný Libanon
- Moderný Orient

- Na Západe konajú súdy - v Iráne politici
- Nadľudské - zverské - vlastnosti (6 metrový plot, obohatenie uránu donekonečna)
- Nechutne bohatí
- Nesprávny ilustrák
- Nezodpovedajúca foto (exotizujúca modernitu)
- Orientalizovaný turizmus
- Pekelné plamene
- Porušovanie ľudských práv
- Potreba pomáhať
- Potreba sankcionovať
- Radikálnosť
- Ropa
- Rôznorodosť krajín BV
- Salmán - neriadená strela
- Spolupráca
- Spor s Izraelom
- Terorizmus
- Únosy
- Väzenský ilustrák
- Vojna - pomyselná v hlavách miestnych
- Vydieranie
- Vychytralosť, nekalé úmysly
- Zaostalosť
- Zaostalosť, spiatocníckosť
- Západ sa snaží a Orient odmieta
- Zasahovanie do kultúry
- Zdôraznená viera
- Zdôrazňovanie monarchizmu ako exotiky

Otvorené kódy druhého triedenia

- Bremeno bieleho muža (trestať a pomáhať)
- Despcia Orientu
- Emotívne ilustračné zábery (zviazané ruky, zbitá žena, bič, pekelné plamene)
- Exotika (hašišový prelud, exotická monarchia, Marrakéš červená perla Orientu, exotizujúce foto, orientalizovaný turizmus a pod.)
- Iracionálne násilie (foto aj text)
- Irán reaguje racionálne - USA iracionálne (deviant case Trump)
- Islam zdôraznený (fundamentalizmus, džihád, fanatizmus, islamizmus)
- Migrácia (foto aj texty)
- Militarizácia (texty aj foto 3:1)
- Moderný Orient (rýchlovlaky, smartfóny, atď.)

- Nadľudské vlastnosti (Orientálci preliezajú 6-metrový plot, obohacujú urán donekonečna)
- Nezodpovedajúca foto (z iného miesta, iného kontextu či exotizujúce modernitu, napr. foto mešity pri článku o rýchlovlaku)
- Porušovanie ľudských práv (práva žien, tresty smrti, sloboda prejavu a umenia a i.)
- Ropa (v texte aj foto)
- Spolupráca rámcovaná bezpečnosťou a migráciou
- Spor s IZR
- Terorizmus (vrátane radikalizmu, extrémizmu, únosov)
- Vychytralosť, nekalé úmysly, porušovanie dohôd, vydieranie
- Zaostalosť, spiatočnosť Orientu
- Západ sa snaží a Orient odmieta - opozitum
- Zdôraznená viera (kresťan v Libanone za zmierenie)

**Príloha č. 12: Orientalizmus v komunistickej Pravde
(sémantická sieť)**

